

yereel kimlik

tarihi
kentlerin
antakya
buluşması

3.
Sayı

beypazarı evleri

çanakkale kentsel koruma planının oluşumu
ve uygulama perspektifi

muğla'da koruma süreci

afyon ul camii çevresi ve afyonkarahisar
kalesi giriş mekanı kentsel tasarım projesi

yalvaç etnoğrafya müzesi projesi

alanya çarşı merkezi
kentsel katılım projesi

ürgüp kayakapı mahallesi

Tarihi kentler birliği Encümen üyeleri

Tarihi Kentler Birliği
Üyesi Belediyeler

Tarihi Kentler Birliği Encümeni
Başkan

ERDOĞAN BİLENSER (Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı)

Başkan Vekili

Dr. BEKİR KUMBUL (Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı)

Encümen üyeleri

CENGİZ VARNATOPU (Edirne Belediye Başkanı)

NAİF ALİBEYOĞLU (Kars Belediye Başkanı)

ORHAN SAY (Talas Belediye Başkanı)

AHMET BAĞÇIVAN (Şanlıurfa Belediye Başkanı)

Genel Sekreter SANİYE ÖZ

Birlik Saymanı CAVİT ÇALI

İçindekiler

Tarihi Kentler Birliği adına imtiyaz sahibi:	Erdoğan Bilenser (Başkan)	Sunuş	2
Yazı işleri müdürü:	Mithat Kırayoğlu	Editörün notu	2
Yayın yönetmeni:	Oktay Ekinci (Genel Danışman)	Tarihi Kentler Tokat buluşması	4
Yayın sekreteri:	Nursu Büyükhelvacioğlu	Tarihi Kentlerde yarışmalar	6
Görsel Yönetmen:	Ali Akdamar	Tarihi Kentler Antakya'da buluşmalar	7
Grafik tasarım ve uygulama:	Ali Akdamar	Korumak çağdaşıktır	8
İletişim ve idare yeri:	ÇEKÜL Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı Tarihi Kentler Birliği Bürosu Ekrem Tur Sokak No:8 80060 Beyoğlu İstanbul Tel/faks: 0212 249 64 64	Tarihimize yakışabilmek için	10
	Tarihi Kentler Birliği Merkez İletişimi Saniye Öz, Ayşe Kaya Büyükşehir Belediyesi Bursa Tel:0224 233 11 71 Faks:0224 234 77 58	Antakya'da yalnız değiliz	12
		Belediyeler varlıklarını kanıtlıyor	13
		Edirne tarihin bekçisi	14
		Kars'ın yüreği sizlerle	15
		Şanlıurfa kültüre sevdalı	16
		Talas yolunuzu gözlüyor	17
		Kültür Bakanlığı'nın Antakya gündemi	18
		Orman Bakanlığı kültürün de hizmetinde	20
		Panel	
		Antakya'da koruma öncelikli imar planlama hedefleri	22
		Tarihi Kentler Birliği otobüs forumu	26
		Belediyelerden	
		Tarihi kentlere ödüller	29
		Beypazarı evleri	31
		Çanakkale	32
		Muğla'da koruma süreci	34
		Afyon	36
		Yalvaç	38
		Alanya çarşı merkezi	39
		Ürgüp Kayakapı Mahallesi	40
		Tüzük	42
		Üyeler	46
		English outline	50

türkiye'de artık bir başka rüzgar esiyor

Bu sayımızla birlikte artık 2002 yılını da yoğun etkinlik haberleriyle yaşamaya başladığımız Tarihi Kentler Birliği yürüyüşümüzde, bizi izleyen hemen herkes şunu söylüyor: "Öyle bir rüzgar estirdiniz ki, artık özellikle tarihi değerlerin korunmasıyla ilgili toplantılar bile bir başka canlı geçiyor, bir başka heyecan var..."

Doğrusu bu sözleri önceleri bir nezaket söylemi olarak dinliyordum...Ancak, özellikle Antalya-Kemer'de 8-11 Şubat 2002 günlerinde Kültür Bakanlığı'nca düzenlenen "Tarihi Kent Dokularının Korunması ve Geleceğe Taşınması" konulu toplantıdaki heyecanlı ortamdan ve katılım coşkusundan yine herkes övgüyle söz edince, Tarihi Kentler Birliğimizin artık gerçekten Türkiye'ye yeni bir devinim getirdiği saptamasına ben de inanıyorum...

Aynı sempozyumda Kemer'e ülkenin dört bir yanından koşup gelen yüzlerce katılımcının önemli bir kesimi Birliğimize üye belediyelerin başkan ve diğer temsilcileriydi...

Sunuşlarda da yine Birliğimizin belediyeleri öylesine göz doldurdular ki, Kültür Bakanlığı bürokratları bile bugüne dek böylesine "korumadan yana" bir yerel yönetim çıkarmasını yaşamadıklarını açıkça itiraf ettiler..Kastamonu ve Amasya valilerimizin de kendi çalışmalarına ait sunuşlarında Tarihi Kentler Birliği çalışmalarına atıfta bulunmaları, bizleri onurlandırmakla kalmadı, yine Birliğimizin etkinliğinin devlet kadroları üzerindeki olumlu izlerini de göstermesi bakımından önem kazandı...

Editörün notu

bu coşkuyla yazar da olunur, şair de

Merhaba...

Önce bir itirafta bulunmamız gerekiyor...

Tarihi Kentler Birliği Encümeni, YEREL KİMLİK'in üçer aylık periyodlarla yayımlanmasına ilk karar verdiğinde, yeterli kadar yazı ve döküman bulmakta zorlanabileceğimizi sanmıştık...Bu nedenle acaba başlangıçta yılda iki kez mi çıkmalı diye de düşünebilmiştik...

Bu kuşukumuzun nedeni ise daha önce belediyelerimizin bu gibi "yazmayı ve derlemeyi gerektiren" konularda fazla üretken olmadıklarını gözlemiş olmamızdı... Kaygımızı Encümen'e açmasak bile, sonunda işin başa düşmesine ve belediyelerimiz çalışmalarını tanıtan dosyaları gönderseler bile bunları yayımlanabilir metinler şeklinde yeniden yazıp düzenlemeye hazırlanmış gibiydik...

Ne var ki artık hiç gizlemeden söylemeliyim ki, Tarihi Kentler Birliği üyesi olan belediyeler, böyle düşünmüş olmamızdan ötürü bizleri "utandırmış" durumdalar... Bu sayımızda da herhalde

Arkadaşlarımızın bu sayımızı hazırladıkları günlerde ise Tarihi Kentler Birliği yöneticileri ve kadroları henüz Antakya buluşmasının tatlı ve sevgi dolu yorgunluğunu atmadan Tokat'taydılar..

Bey Sokağından Yazmacılar Hanı ve eşsiz Selçuklu uygarlığı mirasının yapıtlarına kadar hemen tüm tarihi dokusuyla bizlere ve Birlik üyeleri diğer belediyelere ev sahipliği yapan Tokat, bundan sonra elbette ki artık kentleşme ve imar politikasını da bir başka duyarlılık içinde geliştirerek zengin geçmişini koruyacak...

2002 yılında yürürken, rotamızda yine ülkemizin gurur ve onur kaynağı tarihi kentlerimiz var... Şanlıurfa, Edirne, Talas, Bartın... ve diğerleri yollarımızı gözlerken, biz de onlarla kucaklaşmak için sabırsızlanıyoruz...Bu arada örgütlenme ve kurumlaşma çalışmalarımızda da her geçen gün daha ileri adımlar atıyoruz; yavaş yavaş tüm ülkemizi sarmalıyoruz...

Her zaman olduğu gibi, Türkiye'nin eşsiz tarih ve kültür birikimini taşıyan tarihi kentlerimizin kimlikli bir geleceğe hazırlanmaları dayanışmamızda bizlere yardımcı olan, özendiren ve cesaret vererek coşkunuzu yaratan tüm dostlara sonsuz teşekkürlerimizi sunuyorum...

Erdoğan BİLENER
Tarihi Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanı

gururla okuyacağınız tarihsel ve kültürel değerlerimizin korunmalarına yönelik belediye projelerine ait sayfaların yazarları da kendileridir... Yani dergimiz, sadece temsili ya da sözcü olarak değil, “müelliflik” anlamında da artık Birliğimizi oluşturan belediyelerindir...

Bu anımsatmayı ise yine itiraf etmeliyiz ki, sadece başlangıçtaki bir önyargımızdan ötürü vicdanımızı rahatlatmak için yapmıyoruz... Belediye Başkanlarımız ve çalışma arkadaşları eminim ki şuna hak vereceklerdir; kentlerindeki diğer hizmetleri hakkında sanmıyorum ki bu denli coşkulu ve duygulu yazılar yazabilsinler, böylesine içtenlikli ve üretken “yazarlık” yapabilsinler...

İşte bu “farkın” da temelinde yine Tarihi Kentler Birliği'nin kuruluşundaki ve yürüyüşündeki “farklı” heyecan yatıyor... Kentlerimizin yıllardır ihmal edilen ve adeta gözden çıkartılan “Yerel Kimlik” değerlerini ulusal bir dayanışma ve işbirliği ortamında yeniden kucaklamaya başlamak, insanı yazar da yapıyor, hatta “şair” de...

Dilerseniz, dergimizin sayfalarını bir de bu gözle okuyun; hemen her metinde, tarihi kentlerimize sevdalanmanın “şairini” duyumsayacaksınız... Birlik Başkanı Erdoğan Bilenser'in bu sayıyı sunuş yazısında değindiği “rüzgarı” estiren de geçmişimizle geleceğimizi birbirlerine kavuşturma coşkusuyla beslenen aynı “duygu fırtınası” değil midir?..

Biliyorsunuz YEREL KİMLİK ,Türkiye'mizin uygarlık ve yaşam zenginliklerini, “yerel sorumluluklar” ve “ulusal yükümlülükler” bütünselliği içinde ve “evrensel” bir insanlık görevi bilincini de içererek koruma ve geleceğe taşıma yolculuğumuzun “seyir defteri”dir... 4. sayımızda da ülkemizin değişik kent ve bölgelerindeki çalışmaları bu deftere yine birlikte yazmak dileğiyle...

Oktay Ekinci
Yük. Mimar

D

Kurucusu: Nezih DEMİRKENT

EKO

Şivil toplum örgütü olarak önemli bir rol üstlene

Tarihi mekanlardan hatıra fotoğrafı: Tarihi Kentler Birliği'nin Tokat'taki toplantısı çerçevesinde düzenlenen kent gezisine katılan konuklar, Tokat'ın en eski yapılarından olan Saat Kulesi'ni ve tarihi Bey Sokağı'nı da gezdiler.

ÜNİYA

NOMİ-POLİTİKA 25 Mart 2002 Pazartesi

n Tarihi Kentler Birliği, Tokat'ta işbirliği arayışını sürdürdü

'Kültürel mirasın harcı ve reçinesi olduk'

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı ve Tarihi Kentler Birliği 2. Başkanı Bekir Kumbul, Tarihi Kentler Birliği'ni virüse benzeterek, "Tarihi Kentler Birliği, Anadolu'yu tanyan, baştan başa dolaşan bir virüstür. Tarihi Kentler Birliği bu toplumun reçinesi oldu, harcı oldu bizleri birleştirdi" dedi.

Metin Sözen: Farklı bakış açısı olmalı

Toplantının değerlendirilmesini yapan ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen, "Bazen içinde yaşadığımız kentin ayrıntılarını ve büyüklüğünü yakalayamıyoruz, bize doğal geliyor. Farklı gözlerle tartışmaya başlayıp değerlendirmeye aldığımız zaman algılayamayacağınız kadar farklı boyutlar ortaya çıkıyor" dedi.

• Mete İMAMOĞLU-TOKAT

Tarihi Kentler Birliği, tarihi ve kültürel mirasın korunması amacıyla işbirliği arayışını sürdürüyor. Tokat Valisi Mehmet Gündoğdu, Türkiye'nin birçok bölgesindeki tarihi eserlerin maddi imkansızlıklar nedeniyle yok olduğunu belirterek, tarihin korunmasında Tarihi Kentler Birliği gibi sivil toplum örgütlerinin önemli rol üstleneceğini söyledi.

Tarihi Kentler Birliği'nin Tokat'ta dün sona eren toplantısına Tokat Belediye Başkanı Nizamettin Aydın, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mümtaz Turgut Topbaş, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

ve Tarihi Kentler Birliği 2. Başkanı Bekir Kumbul, Tokat Valisi Mehmet Gündoğdu, ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen ile DÜNYA Gazetesi Genel Yönetmeni Osman S. Arolat da katıldı.

Tokat'ta 26 Haziran Atatürk Kültür Sarayında cuma günü başlayan toplantının açılış konuşmasını yapan Tokat Belediye Başkanı Nizamettin Aydın toplantının Tokat'ta düzenlenmesinin önemini anlatarak, kentte yıllardır ayakta kalmayı başarmış 180 tarihi eser olduğunu söyledi. Aydın, "Bu eserlerin bir kısmı Osmanlı, bir kısmı Selçuklu ve bir kısmı da Bizans döneminden kalmıştır. Selçuklu kültürü olmasaydı Osmanlı kültürü

olmazdı, Osmanlı kültürü olmasaydı bugünkü Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kültürü olmazdı" dedi. Aydın, Tarihi Kentler Birliği'nin Türkiye'nin en genç sivil toplum örgütlerinden birisi olduğunu kaydetti.

Toplantıda konuşan Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mümtaz Turgut Topbaş ise Tokat'ın tarihin ve kültürün korunması yönünden başarılı kentler arasında yer aldığını ifade etti.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı ve Tarihi Kentler Birliği 2. Başkanı Bekir Kumbul da, Tarihi Kentler Birliği'ni virüse benzeterek, "Tarihi Kentler Birliği, Anadolu'yu tanyan, baştan başa dolaşan bir virüstür. Tarihi

Kentler Birliği bu toplumun reçinesi oldu, harcı oldu bizleri birleştirdi. Tarihi Kentler Birliği olarak hepimiz geçmişimize sahip çıkıyoruz" diye konuştu.

Tokat Valisi Mehmet Gündoğdu da, tarihi eserlerin korunmasının önemine dikkati çekerek, "Tarihi eserlerimiz yok oluyor. Parasızlıktan, maddi sıkıntıdan, Tarihimize kültürümüze sahip çıkmıyoruz. Bu ilgisizlik, tarihi eserlerimizin de yok olmasına neden oluyor" dedi.

Tokat Valisi Mehmet Gündoğdu ve Rektör Prof. Dr. Topbaş ise Tarihi Kentler Birliği toplantısı çerçevesinde düzenlenen kent gezilerinin kendilerine Tokat'ı tekrar tanıma fırsatı verdiğini ifade ettiler.

DÜNYA Gazetesi Genel Yönetmeni Osman S. Arolat ise Tokat'ın Anadolu kentleri içinde 3 büyük şehir olduğunu hatırlatarak, "Çok kısa bir süre sonra biz bu buluşmamızın çiçeklerini toplayacağımız yeni bir Tokat'ta buluşacağız" dedi.

Tarihi Kentler Birliği'nin Tokat'taki toplantısı çerçevesinde düzenlenen kent gezisine katılan konuklar, Tokat'ın en eski yapılarından olan Saat Kulesi'ni ve tarihi Bey Sokağı'nı da gezdiler. Bu sokakta bulunan ve Atatürk'ün Tokat'a geldiği zaman kaldığı evi de ziyaret eden konuklar, ünlü Latifoğlu Konağı'nı, Sulusokak'ta bulunan Selçuklu ve Osmanlı döneminden kalma tarihi mekanları gezdiler.

Yerel Kimlik 3.sayı baskıya hazırlanırken, Tarihi Kentler Birliği Tokat'daydı...

21-24 Mart 2002 günlerindeki Tokat Buluşması Yerel Kimlik 4. sayıda yer alacak.

tarihi kentlerde yarışmalar

Mithat Kırayoğlu
ÇEKÜL Vakfı Başkan Vekili

Tarihi Kentlerin Belediye Başkanları ilk kez Kültür ve İçişleri Bakanlıkları'nın destekledikleri bir Avrupa projesi çerçevesinde 22 Temmuz 2000 tarihinde Bursa'da buluştular. Tayyare Kültür Merkezi'nde gerçekleşen bu görkemli kurulun toplantısına katılan 52 Tarihi Kent Belediyesi, "Tarihi Kentler Birliği Tüzüğü"nü kabul ettiler.

Kültür mirasının turizm amaçlı değerlendirilmesi konusunun tartışıldığı 28-29 Nisan 2001 Nevşehir Toplantısı'nda, Birlik Başkanı Erdoğan Bilenser, toplantıya katılan "Avrupa Tarihi Kentler Birliği" Genel Sekreteri Brian Smith'e, Türkiye'nin üyelik başvurusunu sundu. Böylece Türkiye Tarihi Kentler Birliği, Avrupa Tarihi Kentler Birliği'nin 12. üyesi oldu.

Tarihi Kentler Birliği'nin 23-24 Mayıs 2001 tarihinde Antalya'da düzenlediği kolokyum, üye belediyelerin çok kısa bir zaman diliminde, inanılmaz bir coşku ve heyecanla, kültür mirasını koruma gayretlerini ve başarılarını nasıl kutladıklarını gösteren bir belge oluşturdu.

Tarihi Kentler, 21-23 Eylül 2001 tarihinde Serhat kenti Kars'ta buluştu. "Tarihi Kentlerde İmar Düzeni" konusunun tartışıldığı toplantı, Cumhurbaşkanımız Sn. Ahmet Necdet Sezer'in çok anlamlı konuşmasıyla başladı. Ülkemizin geleceğini aydınlatan kamu-yerel-sivil dayanışmasının temel ilkeleri bu konuşmanın ana mesajıydı.

Tarihi Kentler Birliği'nin etkinlikleri artık bir tatlı yarış havasında geçiyordu. Her etkinlikte ev sahibi kent, diğerlerini aşmaya çalışıyordu. Ve gerçekten bütün buluşmalar birbirinden güzeldi, çünkü zaten birbirleriyle karşılaştırılması mümkün değildi, çünkü hepsi farklıydı. Bu farklılık üzerinde yaşadığımız büyük kültür coğrafyasının zengin çeşitliliğinden kaynaklanıyordu. Tarihi Kentlerin Belediye Başkanları birbirlerini ağırlamak ve bin bir zorlukla hayata geçirdikleri koruma çalışmalarını meslektaşlarına ve tüm Türkiye'ye göstermek için sıraya girmişlerdi. Antakya, Tokat, Urfa, Talas, Edirne, Bartın, Çanakkale, Muğla ve diğerleri Tarihi Kentler Birliği'nin 2002 yılı programına sığmayıp, geleceğe taşan bir coşku ile, etkinliklere ev sahipliği yapma yarışına girmişlerdi. İşte bu anlamlı ve üretken coşkuyla değerlendirmek üzere Tarihi Kentler Birliği üye belediyeleri arasında, "Kültür Mirasını Koruma

Proje Yarışması" düzenlenmesi fikri ortaya çıktı. Birlik Encümeni kararı uyarınca yarışmaya gönderilen projeler, Birlik Danışma Kurulu tarafından değerlendirilecek ve Encümen üyesi belediyeler yarışmaya katılamayacaklardı.

Tarihi Kentler Birliği'nin 26-27 Ocak 2002'de gerçekleşen Antakya buluşması, yarışmaya katılan projelerin değerlendirilerek ödüllendirildiği ve aynı zamanda "Koruma Öncelikli İmar ve Planlama Hedefleri"nin tartışıldığı toplantı oldu. Beypazarı, Çanakkale, Muğla Belediyeleri "Özendirme Ödülüyle", Alanya, Afyonkarahisar ve Yalvaç Belediyeleri de "Duyarlılık Ödülüyle" ödüllendirildiler.

Antakya buluşması bir kez daha göstermiştir ki;

Tarihi Kentlerin Belediye Başkanları günlük telaşın dışında konuk oldukları kentin tarihi mekanlarında meslektaşlarıyla kucaklaşmak ve dertleşmekten çok mutlu olmakta ve koruma konusunda iman tazeleyerek kentlerine dönmektedirler.

İlgili bakanları ve bürokratları tarihi kent mekanlarında yakalayarak, sorunlarını doğrudan doğruya ve çözüme yönelik bir vicdan baskı ortamında aktarabilmektedirler.

Birikimler paylaşmakta, başarılar ödüllendirilmekte, kamu-yerel-sivil birlikteliğinde zengin bir dayanışma alanı yaratılmaktadır.

Bilinen yarışmalardan çok farklı olan "Kültür Mirasını Koruma Proje Yarışması"na da bu dayanışma havası hakim oldu. Tarihi Kentlerin Belediye Başkanları, şov yapmayan, rakiplerinin başarılı olmasını isteyen ve alkışlayan, katılımcı, paylaşımcı ve alçakgönüllü tavırlarıyla bir kültür olimpiyatının temellerini attılar.

Yarışmaya katılan projeleri değerlendirmek ve sıralamak da gerçekten çok çetin bir görevdi. Bu görevle yükümlü olan "Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu" 2001 yılı yarışmasında kazandığı deneyimle Yarışma Şartnamesi'ni olgunlaştırdı. 2002 yılında, yeni şartname çerçevesinde, çok daha geniş katılımlı bir yarışma maratonu Tarihi Kent Belediyelerini bekliyor. Bu yarışmanın ödülleri, belediye müzelerini süsleyecek ve yarışmaya katılan projeler gezici bir sergiye dönüştürülerek tüm ülkeyi ve tüm dünyayı dolaşacak. Kentlerimiz tarihi kimlikleriyle ön plana çıkarak, Avrupa Kenti, Dünya Kenti olacak.

antakya buluşması

tarihi kentler antakya'da buluştular

Yerel Kimlik

Tarihi Kentler Birliği'nin etkinlikleri devam ediyor. Hatay Valiliği ve Antakya Belediyesi ev sahipliğinde 26 ve 27 Ocak 2002 tarihleri arasında düzenlenen "Antakya Buluşması" büyük coşkuyla gerçekleştirildi.

Merkezi ve yerel yönetim temsilcileri, bilim insanları, sivil toplum kuruluşları ve Antakya halkının katıldığı toplantı başarıyla gerçekleştirildi. Tarihi Kentler Birliği Antakya Toplantısına katılan İçişleri Bakanı Rüşti Kazım Yücelen, açılış konuşmasında geçmişine sahip çıkamayanların, geleceğine de sahip çıkamayacağını vurgulayarak "Türkiye, kendi Tarihi Kentler Birliği'ni kurarak Avrupa Tarihi Kentler Birliği'ne üyelik için gereken girişimleri başlatmış ve böylelikle bu önemli sürecin dışında kalmamıştır. Tarihi Kentler Birliği, bu alanda önemli bir misyonu gerçekleştirmek için, gerekli ve yerinde bir oluşumdur. Tarihi Kentler Birliği, Türkiye'de tarihi ve kültürel mirasla ilgili dağınık durumda bulunan karar alma mekanizmalarını, son derece kıt olan kaynakların nasıl kullanılacağını bütüncül bir anlayış içinde üyelerine aktarabilecek dinamikleri bünyesinde barındırmaktadır" şeklinde konuştu.

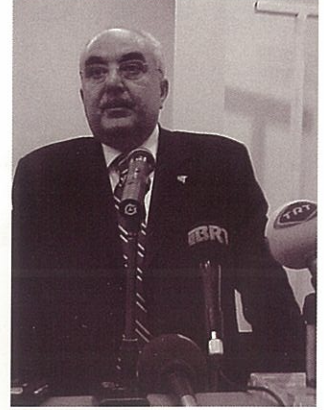
Kısa zaman önce sel felaketine uğrayan Antakya'da; kentin tarihsel merkezini yaşatılmasını ve kültürel dokusunun korunmasını esas alan; ayrıca Asi Nehri havzası ve kent/ova ilişkilerinin dengeli kurulmasını hedefleyen ve Antakya kentsel yerleşme-gelişme alanındaki merkez ve diğer belde belediyeleri arasında bu ilkeleri gözeten bir imar uyumunu sağlayacak planlama bütünselliğinin sağlanması için ilke, yöntem ve çalışma akslarının ele alındığı bir panel de gerçekleştirildi. "Antakya'da Koruma Öncelikli İmar ve Planlama Hedefleri" konulu panele Prof. Dr. Cevat GERAY, Avukat Derviş PARLAK, Prof. Dr. Zekai GÖRGÜLÜ, Prof. Dr. Ülkü AZRAK, Prof. Dr. Haluk ABBASOĞLU konuşmacı olarak katıldılar. Konusu nedeniyle de büyük ilgi toplayan panel sonrasında gerçekleştirilen forumda adeta fikirler yarıştı. Prof. Dr. Ruşen KELEŞ'in canlı tartışmalar sonrasında gerçekleştirdiği genel değerlendirme sonrasında Harbiye, Boğaziçi Tesislerinde belediye korosunun konseri ve halk oyunları eşliğinde, Antakya'ya özgü enfes yemeklerin sunulduğu neşeli akşam yemeğinde bu sefer de fikirler yerine yöresel ezgiler ve oyunlar yarıştı.

Ertesi gün gerçekleştirilen, "Antioch Kültür Parkuru" gezisi, Antakya gerçeğini daha da iyi anlamamızı sağladı. Son zamanlarda Antakya'da yaşanan sorunlara rağmen farklı kültürlerin, farklı dinlerin hoşgörülü birlikteliğinin hala devam ettiği ve en önemlisi Antakya'nın kültürel zenginliğinin hala korunduğunun izlendiği gezi sonrası sıcakkanlı ev sahiplerine veda edilerek yola çıkıldı. Adana Havaalanına hareket eden otobüs içinde Oktay EKİNCİ'nin önerisiyle "her ortamı değerlendirmek" adına bir "Otobüs Forumu" gerçekleştirildi ve özet değerlendirmeler yapıldı.

Son derece başarılı "Antakya Buluşması"nın iki somut sonucu daha vardı. Antakya merkezinde yer alan, Hatay Meclisi'nin toplandığı ve günümüzde sinema olarak kullanılan yapının Antalya Belediye'sine devrinin yapılması ve restorasyonu için prensip karar alındı. Ve yine Antakya tarihi dokusundan iki sokağın rölöve çalışmalarının gerçekleştirilmesi için bir karar alındı.

antakya buluşması

Rüştü Kazım Yücelen
İçişleri Bakanı

korumak çağdaşlıktır

Tarih boyunca dünyanın sayılı uygarlık merkezlerinden biri olmanın haklı gururunu yaşayan, ülkemizin doğal zenginliklerini, kültür ve tarih birikimini en güzel şekilde gözler önüne seren Antakyamız'da, sizlerle birlikte olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Hepinizi en içten sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.
Değerli konuklar,

Kendine özgü coğrafi konumu ve doğal yapısı, ülkemizi, binlerce yıl boyunca medeniyetlerin doğduğu ve kıtalara yayıldığı bir merkez haline getirmiştir. Bu uzun süreçte ortaya çıkan her uygarlık, doğal güzelliklere kendi kültüründen katkılar yaparak, onları adeta bir nakış gibi işlemiştir. Irmakların üstündeki köprüleri, ormanlık ve dağlık alanlardaki kaleleri ve etraflarındaki yerleşim alanlarını kuranlar, bir taraftan içinde bulunduğu doğal yapıya uyum sağlarken, diğer taraftan onu kendi kültürü ile yoğurma ve şekillendirme çabasına girmişlerdir. Bugün bu uygarlıkların herbirini ayrı ayrı yansıtan ve dünyanın hiçbir yerinde eşi ve benzeri bulunmayan çok zengin tarihi, kültürel ve doğal bir mirasa sahibiz. Ancak sahip olduğumuz bu miras, onu koruyup geliştirme sorumluluğunu da beraberinde getirmektedir. Hatta bu sorumluluk toplum olarak bizim en fazla öncelik vermemiz gerekenler arasındadır. Bir toplum, doğal ve kültürel varlıklarına ne kadar değer veriyorsa, onları ne kadar koruyup geliştirebiliyorsa, o ölçüde kendisine ve insanlığa saygı gösteriyor demektir. Bu, çağdaş toplum olmanın da bir ölçütüdür.

Değerli katılımcılar,

Bir ülkenin sahip olduğu doğal ve kültürel varlıklar, sadece üzerinde bulunduğu coğrafyanın değil, bütün dünyanın ortak değeri ve kolektif hafızasıdır. Bunlar, uluslar arası ilişkilerde yakınlaşma ve dayanışmanın da temel unsurlarındandır. Bu anlayışla, çeşitli uluslar arası kuruluşlar, üyesi olan ülkelerdeki kültür ve tabiat varlıklarının korunması için ciddi gayretle sarf etmektedirler. Türkiye'nin de bir parçası bulunduğu Avrupa Kıtası'nda bu yönde önemli teşebbüsler bulunduğunu görmekteyiz. Avrupa ülkeleri, Avrupa Birliği'ne uzanan yolda işbirliğinden yola çıkan ve giderek bütünleşmeye varan bir süreç izlemektedirler. Bu bütünleşme sürecinde, yalnızca devletlerin değil,

toplumların da birarada yaşama kültürlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Siyasi, ekonomik ve askeri alanlardaki işbirliği yeterli görülmemekte, nihai kaynaşma için bir ortak kültür yaratılması da hedeflenmektedir. Bu ortak kültürün, birleşik Avrupa'yı oluşturacak ulusların, coğrafyaların, kültürlerin olanca zenginliğini ve çeşitliliğini bünyesinde barındırması arzu edilmektedir.

Ülkemizin Avrupa Birliği'ne tam üye olması, siyasi ve ekonomik birikimimize ilave olarak, sahip olduğumuz tarihi ve kültürel değerlerimizi de bu Birliğe taşımamızı sağlayacaktır. Böyle bir gelişmeden hem ülkemiz kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve geliştirilmesi yönünden faydalanacak, hem de Avrupa Birliği, medeniyetler beşiği bir coğrafyayı bünyesine katmak suretiyle kazançlı çıkacaktır. Diğer taraftan, Avrupa Konseyi'nin 50. kuruluş yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde düzenlediği "Avrupa Bir Ortak Miras" kampanyasına ülkemiz 70'e yakın projeyle son derece aktif biçimde katılmıştır. Bu vesileyle bir kere daha anlaşılımıştır ki, Türkiye, Avrupa kültür mirasının en zengin, en değerli parçalarını barındırmakta ve birçok Avrupa ülkesinden daha çok sayı ve çeşitlilikte kültürel ve doğal varlığa sahip bulunmaktadır. Türkiye, kendi "Tarihi Kentler Birliği"ni kurarak Avrupa Tarihi Kentler Birliği'ne üyelik için gereken girişimleri başlatmış ve böylelikle bu önemli sürecin dışında kalmamıştır. "Tarihi Kentler Birliği", bu alanda önemli bir misyonu gerçekleştirmek için, gerekli ve yerinde bir oluşumdur. Zira, ülkemizin farklı bölgelerinden 77 belediyenin üyesi olduğu bu Birlik, bu belediyelerce tek tek gerçekleştirilmesi çok güç olan doğa ve kültür varlıklarını koruma, kullanma ve geliştirme politikalarını birlikte oluşturmanın önemli bir zemini dir.

Değerli konuklar,

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında merkezi idare elbette ki, mühim bir fonksiyon icra etmektedir. Ancak bu değerlerin korunması yalnızca merkezi idarenin işi değildir. Esasen tarihi ve kültürel mirasın en başta gelen sahipleri yerel halktır. Dolayısıyla, o yörede yaşayan vatandaşların, sahip oldukları değerleri koruyup geliştirmesi konusunda doğru bir bilinç varmalarının önemi ortadadır. Öte yandan, kültürel ve doğal varlıkların korunması çalışmalarında üzerinde durulması gereken bir diğer husus; ilgili kurumların koordinasyonudur. Ve gerek kamuoyu duyarlılığının sağlanmasında, gerekse kurumlar arası işbirliği konusunda, süreklilik, yaygınlık ve etkililik şarttır. İşte bu noktada, mülki idare amirlerine, yerel yönetimlere ve yerel yönetimlerin oluşturduğu Tarihi Kentler Birliği gibi kurumlara ciddi yükümlülükler düşmektedir. Bu anlamda, Tarihi Kentler Birliği, Türkiye'de tarihi ve kültürel mirasla ilgili dağınık durumda bulunan karar alma mekanizmalarını, son derece kıt olan kaynakların nasıl kullanılacağını bütüncül bir anlayış içerisinde üyelerine aktarabilecek dinamikleri bünyesinde barındırmaktadır. Birliğin, sahip olunan mirası koruma sorumluluğunun, toplumun tüm kesimlerinde paylaşılması yönündeki çabalarını da artırarak sürdüreceğine inanıyoruz. Bu anlayışla, halen TBMM İçişleri Komisyonu'nda görüşülmekte olan mahalli idareler yasa tasarısı ile, Belediye ve İl Özel İdareleri'ne kültür ve tabiat varlıklarının bakım, onarım ve korunmasını sağlama, gerektiğinde bu amaçla kamulaştırma yapma görevi verilmektedir. Böylece, şu anda yürürlükte olan mevzuattaki belirsizlikler giderilerek, bu birimlerin ortak kültür ve tabiat mirasımızın gelecek nesillere aktarılmasındaki rolleri somutlaştırılmaktadır.

Değerli konuklar,

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını bir lüks olarak

gören, bu amaçla harcanan enerji ve paranın daha öncelikli alanlara kaydırılması gerektiğini savunan yaklaşımlarla zaman zaman karşı karşıya kalınabilmektedir. Diğer bir ifadeyle, "önce ekonomik kalkınmayı başaralım, sonra kültür ve doğa mirasının korunması için zaman ve para ayırırız" diyebilenler çıkmaktadır. Bize göre bu düşünce son derece yanlıştır. Kültür ve doğa mirasının korunması ile ekonomik kalkınma eş zamanlı olmalıdır. Çünkü uzun vadede ekonomik kalkınmanın motoru olacak kentlerin yaşama yeteneği ve sürdürülebilirliği, ancak sahip olduğu mirasın ve kimliğin korunması ile mümkün olabilecektir. Ayrıca, gerekli koruma tedbirleri alınmadığı için tahrip olan bu değerleri tekrar kazanmak mümkün değildir.

Saygıdeğer konuklar,

Kültürel ve doğal çevre zenginliklerimiz, ülkemizdeki turizm potansiyelinin de temel kaynağıdır. Bu nedenle, tarihsel ve doğal değerlerin korunması ve yaşatılması önceliğine uygun olarak yürütülen bir turizm politikası, mevcut turizm potansiyelini geliştireceği gibi, gelecek kuşakların da istifade edeceği bir artı değer üretir.

Değerli konuklar,

Yeri gelmişken bir konunun üzerinde durmakta yarar görüyorum. Tarihi ve kültürel zenginliklerimizin korunmasında önemli faktörlerden biri de, bunları restore edecek nitelikli insan gücüdür. Burada Tarihi Kentler Birliği'ne önemli bir görev daha düşmektedir. Birlik, eski eser ustalığını yeniden canlandırmak, yeni ustalar yetiştirmesini sağlamak üzere gerekli çabayı sarfetmelidir.

Değerli konuklar,

Çok sayıda ilimizde, ilçemizde Vali, Kaymakam ve Belediye Başkanlarımızın kültür ve tabiat varlıklarını korumaya yönelik projelere öncelik vermeye çalıştıklarını memnuniyetle müşahade ettiğimizi dikkatlerinize sunmak isterim. İçişleri Bakanlığı olarak, kültürel ve doğal varlıklarımızın korunması, yaşatılması ve geliştirilmesi yönündeki tüm çalışmaları yakından takip etmekte ve bu yoldaki bütün iyi niyetli etkinliklere destek vermekteyiz. Bakanlığımızın tüm birimleri ve her bir görevlisi ile bu önemli vatan hizmetinde üzerine düşen her görevi layıkıyla yerine getirmenin azim ve iradesini taşımaktadır. Bu toplantıya Bakanıyla, Müsteşarı ile Genel Müdürü ile katılmamız da, bu iradenin somut bir göstergesidir. Çünkü biz, ülkemizin sahip olduğu kültür ve tabiat değerlerini, hedeflerimizi gerçekleştirmemizi sağlayacak en önemli zenginlik kaynakları olarak görüyoruz. Millî ve manevî değerlerimizi hayat kaynakları olarak sonsuza kadar yaşatarak, geleceğin dünyasında örnek bir demokrasi, güçlü bir ekonomi ve dinamik bir toplum yapısıyla etkili bir dünya devleti olarak yerimizi alacağımızdan hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Tarih boyunca dünyanın en ileri medeniyetlerini bağrından çıkarmanın haklı gururuna, gelişmiş ve medeni olmanın tarihi tecrübesine sahip olan bu cennet vatan buna layıktır. Ve dostluğu, kardeşliği, sevgi ve barışı daima şiar edinmiş bu aziz millet bunu başaracak güçtedir. Bu düşüncelerle, bu anlamlı toplantının düzenlenmesinde emeği geçenleri, Hatay Valimiz'i, Antakya Belediye Başkanımız'ı, Tarihi Kentler Birliği'nin Başkan ve üyelerini, ÇEKÜL Vakfı'nın değerli Başkanını ve diğer yetkilileri kutluyorum.

Başarı dilekleriyle, hepimize en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

tarihimize yakışabilmek için

Zeki Şanal
Hatay Valisi

Tarihi Kentler Birliği'nin Değerli Başkanı, ÇEKÜL Vakfımız'ın Değerli Başkanı, çok değerli bilim adamları, güzel yurdumuzun her köşesinden Hatayımız'a konuk olan ve bu anlamlı toplantıya katılan çok değerli Belediye Başkanları, çok değerli çalışma arkadaşlarım, sevgili basın mensupları...

Öncelikle arz etmeliyim ki, Tarihi Kentler Birliği'nin Antakya buluşmasına ev sahipliği yapmanın hem onurunu hem de heyecanını yaşıyoruz.

Sayın Bakanım, Aziz Konuklar,

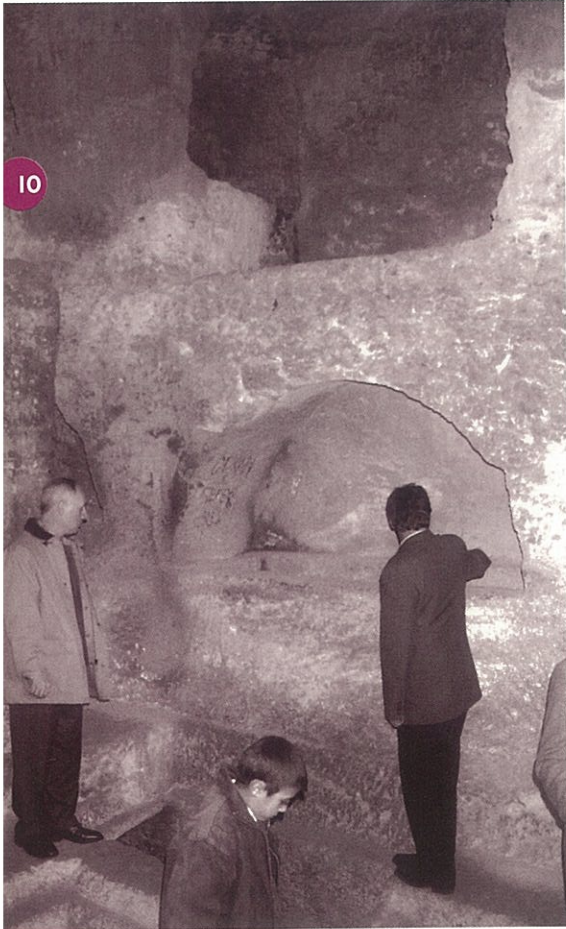
Devlet olmanın, millet olmanın çok önemli değerleri ve bedelleri vardır. Bu değerleri bilmeden, ödemedi, devlet ve millet olmak kolay değildir. Üzerinde yaşadığımız bu kutsal vatan topraklarında devlet ve millet olmanın geleneğinin sürdürülmesinin altında önemli nedenler vardır. Öncelikle ifade etmeliyiz ki, bu topraklarda yaşayan bütün insanlarımız tarihini bilmelidir. Bu topraklarda yaşayan bütün insanlarımız doğal, tarihi ve kültürel zenginlikleri bilmeli ve tanımalıdır. Hem tarihimizi bilmeden, hem sahip olduğumuz değerleri bilmeden bu topraklar üzerinde yaşamayı devlet ve millet olarak sürdürmeyi zor sağlarız. O halde devlet ve millet olmanın yurttaşlık bilincine sahip olmanın en önemli yolu bunlardan birincisi bunları tanıyıp öğrenmektir. Bu arada bu yıl 2001-2002 eğitim yılında da her vesileyle arz ettiğimiz üreticilerimize, eğitimcilere yön vermeye çalıştığımızı ifade etmek istiyorum. Değerli eğitimcilere yüksek sesle söyledim. Herkes kendi coğrafyasında bulunan bu değerleri çocuklarına tarihiyle beraber anlatmalıdır. Bu bilinci mutlaka vermelidir. Bunları gelecek nesillere aktarabilmenin başka yolu ve yöntemi yoktur. Bu Türk Milli Eğitimi'nin çok önemli hedeflerinden de birisi olmalıdır diye ifade ettim ve değerlere sahip olmanın yalnızca bir kurum ve kişi tarafından değil herkes tarafından birarada bir ve beraber yürütmenin temel amaç olduğunu ifade ediyorum.

Sayın Bakanım, Aziz Konuklar,

Burada, bugün bir anlamda bu toplantıyı gerçekleştiren kişiler aynı anlamda bu yüce değerleri de gerçekleştiriyor demektir. Hükümetimizin siz temsilcisi genel idarenin kamu yöneticileri, yerel idareciler, bilim adamları, sivil toplum örgütleri elele bir ve beraber olarak bu tarihi ve kültürel dokunun tanınması, yaşatılması, korunması ve gelecek nesillere aktarılması konusunda karar ve inanç birliği içindedir. Bu çok önemli bir kazanımdır.

Aziz Konuklar,

Hatay ilinde doğal, tarihi ve kültürel varlığımız yurdumuzun bir başka köşesinde olduğu gibi büyük bir zenginlik kaynağıdır. Yaptığımız tespitlere göre gerek sivil mimarlık örnekleri, gerekse dini mimarlık örnekleri, askeri mimari örnekler, sanayi mimari örnekleri ile birlikte ilimiz genelinde 362 adet tek yapı

bulunmaktadır. Aynı zamanda ilimiz genelinde arkeolojik sit alanı, kentsel sit alanı, doğal sit alanı ve anıt ağaçların toplamı da 115 tanedir. Bu yapılan envanter çalışması bütün bu güzel eserlerin bundan sonra daha çok sahiplenmesinin, daha çok tanıtılmasının ve daha iyi yaşatılmasının da önemli bir altyapısını oluşturmaktadır. Bu faaliyetlerden sonra önemli olan nasıl hareket edilebileceğinin belirlenebilmesidir. Bu anlamda Hatay İli olarak önümüze birkaç tane hedef koyuyoruz. Bu hedeflerden bir tanesi bu sahip olduğumuz değerleri maalesef zamana karşı yarışmada yenik düşmesi nedeniyle yıkılacak tehlikeli yapılar olarak kendisini göstermesidir. Nitekim içinde bulunduğumuz kış dönemindeki yağış nedeniyle de maalesef bazı güzel tarihi eserlerimiz yağışın da etkisiyle yıkılmak üzeredir. Yıkılan eserlerimizle birlikte çok önemli oranda bu eserlerin kaybıyla karşı karşıyayız. Yapılacak iş, öncelikle tehlikeli ve yıkılmaya yüz tutmuş bu güzel eserlerin rölöve ve restorasyon planlarının yapılmasıdır. Burada Sayın Tarihi Kentler Birliği Başkanımız'dan, sayın ÇEKÜL Vakfı Başkanımız'dan ve bilim adamlarımızdan özellikle rica ediyorum. İnsan ve mal emniyeti bakımından öncelikle tehdit arz eden bu tarihi yapıların bir an önce görünüm ve restorasyon planlarının yapılmasını sizlerden diliyor ve bu konuda önemli katkılarınızı bekliyorum. Şunu ifade etmek istiyorum: Bu ilk hedefin gerçekleştirilmesiyle gerçekten tehlike niteliği arz edecek yapıların elimizdeki görünüm ve restorasyon planları var olduğu sürece Koruma Kurulları'ndan malikinden bedeliyle yıkılmasını sağlamak suretiyle en azından güvenliğimizde önemli bir araç olacaktır.

Daha sonra Hatay İli'nde önümüzde çok önemli hedefler olacak. Biraz önce beni de heyecanlandıran Sayın Bakanım'ın çok önemli tespiti Türk Milli Tarihi'nde ve Hatay'ın tarihinde de özel bir yeri olan Tarihi Meclis Binası'nın aslına döndürülmesi konusundaki direktifleri bize heyecan ve bundan sonraki çalışmalarımıza ivme verecektir. Bunu burada özellikle arz ediyorum. Ve bu mutlaka sağlanacaktır. Bunu ifade edeyim. İkinci olarak, gerek sivil toplum örgütleri gerekse değişik kamu kuruluşları aracılığı ile hiç geç kalmadan önemli olan bazı eserlerimizin rölöve ve restorasyon planlarıyla beraber kullanma ve hizmete açılmasıdır. Yani birinci aşamada arz ettiğim tehlikeli yapıların rölöve ve restorasyon planlarından sonra ikinci etap olarak da temel hedef olarak belirlediğimiz eserlerimizin mutlaka ve mutlaka rölöve ve restorasyon planlarında sizlerin katkısını bekliyorum. Bu katkıyı sağlarken bunun çok maliyetli bir hizmet olduğunun bilincinde olduğumuzu özellikle arz edeyim. Ancak değerli bilim adamlarımız, sevgili öğrencilerimiz yaz çalışmalarında veya eğitim çalışmaları süresi içerisinde bize ayıracakları bir zamanla sayın Belediye Başkanları ile birlikte onları Hatay İli'nde konuk ederek 3 haftalık veya 1 aylık süre içerisinde yaptıkları program çerçevesinde her türlü konaklama ve buradaki ihtiyaçlarını karşılamak suretiyle biz bu hizmetin gerçekleştirileceği inancımızı taşıdığımızı özellikle arz etmek istiyorum ve çeşitli zamanlarda söylenen "Bu toplantılar her yerde yapılıyor. Antakya'da da bu sefer ikincisi yapılıyor, yani konuşuluyor, tartışılıyor ama ortada ne oluyor"un bir başka anlamda cevabını verebilmenin yol ve yönteminin de buradan geçtiğinin de özellikle ifade etmek istiyorum. Ama bir şeyi de özellikle arz etmek istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, milletiyle bu ülkenin her yerinde tarihine, kültürel, doğal ve diğer miraslarına sahip çıkma konusunda bir bilinç süreci yaşıyor. Bu sürecin oluşması için bunlar mutlaka konuşulacak, bunlar mutlaka tartışılacak, her platforma

taşınacak ve toplumsal bilincin, toplumsal konseptin sağlanması için en önemli aracı bunlar. Türkiye'de bunlar çok kısa bir süredir yapılıyor. Ama alınmış olan mesafe gerçekten önemlidir. O alınan mesafe artık bu ülkenin her yerinde, her önemli eserin altında imza ile sonuçlanan sürecin başlangıcıdır. O nedenle, bu tür toplantıların çok faydalı olduğunu ifade etmek istiyorum. Hemen bir bağlamda bir başka mutluluğumu daha ifade etmek istiyorum. Çok kısa bir süre sonra hemen Şubat'ın başında 9-10-11 Şubat tarihlerinde bu konuyu içeren Kültür Bakanlığımız'ın Antalya İli'nde düzenlediği bir toplantı daha vardır. Bütün arkadaşlarımızı bu önemli süreçte, bu büyük yurttaşlık bilincinin var olabilmesinin koşulları buralarda var olmanın, buralarda tartışmanın, buralarda paylaşmanın altında yatan gerçek olduğunu huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Kısa sinevizyon gösteriminden de görüldüğü gibi, halen elimizde hakikaten faydalı olabilecek çalışmalar da yürütülmektedir. Bunlardan bir tanesi, iftiharla söylemem gerekir ki, Vakıflar Genel Müdürlüğümüzce yürütülen çalışmalardır. Çok güzel onarımlar gerçekleştirilmektedir. Yine bir Hataylı hemşehrimizin Hatay İl Merkezi olan Antakya'da sabunhane olarak tanımlanan bir mekanı tıpkı Diyarbakır İlimizdeki Kervansaray modeline veya Anadolumuz'un birçok yerindeki kervansaray modelindeki mimari yapının yeniden restore edilerek turizm amaçlı konaklama tesisi olarak yaptırılmış olması Antakya için, Hatay için, kültürümüz için, geleceğimiz için çok önemli bir kazanım olduğunu belirtmek isterim. Ve izinleriniz olursa, buradan yüksek sesle bütün Hataylı hemşehrilerime bir mesaj vermek istiyorum.

Değerli Hataylı hemşehrilerim geçmişte Hatay'ın kültürüne, Hatay'ın eğitimine, Hatay'ın sosyal hizmetlerine, Hatay'ın sağlık hizmetlerine hep sahip çıkmış ve bugünlere kadar çok önemli katkılar yapmışlardır. Şimdi o büyük ve o önemli katkıyı yapan Hataylı hemşehrilerimden ve bu toplantıda bulunan tüm arkadaşlarımdan kendi bölgelerinde de aynı katkıyı, bu kültür mirası eserlerimize yapmak, onlara sahip çıkmak ve onları yaşatmak konusunda kendilerine büyük görevler düştüğünü, Hataylı hemşehrilerimizle bunu güzel bir birlik ve beraberlik ve koordinasyon içerisinde yürüteceğimizi, bu konuda Valilik olarak üzerimize düşen her türlü görevi önümüzdeki süreçte gerçekleştireceğimizi özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Aziz Konuklar,

Sözlerimi tamamlarken öncelikle zat-ı alinizin toplantıya katılımı Tarihi Kentler Birliği Başkanı ve Encümen Üyesi arkadaşlarımızın katılımları, başta Sayın Metin SÖZEN ve Mülkiyeden öğrencisi olmaktan onur duyduğum Sayın Ruşen KELEŞ Hocam'ın ve çok değerli bilim adamlarımızın katılımları, çok değerli Belediye Başkanları arkadaşlarımızın katılımları bugün ilk kez bu sayıda bize destek veren Sayın Milletvekillerimizin katılımları, çok değerli konuya gönül veren arkadaşlarımızın katılımları bize güç vermiştir. Bu hizmetlerin ileride gerçekleştirilmesi için bize büyük bir ivme kazandırmıştır. Katkılarınızdan dolayı saygılarımı sunuyorum. Hataylılar adına bir kez daha hoşgeldiniz diyorum. Toplantımızın sizlere, Hatayımız'a, Yüce Devletimize, Milletimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Saygılar sunuyorum.

antakya buluşması

İris Şentürk

Antakya Belediye Başkanı

antakya'da yalnız değiliz

12

Sayın Bakanım, Sayın Milletvekillerim, Sayın Müsteşarım, çok değerli Tarihi Kentler Birliği Encümen Üyeleri, çok değerli Tarihi Kentler Birliği Üyeleri, Hocalarım, daire müdürü arkadaşlarımız, Kaymakamlarımız, Sivil Toplum Örgütlerinin değerli temsilcileri, değerli tarihseverler, doğaseverler, kültürümüzü gelecek kuşaklara aktarmak konusunda kararlı sevgili dostlarımız, değerli konuklar ve sevgili basın mensupları...

Öncelikle bir heyecanımı dile getirmek istiyorum. Tarihin, geçmişin en önemli kentlerinden biri olan, uygarlıklar beşiği dediğimiz, inançların kesiştiği kent dediğimiz, sevgi, dostluk, hoşgörü merkezi dediğimiz Antakya'da, böylesi önemli bir zirveye tanıklık etmekten ve bu konuda ev sahipliği yapmaktan dolayı büyük mutluluk duyduğumu hemen söylemek istiyorum.

Sayın Bakanım, Çok Değerli Konuklar,

Bu izlediğiniz çok kısa 3 dakikalık kaset Hasan Özgen dostumuz tarafından hazırlandı. ÇEKÜL Vakfı üyesi ve aslında vermek istediğimiz bütün mesajı görüntülerle ve sloganlarla verebildiğini çünkü hislerimize tercüman olabildiğini gördük. Hepinizin izlenimine sunmak istedim bu kaseti. Artık Antakya denince herkesin, bütün Türkiye'de insanların aklına sel görüntüleri geliyor. Aslında biz istedik ki, Antakya denince herkesin aklına uygarlıklar beşiği olan dostluk, kardeşlik, hoşgörü merkezi olan, tarihe en büyük ev sahipliği yapmış olan uygarlıkların yönetim merkezi olan Antakya gelsin. Kitaplarda, Kur'an-ı Kerim'de, İncil'de sözü edilen Antakya gelsin. Biz bu anlamda Antakya'yı tanıtmak ve anlatmak istedik. Ama maalesef mayıs ayında yaşadığımız doğal bir olay olan yağışın sele dönüşmesi, afete dönüşmesi Antakya'nın tüm Türkiye'de tanınmasına neden oldu. Biz bu vesileyle Antakya'nın afetinden kaynaklanan tanınmışlığını asıl hakkettiği noktaya getirmek istiyoruz. Çünkü bu kent Türkiye'nin aynası olabilecek, vitrini olabilecek bir kenttir. Hem içinde yaşadığı insanlarla hem de barındırdığı tarihle. Evet çok acı olaylar yaşadık geçtiğimiz mayıs ayında.

Sayın Bakanımız, tüm insanlarımız gibi bu kentin acısına ortak oldu. Sayın milletvekillerimizin çabasıyla, Belediye Başkanlarımızın çabasıyla, bu kentte yaşananları herkese duyurduk. Sonuçları alma yolundaki kararlılığımızı buradan bir kez daha ifade etmek cüretini göstermek istiyorum, Sayın Bakanım izninle. Aslında heyecanlıyım, oldukça heyecanlıyım onu söyleyeyim. Çünkü oldukça güzel bir kitle var karşımnda. Dizlerim titriyor şu anda. Hiç alışık değilim aslında, heyecanlanmam böyle olaylarda ama, demin beni çok heyecanlandıran bir şey oldu. Dün akşam Sayın Bakanım, Sayın Müsteşarım, Sayın Milletvekillerim, Tarihi Kentler Birliği Encümen üyeleriyle gece 02.00'ye kadar güzel verimli bir sohbet yaptık, hocalarımızla birlikte. Orada Türkiye'nin dört bir yanından gelen Belediye Başkanları artık değişik partilerden seçilmiş Belediye Başkanları tek bir amaç, tek bir hedef için biraradaydılar. Çünkü amaçları Türkiye'nin Anadolu topraklarının sahip olduğu uygarlıkları geleceğe taşımak adına üzerlerine düşen sorumluluğun herkes farkındaydı, hepimiz farkındaydık ve bundan sonra Türkiye'de çok ciddi bir dönüm noktası olacak diye düşünüyorum. Her kentte bu kamuoyu yaratıldıktan sonra önümüzdeki süreçte artık geleceğe bizler birşeyleri koruyarak bırakacağız. Bu kentte bu tür toplantılar çok yapıldı ama bu bir zirve toplantısı. Bu zirve toplantısının ardından artık Antakya'ya birşeylerin mutlaka bırakılıp gidilmesi talebimi buradan yinelemek istiyorum. En son Kars toplantısında bu talebimi dile getirdim. Bu toplantıdan sonra artık Antakya'da restorasyon çalışmalarının başladığı, kültür parkurlarının rölevoellerinin çıkarıldığı ve bu kentte eski Antakya evlerinin pansiyonlara dönüştürüldüğü, gençlik merkezlerine dönüştürüldüğü ve geleceğe bu tür bir güzelliğin aktarılması konusunda somut adımlar atılabilmesi için Tarihi Kentler Birliği'nin, ÇEKÜL Vakfı'nın, Mimarlar Odası Genel Yönetimi'nin artık Antakya sevgisini somuta dönüştürmesini bir kez daha talep ediyorum.

Sayın Bakanım, sizin burada olmanız, Sayın Valimin konuya son derece duyarlı olması -ki Tarihi Kentler Birliği'nin sayın mimarlarından Sayın Valim- çünkü sizin bu konuya şemsiye olmanız, bu konuda tarihi kentlerin korunması, doğal, kültürel, tarihi mekanların yaşatılması yolundaki kararlılığınızı göstermeniz ve buraya bu zirveye teşrif etmeniz bizleri, biz Belediye Başkanları'nı daha da güçlendirmiştir, daha da cesaretlendirmiştir ve bu konuda göstereceğimiz çabada en büyük güç sizin yanımızda olduğunuzu bilmektir. Zaten demin hemen bir müjde vermek istiyorum. Demin Sayın Bakanım benim odada, aşağıda, bu kentle ilgili ilk talebini dile getirdi. Kentin, Hatay Devleti'nin Meclis Salonu olarak kullanılan Gündüz Sineması'nın Valilik, Belediye, Kültür Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı aracılığıyla kamulaştırılıp, gerçek amacına yönelik kullanılmasına yönelik talebi, bizi çok mutlu etti ve bunu orada dile getirmesi evet Levent Bey'in de, Sayın Milletvekilimin de bu konuda Meclise bir dilekçeyle sunulması talebi çok mutlu etti. Artık bu konuda çok önemli bir adım atacağımızı düşünüyorum.

Hepinize Antakya'ya hoş geldiniz, dostluk, sevgi, barış, hoşgörü kenti Antakya'ya hoş geldiniz diyorum ve bu kent halkı adına hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

belediyeler varlıklarını kanıtlıyor

Erdoğan Bilenser

Tarihi Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Tarihi mirasımızı gelecek nesillere aktarma misyonunu üstlenen Tarihi Kentler Birliğimizin, Hatay Valiliği ve Antakya Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapılan "Antakya Buluşması"na katıldığınız için öncelikle en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Toplantımıza hoş geldiniz.

Toplantımızı Antakya'da yapmamızın çok özel bir nedeni var. Bilindiği gibi Antakya bugüne kadar bir çok kez sel baskınına uğramış, ancak ilk kez sel felaketi yaşamıştır. Tarihi Kentler Birliği olarak Antakya için üzerimize düşen görevleri yerine getirmek, Antakya'ya destek olmak ve yapacağımız çalışmalarını belirlemek için buradayız.

Türkiye Tarihi Kentler Birliği olarak Antakya için yapacağımız çalışmalarını, öğleden sonra düzenlenecek olan "Antakya'da Koruma Öncelikli İmar ve Planlama Hedefleri" konulu panelde Sayın Oktay İkinci detaylarıyla ortaya koyacak. Antakya'ya geçmiş olsun diyor, elbirliği ile yapacağımız çalışmalar sonucu bir daha sel felaketi yaşanmamasını diliyorum.

Tarihi Kentler Birliğimizin yaklaşık 1,5 yıl önce kurulmasıyla yerel yönetimlerin tarihi ve kültürel mirasa verdikleri önem açısından "kurumsallaşmanın miladı" nı gerçekleştirmenin mutluluğunu ve gururunu yaşıyoruz. Tarihi Kentler Birliği çatısı altında gerçekleştirdiğimiz çalışmalar sonucu, gelecek yıllarda kent yönetimlerine gelecek olanların korumacılık konusunda bizden daha da duyarlı olacaklarına inanıyorum.

Kuruluşundan bu yana Tarihi Kentler Birliğine destek olan İçişleri Bakanlığı'na, Kültür Bakanlığı'na, üye belediyelerimize, ÇEKÜL'e, Mimarlar Odası'na teşekkür ediyor, aidatların düzenli olarak yatırılmasıyla, Birliğimizin daha etkin ve aktif çalışmalar yapacağını belirtmek istiyorum.

Tarihi Kentler Birliği üyelerimize aynı kapsamda bizleri umutlandıran bir gelişmeyi de hatırlatmak istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinde İzmir, Eskişehir, Antalya ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanlarıyla birlikte yaptığımız girişimler sonucu Büyükşehir Belediyelerinin gelirleri yeniden düzenlendi. Bu düzenleme sonucu, 14 Büyükşehir Belediyesi tarihsel ve kültürel dokunun korunmasına daha fazla pay ayıracaklar.

Tarihi Kentler Birliği üyesi büyükşehir belediyeleri birliğimize yaklaşık 2 kat daha fazla kaynak aktarma olanağı bulurken, kentlerimizdeki koruma çalışmaları da artacak.

Asıl dileğimiz, İçişleri Bakanımızın öncülüğünde hazırlanan Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın bir an önce çıkarılarak tüm belediyelerin gelirlerinin artırılmasıdır. Böylece Belediye Başkanı arkadaşlarımız tarihi ve kültürel mirası koruma konusunda üstlendikleri sorumlulukları daha iyi şekilde yerine getirebilecekler.

Yerel Yönetimler Yasa Tasarısında, gelir artırıcı düzenlemenin yanı sıra, imar ve planlama konusunda belediyelerin hareket alanlarını genişleten maddelerin bulunmasından da büyük mutluluk duyuyor, yasanın çıkmasını arzuyla bekliyoruz.

Bir başka dileğimiz de, Avrupa Yerel Yönetimler konseptine uygun demokratikleşme anlamındaki çalışmaların yasaya yansmasıdır. Merkeziyetçiliğin bir yana bırakılarak yerinden yönetime geçişin sağlanması ve böylece Avrupa ile uyumun sağlanması, hatta yerinden demokratik yönetim ilkelerinin benimsenmesi arzusundayız.

Sürdürülebilir kalkınmanın Yerel Gündem 21 çalışmalarıyla

sağlanacağı gerçeğinden yola çıkarak, kentlerin halk katılımıyla yönetimini öneriyoruz. Sürdürülebilir kentleşme kriterlerini benimseyen Yerel Gündem 21 çalışmaları, kenti kentlilerle yönetme bilincini ve uygulamalarını bizlere kazandıracaktır.

Tarihi Kentler Birliğimizin 2002 yılı hedeflerine de özetle değinmek istiyorum.

2002 yılında öncelikle koruma bilincinin yaygınlaştırılması amacıyla ulusal düzeyde örgütlenmemizi sürdüreceğiz ve kurumsallaşmayı sağlayacağız. Uluslararası düzeyde de, Avrupa Tarihi Kentler Birliği ile ilişkilerimizin bilgi paylaşımı yönünde gelişmesini hedefliyoruz.

Yayın çalışmalarımızı 2002 yılında yoğunlaştıracağız. Yerel Kimlik dergimize ek olarak Belediyelere yönelik eğitim ve rehber kitaplar hazırlayarak üyelerimize ulaştıracağız. Bu amaçla her buluşmamızda gerçekleştirdiğimiz ve gerçekleştireceğimiz panelleri kitap haline getiriyoruz. 2002 yılında ilki bugün Antakya'da olmak üzere sırasıyla Tokat, Şanlıurfa, Talas, Edirne ve Bartın'da toplam 6 panel düzenleyeceğiz ve panellerin kitabını tüm üyelerimize ulaştıracağız.

2002 yılında, belediyelerin koruma konusunda teknik, mali ve sorumluluk açısından daha güçlü ve etkin olabilmelerini sağlayacak yeni yasal düzenlemelerin yapılması için fikir ve proje üreteceğiz.

Hedeflerimizden bir diğeri de, İçişleri Bakanlığı ile koordinasyon içinde çalışarak, koruma projelerinde il özel idareleri ile belediyelerin mali ve teknik işbirliğini sağlayıcı çalışmalar yapmak. Böylece kentlerde bir çok ortak projeye imza atacağımıza inanıyorum. Bu ortak çalışmalara Kültür Bakanlığı'nın desteğini de sağlayarak, koruma etkinliklerinde birlikte programlar yapmayı, yayınlarda işbirliğine gitmeyi, mali dayanışmayı sağlamayı hedefliyoruz. Kültür Bakanlığı'nın koruma projeleri ve envanter çalışmalarında ilgili belediyelerle işbirliği yapması için de girişimlerde bulunuyoruz.

Milli Eğitim Bakanlığı'yla gerçekleştirmeyi düşündüğümüz ortaklık projeleri ise, genç nesillere koruma bilincini aşlamaya yönelik olacak. Bu amaçla ilköğretim okullarında, her kentteki "kent ve kültürel miras tarihi" konusunda ilave eğitim programları başlatmak istiyoruz.

Belediyeler, Milli Eğitim İl Müdürlükleri, İl Kültür Müdürlükleri, ÇEKÜL ve Mimarlar Odası işbirliğinde ve Tarihi Kentler Birliği koordinatörlüğünde gerçekleştirilecek eğitim programının pilot uygulamasını 2002-2003 öğretim yılında başlamasını hedefliyoruz.

Bu güne anlam katan bir diğer organizasyonumuz ise, ilk kez gerçekleştireceğimiz ödül törenimiz. Tarihi ve kültürel çevreyi korumaya yönelik yaptıkları çalışmalarla Türkiye genelindeki tüm yerel yönetimlere örnek olan 6 üyemiz, bugün plaketle ödüllendirilecekler. Tüm üyelerimize çağrı yaparak yarışmamızın bu yıl da tekrar edileceğini hatırlatıyor, başarılar diliyorum.

Antakya buluşmamıza katılarak bizlere verdiğiniz destek nedeniyle, öncelikle İçişleri Bakanımız Sayın Rüştü Kazım Yücelen olmak üzere katılan tüm meslektaşlarıma ve konuklarımıza, en geniş katılımı sağlayan Çanakkale Belediyesi'ne Tarihi Kentler Birliği Başkanı olarak içten şükranlarımı sunar, ayrıca bu güzel toplantıya ev sahipliği yapan Hatay Valisi'ne ve Antakya Belediye Başkanı'na teşekkür ederim.

Saygılarımla.

antakya buluşması

edirne, tarihin bekçisi

Cengiz Varnatopu
Edirne Belediye Başkanı

Edirne Belediye Başkanlığı'nın Encümen üyesi sıfatıyla bulunduğu Tarihi Kentler Birliği'nin bu önemli toplantısında bulunmaktan büyük mutluluk duymaktayım.

Sözlerimin hemen başında, geçtiğimiz mayıs ayında meydana gelen sel felaketi nedeniyle başta değerli meslektaşım Belediye Başkanı Sayın İris Şentürk olmak üzere tüm Antakyalılar'a geçmiş olsun dileklerimi tekrar iletmek istiyorum. Bu doğal hadise bize son olarak bir ders olsun diyorum.

Değerli katılımcılar,
Kültür ve tabiat varlıklarımız bir ülkenin temel taşlarını yansıtır.

Kültürel varlıklarımızı her kim olursa olsun, korumak ve yaşatmak zorundadır. Bunu yaparken de eserin tamamının korunması temel prensip olmalıdır.

Türk tarihi ile övünç duyuyoruz. Her fırsatta bunu dile getiriyoruz.

Ulusal ve uluslar arası toplantılarda Türkiye'nin dört bir yanındaki tarihi zenginliğimizi anlatıyoruz. Sadece anlatmak maalesef yetmiyor. "Şunu yapalım, bunu yapalım" demek yetmiyor.

Önemli olan, elimizdeki değerleri, üzerinde oturduğumuz zengin tarihi mirasımızı geliştirerek;

Toprak üstündekileri koruyarak;
Toprak altındakileri gün ışığına çıkararak herkese göstermektir.

Tarihi eserlerimizi bir takım insanların para uğruna bu topraklardan alıp yurtdışına kaçırmalarına asla ve asla müsaade etmemeliyiz.

Sahip çıkmaya çalıştığımız değerlerin birer-ikişer yok edilmesine yeltenenleri hiçbir ayırım gözetmeksizin, "Türk tarihini, Türk kimliğini yok ediyor" diye en ağır şekilde cezalandırmalıyız.

Bu tavrımızı, "çamurdan yapılmıştı" diyerek, Bedevi kafası ile hareket eden ve yerine bir otel yapmak için Türk tarihine, Osmanlı tarihine tarihi Ecyad Kalesi'ni yıkma cesaretini gösteren Suudi Arabistan yönetimine de sert bir şekilde göstermeli ve tüm dünyayı ayağa kaldırmalıyız.

Gerici zihniyete sahip olduğunu bu hareketiyle tüm dünyaya gösteren Suudiler, her şeyi bir kenara bırakarak tüm dünyada geçerli olan "insanlığın ortak kültürel mirasını koruma" kurallarına da ihanet etmişlerdir.

"Olan olmuş" demek bizlere yakışmaz.
Şimdi her alanda Suudi Arabistan'a karşı gerekli her türlü yaptırım uygulamamız gerekmektedir.

Eğer bunu gerçekleştiremezsek, ileride tarih kitaplarından tüm dünyadaki Türk ve Osmanlı eserleri hakkında çocuklarımıza aktaracağımız bilgiler de kalmayabilir.

Hükümetimizin dış ülkelerdeki Türk ve Osmanlı eserlerini, tarih zenginliğini Ecyad Kalesi gibi yok olmamaları için gerekli tedbirleri alacağına inanmaktayız.

Ben bu konuda Tarihi Kentler Birliği'ne de çok işler düşeceğine inanıyorum. Bu konuda "hepimiz seferber olmalıyız" diyorum.

Değerli katılımcılar;
Konuşmamı Edirne Belediyesi olarak, muhteşem bir Osmanlı tarihi zenginliğine sahip Edirne'de gerçekleştirdiğimiz çalışmalardan kısaca bahsederek sürdürmek istiyorum.

Belediyemiz, Tarihi Kentler Birliği'nin kurucularından değerli hocamız Prof. Dr. Metin SÖZEN'in de bildiği gibi sahip olduğumuz tarihi zenginliği korumak ve yaşatmak için yoğun çabalar sarfettmektedir.

Edirne'nin Kaleiçi semtinde yer alan 250'nin üzerinde her biri ayrı bir değer olan Tarihi Konak'ın bir bölümünün restorasyonu ile başladığımız çalışmalar, yine aynı semtte bulunan ve bir deponun alanı içinde yıllarca kaderine terk edilen tarihi Su Terazisi'nin aslına uygun restorasyonu ile devam etmiştir.

Tarihi Kırkpınar Güreşleri'nin yapıldığı, Edirne Sarayı ve Balkan Şehitliği'nin bulunduğu Sarayıcı mevkiinde de tarihi dokuya uygun bir düzenleme yapılmıştır.

Burada bulunan çok sayıda tarihi ağaç koruma altına alınmış, tüm Sarayıcı buraya gelenlerin rahatça dolaşabilmeleri için aslına sadık kalınarak yeniden düzenlenmiştir.

Kent merkezinde bulunan ve uzun yıllardır bakımsız halde tutulan çok sayıda tarihi mezarlık da, düzenlenerek gün ışığına çıkarılmıştır.

Yeni yerleşim bölgesinde bir tarihi yansıtan tarihi Sülüklü Çeşme de restore edilerek çalışır hale getirilmiştir.

Tüm dünyaca bilinen Selimiye Camii Meydanı da, Belediyemizin yaptığı çalışmalarla modern bir görünüme kavuşturulmuştur.

Belediye Binamız'ın bulunduğu bahçe içindeki eski Sağlık Binası da Belediyemizce restore edilerek "Kırkpınar Evi" olarak hizmete açılmıştır.

Sayın Metin SÖZEN'in de katkılarıyla şimdi 101 yıllık Belediye Binamız'ın restorasyonu için girişimlerimiz sürmektedir.

Bu bağlamda, Belediye Binası'nı çevreleyen 16 adet tarihi konağın da restore edilmesi ve burasının bir kültür kompleksi haline dönüştürülmesi düşünülmektedir.

Yine Belediyemizin faaliyet gösterdiği ve 1936 yılında yapılan eski Elektrik Santrali Binası da kısa süre içinde onarıma alınacak ve Kültür Merkezi olarak halkımızın hizmetine sunulacaktır.

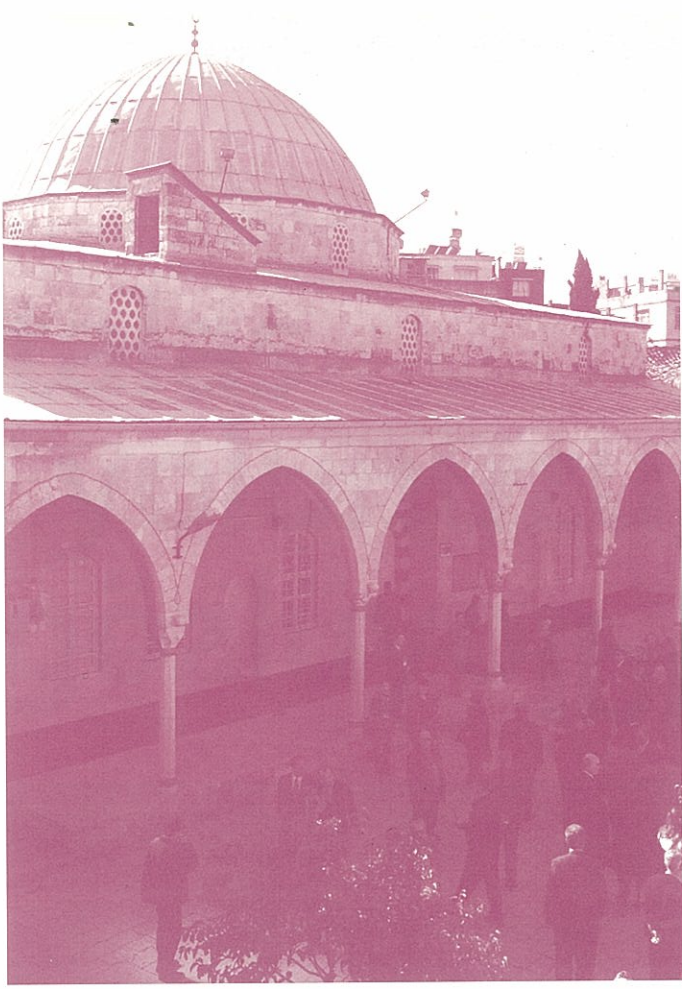
Kent merkezinde ayrı bir tarihi mekan olan, birçok kültürden çok sayıda tarihi binanın bulunduğu Saraçlar Caddesi de kapsamlı bir düzenlemeye tabi tutulacaktır.

Proje çalışmalarının, ÇEKÜL Tasarım ve Uygulama Birimi sorumlusu Yüksek Mimar Restoratör Doktor Mehmet Alper tarafından yapıldığı Saraçlar Caddesi, çalışmanın ardından Belediyemizin medarı iftarı olacaktır.

Bu yıl içinde Tarihi Kentler Birliği organizesinde Edirne'de gerçekleştirilecek buluşmaya katılımlarınız sırasında sizlere bu çalışmalarımızı yerinde anlatmak bizler için onur kaynağı olacaktır.

Değerli katılımcılar;
Edirne Belediye Başkanlığı gerek kendi sorumluluk alanında, gerekse Tarihi Kentler Birliği'nde üstlenmiş olduğu konumuyla ata yadigarlarımız tarihi eserlerimizi, tarihi mekanlarımızı korumak ve yaşatmak, bu kültürel mirası ileri kuşaklara bırakmak için elinden gelecek her türlü çabayı göstermekte ve göstermeye de devam edecektir.

Bizleri burada ağırlamanızdan duyduğum memnuniyeti ifade ederek hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

kars'ın yüreği sizlerle

Naif Alibeyoğlu
Kars Belediye Başkanı

Çağdaş ve kimlikli bir kent yaratmanın ön koşulunun Tarihi Kentler Birliği'nin taçlandığı tarihsel, kültürel mirasa sahiplenme bilinciyle mümkün olacağını gördük, gözledik. Hiç kuşkusuz bu bilinç tartışmayı tartışarak projeyi, katılımı, çoğulculuğu zorunlu sayıyor ya da demokratik anlayışın var olduğu bir eylemlik sürecinde tutunabiliyor. Aksi takdirde ilkeler, değerler ve kararlar korunmayıp, soyut bir tekrara dönüşüyor. Eksikliği duyum sanan kültürel süreklilik önem kazanıyor.

Bu bağlamda uygar ve kimlikli bir kent olarak gelişebilmek için kimi deneyimlerden yararlanıp hatta onlara yeni boyutlar kazandırma zemini bulduk. İl Genel Meclis Üyeleri, Belediye Meclis Üyeleri, Basın Temsilcileri, Sosyal Ekonomik Yaşamın Önde Gelenleri, Cemiyet, Vakıf, Dernek Başkanları ve diğer sivil toplum örgütlerinin temsilcileriyle bir araya gelerek Kars Kent Konseyi'ni oluşturduk. Yerel Gündem 21'i kurduk.

Tarihsel ve kültürel mirası yaşatmada kent sakinlerinin yönetime katılma hatta onun etkin bir tarafı durumunda olmasıyla mümkün olabileceğini açıkladık. Kısa sürede çok önemli çalışmalar gerçekleştirdik ve güzel bir heyecan yakaladık. Ancak bunun kimi kurum ve kuruluşlarca engellendiğine tanık olduk.

Koruma bilincinin yükselmesi yerel kimliğin önem kazanması kurulan Kent Konseyleri ve Yerel Gündem 21'lerin rahat çalışmasıyla önemli mesafeler kat edecektir. Bu fırsatın yaratılmasının gerektiğine inanıyorum. Ekonomik ve Sosyal Konsey Yasası'nın içerisinde gerekli politikaların oluşturulması için toplumsal uzlaşma ve işbirliği bağlamında bir sistem ön görülmektedir. Burada ya da benzeri başka alanlarda yapılacak bir düzenleme yayınlanacak yeni bir

genelge ile sürdürülebilirlik anlamında, koruma anlamında Yerel Gündem 21'lerin Kent Konseylerinin etkin işlevler üstleneceğine inanıyoruz.

Sözlerimi uzatmadan koruma bilincinin gelişmesi ve bu anlamda yerel yönetimlerin güçlenmesi için iki somut öneri sunmak istiyorum.

Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın 27. Madde A/3 fıkrası illerde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatının binde beşinin ilgili kurumlarca müştereken hazırlanıp Başbakan'ın onayı ile yürürlüğe konulacağını ve belirlenecek esaslar çerçevesinde kalkınmada öncelikli yörelerde bulunan belediyelerin nüfuslarına göre dağıtılacağını ön görmektedir. Korumanın kurumsallaştırılabilmesi için bu pay tutarının dağıtımında nüfusun yanı sıra tarihi kent statüsünde belirleyici bir işlevin olması gerekir. Bu statüden dolayı sağlanan ek kaynak doğrudan koruma projeleri için kullanılmalıdır.

Bilindiği gibi, yürürlükteki mevzuata göre belediyelerimizin en büyük gelir kaynağı merkezi idareden aldıkları nüfus başına paydır. Ancak bu ölçüte göre yapılan dağıtım çağdaş, demokratik ve özgün olmayan bir yapılaşmayı tetiklemektedir. Oysa dikine ya da çok katlı olarak niteleyebileceğimiz bir imar düzeni yerine, yatayına ve daha geniş bir imar sahası özendirilmelidir. Kaynak tahsisinde nüfusun yanı sıra özendirilen bu yapılaşmanın yayıldığı imar sahası önemli bir ölçüt olarak dikkate alınmalıdır. Bu sağlandığı takdirde özellikle birinci ve ikinci deprem bölgelerinde 17 Ağustos sonrası yaşanan pek çok sorunun yeniden gündeme gelmesine izin verilmemiştir olacaktır.

Sabrınıza teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

antakya buluşması

şanlıurfa kültüre sevdalandı

Ahmet Bahçivan

Şanlıurfa Belediye Başkanı

Bu toplantıda çok önemli konular konuşuldu. Ben yaşanmış bir mevzuyu örneklemekle başlamak istiyorum. Bir Fransız firması 'Türkiye Gezisi' adı altında bir organizasyon yapmış ve hiç ilgi görmemiş. Rağbet görmeyince gezinin adını 'Osmanlı Gezisi' olarak değiştirmiş ve beklediği ilgiyi görmüş ve insanlar katılmak için kuyruklar oluşturmuş. Organizasyon firmasına neden gezinin adını değiştirdiği sorulunca firma sahibi, Türkiye'ye gelecek insanların, Modern Türkiye'de gördüğü yapıları, yolları ve parkları kendi ülkelerinde de görebileceğini ancak Osmanlı eserlerini görmek için Türkiye'ye gelmelerinin şart olduğunu belirtmiş.

Turizm demek sadece deniz demek değildir. Tarihi Kentler Birliği turizmin ilgisini tarihi kentlere aktarmak gibi önemli bir görevi üstlenmiş ve tarihimize sahip çıkmıştır. Bu sahiplenme tarihi dokunun korunmasına çok önemli katkılarda bulunacaktır.

Tarihi dokuyu koruma anlamında, Şanlıurfa'da ŞURKAV örneği mevcuttur. ŞURKAV, Valiliğin girişimleriyle ve gönül insanlarının katılımlarıyla kurulan bir vakıftır. Bu vakıf, kentin tarihine sahip çıkan ve şehrin asli kimliğini sahiplenen insanlardan oluşmuştur. Eski Urfa'yı kendi yapısıyla, yeni ve modern Urfa'ya dönüştürme amaçlanmıştır. Bizim eski evlerimize 'Hayatlı Ev' deniliyor. Evler avlulu olduğu için değil, en güzel hayat ancak bu mekanlarda yaşanabildiği için bu isim verilmiştir. ŞURKAV tarafından bu evler alınarak restore edildi, kimisi restaurant'a dönüştürüldü, kimisi otele... Bunu örnek alan halk şimdi ya kendi evini restore ediyor ya da eski bir Urfa evini satın alarak onarıyor.

Sayın Bakanımızın konular hakkında bilgili olduğunu biliyoruz. Ayrıca şu an aramızda bulunmakla sorunlara sahip çıktığını da anlıyoruz. Benim arzum, yeni karakollar yapılırken betonarme binaların yerine eski yapıların tercih edilmesi ve onların onararak kullanılmasıdır. Bunun örnekleri Şanlıurfa'da bulunmaktadır.

İkinci bir arzumuz, Kültür Bakanlığının yapacağı binalarda yine yeni ve betonarme binalar yerine eski binaları tercih etmesidir. Örneğin; Urfa'da bulunan bazı sokaklar -Yorgancılar sokağı gibi- restore edilerek, kültür alanlarına dönüştürülebilir.

Ayrıca sit alanı içinde olup, tescil edilmemiş dahi olsa yapıların yıkılarak yerine betonarme yapılar yapılmasına izin verilmemesini arzuluyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

talas yolunuzu gözlüyor

Orhan Say
Talas Belediye Başkanı

2002 yılında Tarihi Kentler Birliği olarak hedeflerimizi sırayla belirlememiz gerekiyor, benim önerilerim şunlar olacak; Birliğimizin varlığı, ilgili Bakanlıklardan ve Cumhurbaşkanımız tarafından kabul görmüştür. Bu bakanlıklarla ilişkilerimizi daha da geliştirmeliyiz.

Kültür Bakanlığı'ndan restorasyon işleri ile maddi yardım talebinde bulunduğumuzda yapının tahsisini istemektedir. Mülkiyet veya tahsislerin çok zor olacağından, tahsis istenmeden maddi yardım alınabilmesi için Birliğimizin girişimde bulunması gerekir.

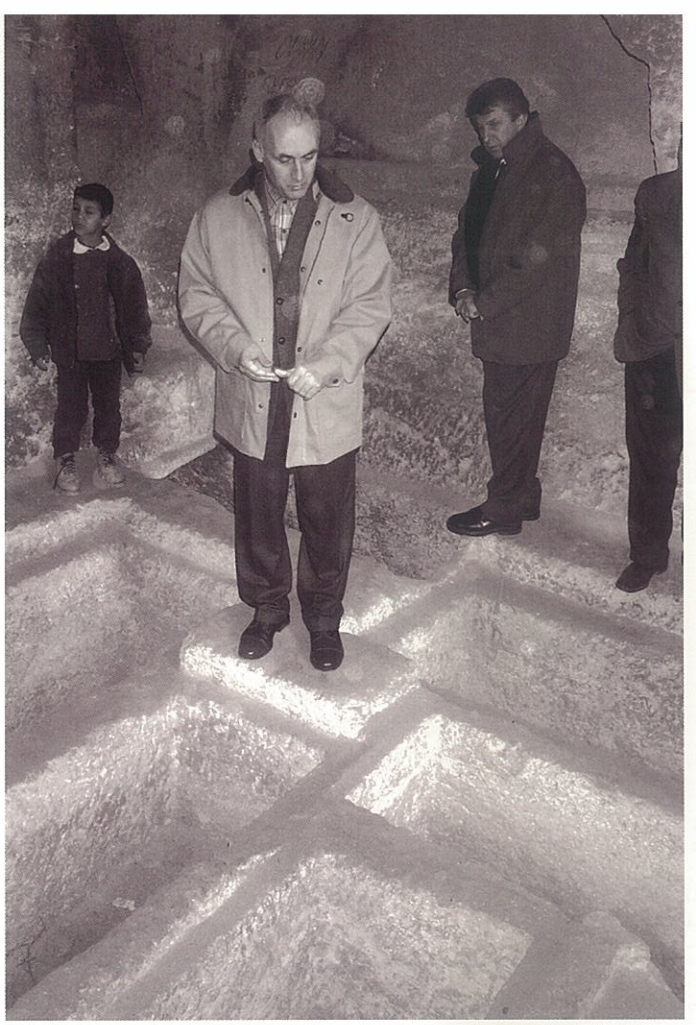
Birliğe üye belediyelerin aidatlarını muntazaman yapmaları için bir düzenleme yapmak gerekir.

Birliğe üye her belediye ÇEKÜL için bir binayı onarır hem Birliğin, hem ÇEKÜL'ün, hem de bulunduğu bölgedeki üniversiteye bir hizmeti olacaktır. Talas'ta biz bunu gerçekleştiriyoruz.

Şu anda görevde olan Belediye Başkanlarımız'ın tarihi ve kültürel mirası korumak ve yaşatmak için maddi imkanlarımızı sonuna kadar kullanmalıyız.

Şu ana kadar yaptığımız gibi bundan sonraki Encümen toplantılarımızı geniş katılımlı olarak değişik yerlerde yapmalıyız.

Hepinize saygılar sunuyorum.

antakya buluşması

Ülke: SAYGILI

Kültür Bakanlığı Koruma

kültür bakanlığının antakya gündemi

Ülkemizin sahip olduğu tarihi, kültürel ve doğal miras büyük bir şans olduğu kadar büyük sorumluluk da getirmektedir. Bu mirasın korunması ve yaşatılması konusundaki çalışmalar uzun yıllardır çeşitli boyutlarda devam etmektedir. Bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri büyük bir duyarlılık, inanç ve özveri içinde uzun yıllardır çok önemli çalışmalar üretmişlerdir. Ancak yinede bugünlere gelindiğinde sahip olduğumuz değerlerin önemi ve büyüklüğüne uygun bir gelişme gösteremediğimizi görüyoruz. Yıllardır inançla çalışmış, hatta çalışmanın ötesinde mücadele vermiş olan herkes “ eksik olan nedir, yanlış nerede?” diye düşündüğünde, ortak bir düşüncede birleşiyor: Koordinasyon, paylaşım ve ekip çalışması eksikliği.

Bu eksiklikler bilginin, maddi kaynağın ve yetişmiş emeğin verimli kullanılamaması hatta zaman zaman israf edilmesi sonucunu doğurmaktadır.

İşte Tarihi Kentler Birliği bu noktada çok önemli. Çünkü Tarihi Kentler Birliği'nin tüm kurucuları, üyeleri, destek verenleri ülkemizin sahip olduğu çok önemli tarihsel, kültürel ve doğal mirasın hem büyük bir şans olduğunun ve şansın doğru kullanılması gerektiğinin hem de ülkemize ulusal ve uluslar arası platformda çok büyük sorumluluklar getirdiğinin bilincindedirler. Olay sadece kültürel ve doğal varlıkların, mimari değerlerin, nesnel varlıkların korunması değil geliştirilmesi, kültürel kimliğimizin korunması, geliştirilmesi, ülkemizi ve insanlığı geleceğe taşıyacak, ülkemizde ve dünyada barışın, huzurun sağlanmasına hizmet edecek, katkı verecek, çocukları ve gençleri yetiştirebilmemiz için bir altyapı çalışmasıdır.

Tarihi Kentler Birliği'ni oluşturanların yaklaşımlarının, hedeflerinin bunlar olduğunu, aslında bunların artık hedef olmaktan çıkıp somut sonuçlara dönüştüğünü hep birlikte yaşadık, sonuçlarını gördük.

Çok değerli hocam Sayın Metin Sözen, geçmiş toplantılarımızdan birinde “bu toplantılar gelinip not tutulan toplantılar değil, konuşulanların nasıl hayata geçirileceğinin tartışıldığı,

tasarladıklarımızın uygulamaya nasıl konulacağını belirlediği toplantılardır” demişti.

Bakanlığımız da, Tarihi Kentler Birliği'nin çalışmalarına yönelik önemli projelere imza atmıştır. Yeterince kaynağımız olmamasına rağmen tarihi kent dokularının korunmasına yönelik imar planları ve sokak sağlıklılaştırma projeleri yaptırılmıştır. En önemlisi de bu dokuların yaşatılması amacıyla gerekli olan tüm kararların zamanında alınabilmesi için yoğun gayret gösterilmiştir.

Antakya'da Koruma Öncelikli İmar ve Planlama Hedefleri: Bugüne Kadar Yapılan Tespit, Tescil ve Planlama Çalışmaları: 1967

GEEYAK'ın 30.7.1967 gün ve 3596 sayılı kararı: Kayıtlardaki Antakya'ya ilişkin ilk Kurul Kararı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun (GEEYAK) 30.7.1967 gün ve 3596 sayılı kararıdır. Bu kararla Zenginler Mahallesi Yıldız Caddesi Kestel Sokak No:2 deki ev tescillenmiştir.

1975

Antakya Kent Bütününe İlişkin İlk Genel Çalışma: GEYAK'ın 12.7.1975 gün ve 8521 sayılı kararla koruma amaçlı imar planına veri olmak üzere arkeolojik, doğal, kentsel sit sınırları belirlenmiş, 205 adet taşınmaz tescillenmiştir.

GEEYAK'IN 12.7.1975 gün ve 8521 sayılı kararındaki Planlamaya İlişkin Ön Veriler:

Kentsel Sit Alanının etkilenmemesi için koruyucu plan kararları alınmalıdır.

Kentsel Sit alanında mevcut karakteri ve yoğunluğu geçmeyecek yeni inşaat yapılabilecektir

Planda arkeolojik sit içinde sanayi tesisi önerilemez.

Kamu tesisleri için Yüksek Kurula başvurulacaktır.

Arkeolojik Sit Alanında mevcut karakteri bozmayacak seyrek ve az katlı inşaatlara izin verilebilecektir

1982

Planlamaya Geçiş ve İlk Sit İrdelemesi: A.D.M.M.A tarafından koruma amaçlı imar planı çalışmalarına başlanmadan önce planlama

ekibince sit alanında irdeleme yapılmıştır. Yapılan çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda GEEYAK'ın 11.6.1982 gün ve A-3734 sayılı kararıyla tescilli taşınmaz sayısı 366 ya yükseltilmiştir. Plana ilişkin ilk çalışmalar GEYAK'ın 13.11.1982 gün ve 3923 sayılı kararıyla değerlendirilmiş ve düzeltme istenmiştir.

1985

Plan Öncesinde İkinci İrdeleme:

Eski Eserler ve Müzeler Gn.Md. Uzmanlarınca tescilli yapıların irdelenmesi sonucunda GEEYAK'ın 15.11.1985 gün ve 1558 sayılı kararıyla 286 yapının tescilinin devamı, 83 yapının ise tescilinin kaldırılması kararlaştırılmıştır.

1987

Koruma Amaçlı İmar Planının Onaylanışı:

12 yıl süren çalışmalar sonucunda Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 23.1.1987 gün ve 2692 sayılı kararı ile Antakya Koruma Amaçlı İmar Planı uygun bulunmuştur.

Antakya Koruma Amaçlı İmar Planının Genel Yaklaşımı:

“Kentin Tarihi Kentsel Sit Dokusu Kadar Arkeolojik ve Doğal Sit Alanları planlamada titizlikle korunmalıdır.Bu koruma kararlarının uygulanması için Belediye'nin yasal yetkileri kadar mali desteğe gereksinim vardır.Bunun için Belediye'nin mali kaynaklarını zorlaması kadar merkezi yönetimden de destek görmesi gerekmektedir.

Planlamada mevcut tarihi kentin nüfusunun sabit kalması sağlanacaktır. Artan nüfusun yeni imar planında açılan yeni yerleşmelere geçmesi özendirilmelidir. Bunun için Belediye yeni açılan alanlarda (Asi'nin batı yakasında) toplu konut üretimini teşvik edici tedbirler almalıdır. Böylece Tarihi Kentsel Sit Alanında nüfus yoğunlaşması önlenebilir.

1990

Koruma Amaçlı İmar Planında ilk genel revizyon Adana Koruma Kurulunun 18.7.1990 gün ve 638 sayılı kararı ile yapılmıştır.Revize edilen planın da genel yaklaşımı ilk planın aynısıdır. 1990 revizyon planında da Küçükdalyan, Maşuklu ve Narlıca Belediyelerinin kurulması sonucunda birçok değişiklikler yapılmıştır.

1990 Planı Sonrasında Yapılan Plan Çalışmaları:

Adana K.K.nun; 25.5.1995/2134 sayılı kararı ile yapılan revizyon

5.4.1996 / 2459 sayılı kararıyla St.Pierre Kilisesi çevresi revizyonu

27.2.1998/2995 sayılı kararla kentsel sit alanı içinde revizyon

8.2.1999/3275 sayılı kararla Narlıca Planı onayı

30.6.2000/3816 sayılı kararla Küçükdalyan Planı onayı Antakya'da Koruma Planlamasındaki Sorunlar

Her belediyenin kendi planına sahip olabilmesi amacıyla yapılan revizyonlar nedeniyle Antakya Planı özelliğini yitirip yitirmediği irdelenirken, bir bütün olan Antakya arkeolojik,doğal,kentsel sit alanlarında farklı idareler farklı plan kararları üretebilmektedir.

1987 yılında yapılan Koruma Amaçlı İmar Planı defalarca revizyona uğramıştır

Planlama Alanındaki halihazır haritalar kadastral haritalar

ile örtüşmemektedir.

İlk yapılan tescillerden başlamak üzere alınan tüm tescil kararları adres-kapı numaralarına göre yapılmış olup değişen adres bilgileri nedeniyle tescil kayıtlarının planlama ile ilişkisinin kurulması zorlaşmaktadır.

Tescilli yapıların haritalar üzerindeki oturumlarında hatalar bulunmaktadır

Antakya'da Koruma Planı Öncesinde Yapılması Gereken Çalışmalar

1-Tespit Çalışmasının Güncelleştirilmesi:

Yapıların kadastral durumu yerine adresleri ile tescillenmesi sorunlar doğurmaktadır.Ayrıca haritalardaki yapı oturumlarında hatalar bulunmaktadır.Bu bilgiler irdelenerek düzeltilmeden plan çalışmalarına başlanmasıyla Antakya'nın imar ve koruma sorunlarının çözülmesi mümkün değildir.Bu nedenle öncelikle sit alanlarının ve tescilli taşınmazların irdelemesinin kadastral bilgilerle birlikte yapılması gereklidir.

2- Antakya Bilgi Sistemi Oluşturulmalıdır:

Tescilli taşınmazlara ilişkin tüm bilgiler bilgisayar ortamında sayısal olarak düzenlenmelidir.Bu yöntemle kültürel değerlerin korunmasıyla birlikte imar uygulamalarına da kolaylık sağlayacak “Antakya Bilgi Sistemi” elde edilmelidir.

3-Uygulanabilir ve sağlıklı bir plan elde edilebilmesi için halihazır haritalar güncelleştirilmeli ve eğer halen yapılmamışsa kadastral haritalar yeniden düzenlenmelidir.

4- Daha önce Antakya Koruma Amaçlı İmar Planı dahilinde olup daha sonra idari bölünmeler sonucunda Antakya Belediyesi'nden ayrılan ancak sit alanları bütünlüğünde bulunan yeni belediyeleri de kapsayan tek bir plan elde edilmelidir.

antakya buluşması**orman bakanlığı
kültürün de
hizmetinde**

Eşref Girgin

Orman Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı

Orman Bakanlığı olarak ülkemizin tarihi kentlerinin bilinçli olarak sahiplenilmesinin mutluluğunu ve hazzını duymaktayız.

İçişleri Bakanlığımızın öncülüğünde, ülkemizin önemli sivil toplum örgütlerinden ÇEKÜL Vakfı ve Mimarlar Odası'nın katkıları ile, başlarında buldukları kentlerinin tarihi geçmişlerine ve kimliklerine saygı duyan belediye başkanlarımızın özverili çalışmaları sonucunda, 2000 yılı içinde Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığımız'ın ev sahipliğinde Tarihi Kentler Birliği'nin kurulduğu kamuoyuna duyurulmuştur. Bu Birlik kurulduğu günden bu yana önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. İçişleri Bakanlığımızın yakın destek ve takipleri sonucunda, mahalli yöneticilerimizin şehirlerindeki kültür miraslarına daha büyük bir heyecanla sarıldıkları görülmektedir. Orman Bakanlığı tarihi kentlerle ilgili organizasyonların neresinde olduğu ve ne şekilde katkılarının olabileceği soruları aklınıza gelebilir.

Kentlerin oluşumu ve şekillenmesinde, kültürlerin gelişmesinde, çevre ve doğanın yönlendirici olduğu bir gerçektir. Bu kapsamda, ormanlarımızın ve orman alanlarında bulunan taşından toprağına, kuşundan ağacına kadar her unsurun kültürel mirasımızın gelişmesinde yer aldıkları görülmektedir. Nitekim bölgelerimizdeki yapıların inşa sistemleri incelendiğinde, bu izler açıkça görülmektedir. Örneğin; taş ve ağacı bol olan Toros'lardaki yerleşim yerlerinde evler taş ile ahşabın kombinesinden; taş az, ağacı çok olan Karadeniz Bölgesi'nde ise tamamen ahşaptan yapıldığı görülmektedir.

Tarihi kentlerdeki eski binalarımızda, ağırlıklı olarak ahşap kullanılmıştır. Bugün bu binalarımızın onarılmasında kullanılacak özellikli orman ürünlerinin temininde kolaylıkların sağlanması gerekmektedir.

Ülkemiz Avrupa Konseyi üyesidir. Konseyin belirlediği esaslara uymak yükümlülüğümüz vardır. Avrupa Kentsel şartının 4.4'üncü maddesinde; "...Kamu Kurum ve Kuruluşları, restorasyonlar için yapı sahiplerine gerekli desteği sağlamalıdır. (...) Malzeme kullanımı, orijinal forma uyma v.b. konularda destekleme, denetleme ve yönlendirme gerekmektedir." denilmektedir.

Anayasamızın tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması başlıklı 163. maddesinde; "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarını

ve değerlerinin korunmasını sağlar. Bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır." amir hükmü yer almaktadır. Orman Bakanlığı gerek Anayasamız ve gerekse Avrupa Kentsel şartının hükümlerini de dikkate alarak, yürürlükteki 6831 sayılı Orman Kanununun 30. maddesindeki "...lüzum ve fayda görülen veya acele olarak satış yapılmasını gerektiren hallerde, her türlü orman ürünü piyasa satış fiyatı üzerinden tahsissen satılabilir." ilkesinden hareketle "Orman Ürünlerinin Tahsisli Satışları Hakkında Esaslar" yönetmeliğine 15 Mayıs 2001 tarih ve 2001/2512 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile bir bend eklenmesini sağlamıştır. Yönetmelik değişikliği 21 Haziran 2001 gün ve 24439 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Yapılan değişiklikte; "2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu" hükümlerine göre kültür varlığı olarak tescil edilmiş olmak koşulu getirilmiştir. Böylece kültürel değerlerimizin tescil edilmesi bir ölçüde teşvik edilmiş olmaktadır. Yeni madde metni okunduğunda, onarımlar için her türlü orman ürününün tahsissen satın alınabilme şartları açıkça görülecektir.

Şöyle ki;

"r) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları tarafından korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiş, tescil işlemi tapuya şerh edilmiş, ulusal ve uluslar arası hukuksal yükümlülükler üstlenilmiş olan yapı ve yapı gruplarının restorasyon, restitüsyon, rekonstrüksiyon uygulamaları ve yetkili birimlerce onaylı plan, proje ve keşife dayalı olarak yaptırılacak işler için gerçek ve tüzel kişilere verilecek her türlü orman ürünü" tahsissen orman işletmelerince satılabilecektir.

Madde metninin şekillenmesinde, ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin SÖZEN ile Mimarlar Odası Genel Başkanı Oktay EKİNCİ'nin önemli katkıları olmuştur.

Görüldüğü gibi Orman Bakanlığı tarihi kentlerin özünde yer almaktadır. Bakanlığımız geçmiş yıllarda olduğu gibi 2002 yılında da Birliğin çalışmalarını desteklemeye devam edecektir.

Tarihi Kentler Birliği'nin Antakya'da gerçekleştirmekte olduğu bu toplantısının başarılı geçmesini ve kültür miraslarımızın geleceğine önemli katkılar sağlayacak kararların alınmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

Antakya'da Koruma Öncelikli İmar Planlama Hedefleri

Oktay Ekinci
Mimarlar Odası Genel Başkanı

Tarihi Kentler Birliği, Antakya'daki "sel baskınıyla" birlikte yaşanan felaketin temel nedenlerini saptayarak, "kalıcı çözümlerin" de buna göre belirlenmesi kararını aldı... Bu karar üzerine yaptığımız gözlem ve değerlendirmeleri ise şimdi bu panelde tartışmaya da açmış oluyoruz...

Kısaca belirtmek gerekirse, selin böylesine felakete dönüşmesinin başlıca nedenleri şunlardır:

1-Habib Neccar Dağı'na yaslanmış eski kent dokusunun yüzlerce yıldır selleri önleyen tarihi kanalları tıkanıp yok edildiğinden ve yamaç sularının taşkına dönüşmemesini sağlayan emici taş kaplı sokakları betonla kaplandığından, bu eşsiz geleneksel alt yapı güvenceleri artık devre dışıdır...

2-Yine tarihten ders alınmayarak, nehir yatağındaki ve taşkın alanlarındaki göz yumulan yapılaşma da doğa tarafından sanki bu selle cezalandırılmış gibidir...

3-Bu imar ve yerleşme başıboşluğu da; Antakya kentsel yerleşme alanı çok sayıda belediyeye bölünerek ve her birinin kendi sınırları içinde imar yetkilerini kentsel bütünlüğü gözetmeden kullanabilme özgürlükleriyle birlikte daha da olumsuz bir duruma getirilmiştir...

İşte bu üç temel sorunun giderilebilmesi için de kalıcı çözümün temel hedefleri şöyle özetlenebilir: "Tarihi kent dokusunun geleneksel alt yapısıyla birlikte yeniden yaşama kavuşturulması; nehir ve sel yatağına kesin imar yasağı uygulanması ve Antakya'nın bütüncül (nazım) planlaması da öncelikle bu ilkeler de gözetilerek üretilip, kenti üleşen tüm belediyelerin bu master plana uyma zorunluluğunun sağlanması..."

Şimdi panelistlerimizden, bu değerlendirmemizi de irdeleyerek konuyu ele almalarını diliyorum...

hedefe güçlenerek ulaşmak

Prof. Dr. Metin Sözen
ÇEKÜL Vakfı Başkanı

Toplumların geleceğe dönük beklentileri ve umutları çok yönlü birikimlerden kaynaklanıyorsa, sonuçları da o oranda kalıcı değerlerle zenginleşiyor demektir. Bu nedenle, insanlar kadar toplumlar da koydukları hedeflerin niteliğiyle ölçülürler. Bizim gibi, bir büyük imparatorluğun ardından, çağının geliştirdiği değerlerle toplumu yeniden donatmak, hedefe giden yolu iyi belirlemekle mümkündür. Eğer bugün arkamıza dönüp baktığımızda, toplumumuzu toplum kılan temel öğelerin dünya için de kavranabilecek özellikleri varsa, bu hiç kuşkusuz belirlenen hedeflerin sürekliliğinin bir işaretidir.

Daha kuruluş aşamasında "Tarihi Kentler Birliği'nin", toplumumuzun yıllardır beklediği böylesi özlemlere hızla cevap vermeye başlaması, geçmişte bizleri ayakta tutan "kimlikli-kişilikli-birikimli" ulus olmanın temel niteliklerine sarılmasından kaynaklanmaktadır. Köklü yerel birikimin, ulusal boyutu zenginleştirmek, evrensel değerleri boyutlandırmak için gündem oluşturması ve bunun "Tarihi Kentler Birliği'nin" öncelikli hedefi olduğunun anlaşılması, güçlü dayanışmayı birlikte getirmiştir. Kentler, nüfusları-büyüklikleriyle değil, tarihin ve kültürün onlarda bıraktıkları izlerle birlikte bu dayanışma odağında yer almaktadırlar.

Uygarıkların kalıcı izleriyle donanmış bu kentlerin, "Avrupa Tarihi Kentler Birliği" üyesi olarak daha geniş çevrelere aktaracakları inceliklerin, hem ülkemiz hem de dünya için farklı bir söyleme ortamı hazırlayacak büyüklükleri vardır. Üstelik, sayısız yanlışların hızla yaygınlık kazandığı dünyamızda, kültürün ve sanatın bu birleştirici özelliğine, dünden daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca "Tarihi Kentler Birliği", ülkenin her köşesini değerlendirmeye alarak, birlikteliğin en büyük güç olduğunu göstererek, belirlediği hedefe büyük bir tutarlılık içinde yürümektedir. Kamu-yerel-sivil kesimlerin bu ortak çabaları, kentleri farklı boyutlara taşımakta, olumsuzluklar görünür bir hızla azalmakta, herkes deneyimini birbirine aktarmaktadır. Kesintisiz sürdürülen toplantılar bir bakıma, kentlerin kendi koşullarında ürettiklerini aktarma, yeni yolların denenmesine ortam hazırlama toplantılarına dönüşmektedir.

Toplantılarda dikkati çeken bir özellik de, her kentten önce kendi olanaklarını zorlaması, olumlu ve somut bir sonuca ulaşılmasının ardından, onu daha sonra diğer kentlerle paylaşmaya çalışmasıdır. Hep merkezden katkı bekleyen anlayış ağır ağır değişmekte, hangi kent ne noktada çözüm bulmuşsa, o deneyimden yararlanma ön plana gelmektedir. Böylesi çabalar, ister istemez merkezden beklenen desteğin niteliğini ve tutarlılığını birlikte getirecektir. Tarihin ve kültürün haklılığına dayalı yeni istekler, kısa bir süre sonra bugünkü tıkanıklığı da açacak gözükmektedir.

Bu toplantılarda dikkati çeken bir diğer nokta da, ülkemizde-dünyada tarihi kentlerin tüm sorunlarının, geliştirilen kavramlar ve çıkarılan yasaların ışığında, bilim insanların katkılarıyla, sıcak bir tartışma ortamı yaratılarak, alternatifli çözüm önerileri geliştirilerek, izlenecek yolun belirlenmesidir.

"Tarihi Kentler Birliği'nin 2002 Yılı Hedefleri'nin" saptandığı "Antakya Buluşması" da, bunun somut bir örneği olarak, bu tarihsel süreç içinde yerini alacaktır.

Böylesi bir sürecin öncelikli hedefi, hiç kuşkusuz kentlerimizi-ülkemizi-dünyayı, yaşamı zenginleştirecek doğrularda buluşturması olacaktır...

antakya buluşması

Av. Derviş Parlak

Tarihi Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Antakya bir kent. Ancak kent yönetimi açısından “1 kent” olduğunu söylemek olanaksız. Çünkü Antakya kentinde tam 18 ayrı belediye örgütü var. Antakya kentinin neredeyse her mahallesinde bir belediye örgütü kurulmuş durumda.

“Merkez Belediyesi” olarak da ifade edilen Antakya Belediyesi dışındaki 17 belediye, “belde belediyesi” olarak adlandırılıyor. Ama aslında bu adlandırmaların hiç bir değeri yok. Bir kent zaten bir merkez, bir belde. “Belde”, “şehir” ya da “kent”... Bunların hepsi eşanlamlı sözcükler. Öte yandan belediyelerle ilgili mevzuatımızda da “merkez belediyesi - belde belediyesi” gibi bir ayrım söz konusu değil.

Peki neden, Hatay ilimizin Amik ovasındaki il merkezi olan tarihi Antakya kentinde bu kadar belediye örgütü kurulmuş? Kuşkusuz nedenleri vardır. Üstelik bu nedenler, kuruluş dönemine özgü bazı haklı gerekçeler de içerebilir. Ama bu nedenlerin hiç birisinin Antakya kentinin çağdaş, düzenli ve planlı bir biçimde gelişmesi; kentin tarihsel, kültürel ve doğal dokusunun bütüncül bir anlayışla korunup geliştirilerek geleceğe taşınması; mali kaynakların artırılması; belediye hizmetlerinin Antakya’da eşit ve adil biçimde dağıtılması gibi kalıcı amaçlarla örtüşmeyeceği çok açık.

Antakya, yerel idari yapılanmadaki bu olumsuzluğa, bu bölünmüşlüğü karşı kesin bir çözüm bulmak durumundadır. Yoksa Antakya bugün olduğu gibi yalnızca yönetsel anlamda değil, gelecekte kentsel anlamda da tam bir parçalanma, dağılma ve kimliğini yitirme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Antakya’daki 18 belediye örgütünün de bu sorunun ve sorumluluğun farkında olduğunu sanıyorum.

Henüz geç kalmış değil...

Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu

Tarihi Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Dünya ölçeğinde değeri olan Antakya arkeolojik sit alanları bugüne dek ihmal edilmiş ve uygulamada çeşitli yanlışlar yapılmıştır. Bir an evvel düzeltilmesi gereken bu yanlışların bazıları şöyle sıralanabilir :

1- Antik Antiocheia kentinin kalıntıları ve tüm kültür mirasının korunması konusunda uzun süre kayıtsız kalmış, 1, 2 ve 3. derece arkeolojik sit alanı içindeki yasa dışı uygulamalarla arkeolojik değerler tahrip edilmiştir.

2- Antakya arkeolojik sit alanlarının tespit ve tescilinde geç kalmıştır.

3- 1985-1990 yılları arasında arkeolojik sit alanı sınır ve derecelerinde yapılan değişiklikler kapsamlı ve yeterli bilimsel tespit ve değerlendirmelerden kaynaklanmamıştır.

4- Hazırlanan 1/1000 ölçekli Antakya Koruma İmar Planı arkeolojik verilere yeterince hassas bir plan olamamıştır.

5- Arkeolojik sit sınırları içinde kalan bazı belediyeler yürürlükteki Koruma İmar Planı hükümlerine uymamaktadır.

Bunlar göz önünde tutulduğunda sit alanları içindeki arkeolojik değerlerin daha iyi korunmasına çalışılmalıdır. Yasa dışı yapılaşmaları engellemek gerekir. Sit alanlarında sınır ve derece değişikliği yapmak çözüm değildir. Sonuç olarak Kültür Bakanlığı, Hatay Valiliği, Antakya Belediyesi, Belde Belediyeleri ve Üniversite’nin eşgüdümü, sivil toplum örgütleri ve halkın da katılımı sağlanarak “Antakya Sit Alanları Koruma İmar Planının” gözden geçirilmesi ve koruma bilincinin artırılması gerekmektedir.

Prof. Dr. Zekai Görgülü

Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi
YTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanı

Planlamanın geldiği, getirildiği aşama; sıklığı, boyutsuzluğu ve pek çok olumsuzluğu betimlemektedir. Bunun öncelikli nedenlerinden birinin de siyasi iradenin planlamaya soğuk bakışı olduğu hepimizce bilinmektedir. Bu bağlamda oluşmayan ya da tam anlamda oluşturulmayan kurumsal yapı ise; özellikle karar dizgisini parçalama ve farklı yetki kullanımları ile planlamanın bütünselliğine- devamlılığına özen gösteren bir yaklaşımı ortaya koymamaktadır.

Fiziksel, sosyal ve ekonomik mekana dayalı bilimsel verilere göre gerçekleşmeyen yönetsel bölünüşler, ayrı yetki ve karar süreçleri ve de bu sanal sınırlara uyuma zorunluluğunun getirdiği ilişkisiz- parça planlar, plan kararları yukarıda değindiğim özensiz yaklaşımlar içinde önemli bir yer tutmaktadır. Her türlü mekanda birlikteliği sergileyen Antakya kent bütününde de, yalnızca nüfus ve fiziksel bazı faktörlere bağlı olarak kararlaştırılan bu yönetsel sınırlar; yarattığı küçük belediyeler ile plan kararlarındaki bütünlüğü- devamlılığı- kademelenmeyi engellemekte, giderek başta kültür ve doğa varlıkları olmak üzere ciddi kayıplara neden olmaktadır.

Günümüzde planlama adına koşullarımız bu ise, neden bu noktadayız ve neden planlama böyle sorunlar yaşıyor sorularına her anlamda doğru yanıtlar veriliyor ve en azından kısa erimde “siyasi irade”yi etkilememiz mümkün değil ise; ne yapmalıyız, nasıl yapmalıyız, soruları çok önem kazanmaktadır. Planlamaya tabii ki sahip çıkacağız. Her gün değişen koşullar, dinamikler ve de belirsizlikler içinde aktif ve eylemli olup, “akıl” ve “bilgi” yi öne çıkarmalıyız. İçinde bulunduğumuz tüm olumsuz koşullara karşın, planlama ve plancının deneyimi sorunları aşmamızda bize önemli katkılar sağlayacaktır. Bu doğrultuda planlamanın çıkış yeri ya da oluşturacağı yeni kurgunun yaşama geçiş yeri “yerel” olacak, burada da “Belediye” ler öncelik kazanacaktır.

Antakya’nın kimliğini, alt kimliklerini ortaya koyan, sorunları, potansiyelleri saptayan, sorgulayan ve onları çözme adına araçlar- stratejiler öneren bir planlama anlayışına yönelme zorunluluğu vardır. Yani dinamik, esnek ve seçenekler üreten bir anlayışla birlikte “yatırımları- yönelimleri” planlayarak, “niçin” ve “nasıl” sorularını yanıtlarken “akıl” ve “bilgi”yi öne çıkararak bir “planlama dizgesi” ne gereksinme vardır. Çabalarımız bu doğrultuda olmalıdır. Böylesi bir dizge; yerleşmenin ve planların gerçek sahipleri Belediyelerden kaynaklanmalı, yasalarımızda var olan ölçeklere indirgenmiş, parçalanmış bir planlama anlayışına hiç de itibar etmeden kent bütününe ilişkin siyasal ve stratejilerini diğer yerel kurumları da kapsayarak ortak bir tartışma platformunda değerlendirilmek durumundadır. Bunu yapılırken de, belirli bir ana çerçeve içinde

- çözümleme aşamasını gerçekleştiren, (fizik, toplumsal, ekonomik mekanda)
- planlama kademelerine ve varsa üst ölçekli planlar irdeleyen, (ülkesel ,bölgesel)
- yerleşmenin, kentin ya da ilin bütünselliğinden ödün vermeyen,
- farklı uzmanlıklardan oluşan bir ekibin koordinasyonunda, danışmanlığında,
- mekan planlamaya ve tasarıma veriler aktaran,

siyasal ve stratejiler planının kurgulanması gerekir. Bu yaklaşım, kesin kararları değil, esnek bir yapı içinde ve bir bütün halinde kenti biçimlendirme, yönlendirme ve yatırımları planlama işidir. Ve mutlaka hep birlikte yapılmalıdır. Dolayısıyla Antakya’nın; o parçalanmış sınırlar ve küçük dünyalar içinde değil de, böylesine geniş, bütüncül ve bir vizyon bağlamında arayış ile kimliğini ortaya koyması gerektiğine inanıyor ve başta Belediye Başkanlarımız olmak üzere bunu yapacak her türlü çabanın da ortak bir hareket olarak yaşama geçirileceğini biliyorum.

koruma ve imar plancılığı açısından tarihsel kentlerde belediyeleşme

Prof. Dr. Cevat GERAY
Tarihi Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Yerel Yönetimler ile ilgili yasalarda değişiklik yapılmasına ilişkin yasa tasarısı uzunca bir süre altkurulda incelendikten sonra TBMM İçişleri Komisyonu'nda yeniden görüşülmeye başlandı. Kamuoyuna önce "reform tasarısı" olarak sunulan, fakat bu nitelikten uzak bulunan bu tasarı, kimi açılardan iyileştirici kimi değişiklikler taşımaya karşın belediyeleşme sürecine, imar ve koruma plancılığı açısından köklü önlemler getirmemektedir. Başka bir anlatımla, belediye kurulması konusunda yalnızca 2 bin nüfus ölçütünü 7 bin 500'e yükseltmek, çevredeki kırsal yerleşmelerde belediye kurulabilmesi için büyük belediyenin sınırına olan uzaklığı biraz daha yükseltmektedir.

Bu tasarı yasalasabilirse, kuşkusuz belediyeleşme sürecini önemli ölçüde etkileyecektir. Çok büyük çoğunluğuyla belediyelerimizin 7 bin 500'ün altında olduğu bilinmektedir. Bu büyük çoğunluğun geleceğinin ne olacağına ilişkin bir çözüm tasarısıyla getirilmiyor. Ayrıca, nüfusu bu ölçütün altında olan kırsal yerleşmelerin ne olacağı, bunların köy muhtarlığı olarak kendi başlarına bırakılıp bırakılmayacağı konularında tasarı açıklık taşımıyor.

Kırsal alanda bir yönetim boşluğu bulunduğu, köy yönetimlerinin de güçsüz bırakıldığı bir gerçektir. Köy yönetimlerini bir yana bırakalım, kırsal alandaki küçük (10 binden az nüfusluların) kendilerine yasaların vermiş olduğu görevleri yerine getirebilecek akçalı, insan gücü, teknik, araç-gereç ve makine donanımına sahip bulunmadığı herkesçe bilinmektedir.

1580 sayılı Belediye Yasası, gelire göre zorunlu ve isteğe bağlı (ihtiyari) görev ayırımı yapmaktaysa da liranın 72 yıl önceki değerinin bugünkü değerlerle karşılığı astronomik sayılara ulaştığından bu ayırımın artık hiçbir anlamı kalmamıştır. Öte yandan, aynı yasa irili ufaklı tüm belediyelere hemen hemen aynı görevleri vermiş, aynı yetkileri tanımıştır.

Bilindiği gibi, 3194 sayılı İmar Yasası da belediye ve komşu (mücvir) alan sınırları dışındaki kırsal alanlarda ve köylerde planlama ve yapı izni yetkisi valiliklere bırakmıştır. Buna karşılık, bir kent belediyesi sınırları bitişiğinde ve komşu alan sınırları içinde kurulan küçük belediyeler kendi başlarına planlama ve imar denetimi yapmaktadır. Oysa, bir kentin gelişme bölgelerini oluşturan bu gibi yerlerde kurulan küçük belediyeler kentin plansız gelişmesine yol açan olup bittiler yaratmaktadır. Başka bir anlatımla, kentin sağlıklı, düzenli, planlı gelişmesini engellemektedir. Bu durum, yalnızca bütünlüyci kentsel gelişim planlamasına anlayışına aykırı düşmekle kalmıyor, aynı zamanda, doğal ve tarihsel sit alanlarına ilişkin koruma planlaması ve yapı denetimi işlerinin tek elden yürütülmesi gereğine de aykırı uygulamalara yol açmaktadır.

Aynı planlama, imar kargaşası, yalnızca 3030 sayılı yasayla kurulan büyükşehir belediyelerinde değil, 1580 Belediye Yasası'na göre kurulup yönetilen belediyelerde de yaşanmaktadır. Örneğin tarihsel ve doğal değerlerin bulunduğu bir bölgedeki Salihli İlçesi Belediyesi için de söz konusu olmaktadır. Salihli Belediyesi'nin bitişiğindeki ve komşu alanlarındaki kimi yerleşmeler de zamanla kurulmuş olan Adala, Mersinli, Sart, Taytan gibi belediyeler Salihli imar planlarından bağımsız olarak imar plancılığı etkinliklerini sürdürmektedir.

Bu konuda en çarpıcı örneklerden biri de, Antakya Belediyesi ve mücvir alanları sınırları içindeki, kentin bütüncül imar plancılığı açısından Antakya'nın gelişme bölgelerini oluşturan yerleşmelerde, örneğin Dursunlu, Narlıca, Çekmece, Odabaşı, Turunçlu, Küçükdalyan, Maşuklu, Güzelburç, Karlısu v.b. belediyeler kurulmuştur. Gerçekte, bu belediyelerin anayola bakacak biçimde "...Belediyesine ya da beldesine Hoş Geldiniz" yazılı takları görmeseniz Antakya Belediyesi'nin sınırlarından çıktığını ayırt edemezsiniz! Bunlar olsa olsa Antakya Belediyesi'nin mahalleleri olarak kapsama alınabilirdi.

İmar ve koruma plancılığı açısından tarihsel kentler açısından belediye kurulurken aşağıdaki noktaları dikkate alan yasal düzenlemeler yapılmalıdır:

1. Nüfusu 2 bin ya da yasayla öngörülen nüfus ölçütünü aştı diye hemen belediye kurulması yoluna gidilmemeli, yerleşmenin daha büyük belediyenin mücvir alanı ya da gelişme bölgesi içinde olup olmadığına bakılmalıdır. Mücvir alan ve gelişme bölgesi içinde ayrı belediyesi kurulmasına izin verilmemeli, gerekirse belediye şubesi oluşturulması yoluna gidilmelidir. Meclisteki yasa tasarısında varolan belediyenin sınırlarına olan uzaklık için en az 5 km. olması koşulu getirilmiştir. Bu, olumlu bir adımı yansıtmakla birlikte yeterli değildir. Kentin gelişme ve toplumsal ekonomik etki alanı (hinterlandı)na dikkate alan bir bilimsel inceleme sonuçlarına göre hareket edilmelidir.

2. Aynı bağlamda, büyükşehir oluşturulurken de anakentin çevresindeki belediyelerin imar ve koruma açısından, başına buyruk birimler oluşturulmaması sağlanmalıdır.

3. İmar ve koruma planlamasının etkili ve başarılabilmesi için ülke çapında ülke, bölge, alt-bölge (ya da il) gelişme planlaması basamakları oluşturulmalıdır. Bunlardan her birinin bir üst basamaktaki planla tutarlılığını denetleyecek denetim düzenekleri kurulmalıdır.

4. Küçük belediyeler ile öbürleri arasında görev ve işbölümü yapılmalı, küçük belediyelere olanaklarının elverdiğince üstesinden gelebilecekleri temizlik, çöp toplama ve benzeri temel yerel görevler verilmelidir. Bu belediyeler imar ve koruma plancıları yetkileriyle donatılmamalı, bir çevredeki özeysel belediyenin destek ve denetimine bırakılmalı ya da kurulduğunda ilçe yerel yönetimleri bu konuda küçük belediyeler adına imar ve korumaya hizmetler sunmalıdır.

5. Çoğu kırsal alanda bulunan küçük belediyelerin de imar ve koruma planlama görevleri sürmekle birlikte yukarıdaki basamaklara uyularak, özekteki daha büyük belediyenin ya da kurulursa ilçe yerel yönetimlerinin denetimi altında ve aracılığıyla yürütülmesi sağlanmalıdır.

Yukarıda önerdiğim önlemler alınmadıkça bugünkü imar ve koruma planlaması konusundaki keşmekeş sürecek, yurdun doğal ve tarihsel yapıt ve değerlerinin, rantçılarla ortaklık içindeki kimi belediyecilerin işbirliği sonucunda yok edilmesi sürüp gidecek, kaçak, plansız, sağlıksız yapılaşma daha da artacaktır.

antakya buluşması

Prof.Dr.A.Ülkü Azrak
Tarihi Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

tarihsel kentlerin ve mekanların korunmasına ilişkin hukuki sorunlar

24

Türkiye’de büyük sayılara ulaşan tarihsel kentler ve mekânların korunmasına ilişkin birçok sorunun yanısıra koruma, şehircilik ve imar hukukundan kaynaklanan sorunlar da azımsanmayacak boyutlardadır. Bunların başında planlara ilişkin sorunlar gelmektedir. Bugüne kadar bu bağlamda çoğunlukla imar planlarından sözedilmekle birlikte gözden kaçırılan husus, tarihsel kent ve mekânların korunmasında çevre düzeni planı’nın oynayabileceği önemli roldür. Her ne kadar İmar Kanunu’nun 5. maddesinde Çevre Düzeni Planı “Ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak sanayi, turizm,tarım,ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararlarını belirleyen plan” olarak tanımlanmışsa da, bu tür planların koruma işlevi, “ İller Bankası Teknik Şartlaşma, Sözleşme ve Özel Şartnamesi’nin içerdiği düzenlemede daha belirgin bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki bu düzenlemeye göre çevre düzeni planı, imar planlarına yol gösterici ve çevreden yaklaşım sağlayıcı nitelikte hazırlanan, getirdiği tüm yerleşme, alan kullanımı, koruma ve kısıtlama kararları açısından planı , uygulayıcı, yatırımcı sektörler ve kişiler için uygulanması gereken bir nazım planıdır.

Bu bakımdan tarihsel kentler ve mekânların bu niteliklerinden doğan korunma ve geliştirilme gibi ihtiyaçlarının çevre düzenleme planlarında mutlak olarak gözönünde bulundurulması zorunludur. Zannediyorum ki bugüne kadar bu konuda gösterilen ihmal tarihsel kentlere büyük zarar vermiştir. Tarihsel kentler ve mekânlara ilişkin bir başka hukuksal sorun da, buralardaki çoğunlukla konut olarak kullanılan tarihsel değerdeki yapıların bakımı ve ayakta tutulabilmesi için öngörülen yasal düzenleme ve önlemlerin yetersizliğidir. Gerçekten bu yapıların malikleri için öngörülmüş olan vergi indirimleri v.s. biçimindeki mali desteğin çok yetersiz olduğu ortadadır. Daha etkili olabilecek destek tedbirleri gereklidir. Sayın Antakya Valisi’ nin belirttiği üzere Antakya’daki bir çok tarihsel eser niteliği taşıyan yapının maliklerinin parasal bakımdan çok güçsüz olmaları nedeniyle harap hale gelmiştir, hatta yıkılma tehlikesi vardır. Bunların hemen hepsi koruma açısından tescilli yapıdır. Ama ne kadar korunabildikleri ortadadır. Kültür turizmine önem veriyorsak bu kötü duruma bir çare bulmamız gerekir. Çünkü tarihsel kent korunması ile kültür turizmi birbirini karşılıklı besleyecek iki kavramdır.

Bu konuya ilişkin olarak değinmek istediğim son husus da, kent yenilenmesi kavramının Türk imar hukukuna yabancı bir kavram olmasıdır. Bu hususta en ileri gitmiş olan ülkelerden biri Almanya’dır. Bu ülkede kent yenilenmesi (Stadtsanierung) , başlı başına bir bilim dalı haline gelmiş olmakla kalmayıp, çok başarılı bir biçimde de uygulanmaktadır. Türkiye’de bu kavramın kentbilim içersine alınarak bir an önce geliştirilmesi gerekir. Son olarak bir gözlemimi aktarmak istiyorum : Ziyaretine geldiğimiz ve kısa olsa da gezdiğimiz güzel Antakya görebildiğim kadarıyla tarihsel alan korunması ve kent gelişmesi süreçlerinin çelişkilerini içinde barındıran bir kent.

antakya paneli sonuç bildirgesi

Prof. Dr. Ruşen Keleş
Tarihi Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Tarihi Kentler Birliği Antakya Buluşması Sonuç Bildirisi, Tarihi Kentler Birliği'nin Antakya Toplantısı 26-27 Ocak 2002 tarihlerinde Antakya Belediye Meclisi Salonunda 100'ü aşkın belediye, plançı, bürokrat, uzman ve bilim adamının katılımıyla gerçekleştirildi. Birlik üyesi belediyelerce gerçekleştirilen kültür kalıtını koruma çalışmaları ve uygulamaları için ödülleri de verildiği Antakya Buluşması'nda, "Tarihi Kentler Birliği'nin 2002 Yılı Hedefleri" ve "Antakya'da Koruma Öncelikli İmar ve Planlama Hedefleri" konularında iki panel yapıldı. Birincisinde konuşmacıların belediye başkanları, ikincisinde ise Birliğin Danışma Kurulu Üyeleri olduğu bu panellerde yapılan konuşmalardan ve konuşmalar üzerindeki tartışmalardan aşağıdaki sonuçların ortaya çıktığı görüldü:

1. Hem uygulama yönünden, hem de bilimsel niteliği ve önemi dikkate alınarak bu tür toplantıların Birliğin üyesi olan başka belediyelerde de gerçekleştirilmesi konusunda yoğun bir istem dile getirildi.

2. Korumanın salt bir yurttaşlık görevi olmasının ötesinde, uluslararası toplumun bir üyesi olarak devlet kimliği ile de bu konularda kimi tüzel ve ahlaki sorumluluklarımız olduğu vurgulanarak, bu yükümlülüklerin gereğinin duyarlılıkla yerine getirilmesinin önemine değinildi.

3. Koruma konularında sivil örgütlenmelerin, sivilleşmenin bir gereği olduğuna değinilen toplantıda, Tarihi Kentler Birliği'nin, bir belediyeler hizmet birliği, yani bir kamu tüzel kişiliği olmasına karşın, bu alandaki yaklaşım ve duyarlılığını, holdingleşmeksizin ve halkın gerçek temsilcilerinden kopmaksızın büyük bir özveriyle ortaya koymakta olduğu saptaması yapıldı. Bu bağlamda, Birliğin, bir dernek olmayıp siyasal bir kurum olmasının bir sonucu olarak seçmenlerine karşı da bir sorumluluğu bulunduğuna işaret edilerek, kentsel değerleri kullanmakta olan halka yönlendirici bir önderlik hizmeti sunmasının önemi vurgulandı.

4. Antakya'da ve başka kentlerimizde, yanlış imar, kentleşme, yerel yönetim, kültür ve planlama politikalarının, sel gibi doğal afetlere dönüşmesine, kentlerin kimliksiz büyümesine, tarihle ilişkilerinin kesilmesine ve tarihin yıpranmasına yol açıklarına değinildi. Bu arada, arkeolojik sit alanları içinde yapılaşmalara ve sit alanlarının sınır ve derecelerinde değişiklikler yapılmasına izin verilmesi eleştiri konusu yapıldı. Yanlışların düzeltilmesi ve yeni yanlışlar yapılmaması için, kentteki üniversitelerle de işbirliği yapılması gereği üzerinde duruldu.

5. Siyasal istencin genel olarak planlama olgusuna soğuk bakması da eleştiri konusu yapıldı. Çevre düzeni planları konusunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre Bakanlığı arasındaki uyumsuzluğun, kesin yasal düzenlemelerle önüne geçilmesi önerildi. Yeni belediyeler kurulmasında nüfusun tek yeterli ölçüt olarak alınmaması gerektiği savunuldu.

6. Küreselleşmenin etkilerine giderek daha çok açılmakta olan kentlerimizde, doğanın ve tarihin pazarlanmasından kaçınılması, dönüşü olmayan kimliksiz yapılaşmaya izin verilmemesi istendi. Kentlerin satılık olmadığı, olmaması gerektiği bilincinin gelişmesi, tarihsel değerleri koruyabilmenin de asıl güvencesi olarak değerlendirildi.

7. Bütüncül planlama anlayışının, hem alan, hem de işlevler yönünden öneminin vurgulandığı toplantıda, planlamanın da, kendisini stratejilere yönelik olarak yenilemesi gereği üzerinde duruldu. Kesinleşmiş sonuçları bulunan planları uygulamanın yönetsel takdirlere bırakılmasından doğabilecek sakıncalar üzerinde duruldu. Esnekliğin keyfiliğe yol açmasının maliyeti çok yükseltme tehlikesini yarattığı vurgulandı. Halkın genellikle değerlerine sahip çıkma alışkanlığının bulunduğu gözlemi yapılarak bundan yararlanılması gerektiği dile getirildi.

8. Yeni kurulan ve anakentin çeperlerinde yer alan küçük belediyelerin imar yetkileriyle donatılmasının sakıncaları üzerinde görüş birliğine varıldı. Antakya'da 17, Mersin'de batı yönünde süreklilik gösteren 28 belediye bulunduğuna, ve başka kentlerdeki benzer parçalı yapıların planlamanın birliğini ve tutarlılığını yok ettiğine önemle dikkat çekildi. Yetkiler bakımından böyle parçalanmış bir yapının, özellikle İstanbul'da, 1984 öncesinde büyük zorluklar yarattığı, çözüm olarak, İller Bankası İstanbul Bölge Müdürlüğü'nün öncülüğünde, belediyeler hizmet birliği oluşturma yönteminden yararlanmak istendiği, ancak birliğe girme kararının belediye meclislerinin istencine bırakılmış olmasının bir sonucu olarak, bu girişimden bir sonuç alınmadığı anımsatıldı.

Yeni belediyeler oluşturulurken, uzaklık ve nüfus gibi ölçütlere bağlı kalınmasının yanı sıra, her belediyeye imar yetkisi verilmesinin yerinde olmadığı, planlama ve imar yetkileri yönünden, belediyeler arasında bir kademelenmeye gidilmesinin yararlı olabileceği öne sürüldü. Buna karşılık, belediye olmanın, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı karşısında, tam ve salt yetki sahibi olmayı da gerekli kıldığı, bu nedenle yetkilerin kısıtlanmasından kimi tüzel sorunlar doğabileceği anımsatıldı. Yeni belediyeler oluşturmayı ne yönetsel, ne ekonomik ve ne de demokrasi düşüncelerinin haklı gösterdiği belirtilerek, kesin çözümün bu yanlış gidişe son vermekte olduğu vurgulandı.

9. Son olarak, tarihsel sit alanlarındaki yapılaşmanın durdurulması, yasaların gereği gibi uygulanması, İstanbul, Antakya, İzmit, Antalya, Mersin ve Samsun gibi, yetkilerin geniş ölçüde atomize olmuş olduğu bir yapıya sahip kentlerde, çevre düzeni ve il gelişme planlarıyla durumun denetim altına alınması önerildi. Bunların yanı sıra, tarihsel değeri olan yapılardan oluşan kentlerde, sivil mimari ürünü olan konutların ciddi olarak korunması ve bu türlü yapıların bulunduğu kent kesimlerine yeni işlevler yoluyla canlılık kazandırılması önerildi.

antakya buluşması

tarihi kentler birliği otobüs forumu

Avniye Tansuğ
Ayşe Kaya
Nursu Büyükhelvacıoğlu

Antakya buluşması, son gün Adana'ya dönerken "zamanı değerlendirmek" isteyen Oktay Ekinci'nin önerisiyle, "otobüs forumu" ile sona erdi. İşte iki saatlik otobüs yolculuğunun sırayla söz alan konuşmacıları ve foruma katkıları...

26

Oktay Ekinci (T.K.B. Genel Danışmanı, TMMOB Mimarlar Odası Başkanı)

"Kurulduğumuzdan bugüne kadar geçirdiğimiz sürede tüm toplantılar ve etkinlikleri olabildiği kadar somutlaştırmak ve berraklaştırmak için, her ortamı değerlendiriyoruz. Dolayısıyla, şimdi Antakya'dan Adana'ya kadar katedeceğimiz yolda "Antakya Buluşması"nı değerlendireceğiz. Söyleyecekleriniz, hem "Yerel Kimlik" dergimizde, hem de elektronik ortamda yayınlanacaktır. Şimdi izninizle, ilk değerlendirmeyi, çünkü toplantının genel değerlendirmesini yapan Sayın Ruşen Keleş'ten isteyelim, sonra sırayla herkes lütfen mikrofona gelsin"...

Prof. Dr. Ruşen Keleş (Danışma Kurulu üyesi)

Dünya değerlendirmem kişisel bir değerlendirme değildi. Panelde konuşmacı arkadaşlardan özetler sundum. Antakya'da büyük bir duyarlılık var. Şimdiye kadar yapılan işin yeterli olduğunu sanmıyorum. Antakya Buluşması'nın gerçek katkısı ne olmuştur? Konuya gerek mahalli, gerek merkezi idarenin büyük ilgisi var. Büyük ilgi amaç açısından yeterli mi? Değil. Mahalli ve merkezi idareyi etkileyen bazı faktörler var. Bunları aşmalarına nasıl yardım edilir, bu önemli. Bence bunun için konuyu kısa, orta ve uzun vadeli ele almalı. Kısa vadede bazı evlerin, yapıların, sokakların, kısaca bazı doku parçalarının restorasyonu ile işe başlanabilir.

Erdoğan Bilenser (Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı - Tarihi Kentler Birliği Başkanı)

Doğrusu bu sabahki Encümen Toplantısı'nın yerine bu geziyi düzenlemekle çok iyi ettik. Yoksa olumsuz izlenimlerle ayrılacaktık. Bu sabahki geziden sonra Antakya'nın birçok özelliğini koruduğunu gördük ve çok olumlu izlenimlerle ayrılıyor. Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın yerel yönetimler ve imar ile ilgili bölümlerini ise Encümen Toplantısı'nda konuşmamız gerekiyor.

İbrahim Uslu (Tokat Belediyesi Proje Müdürü)

Dünya toplantıda korumacılığın bir "virüs" gibi yayıldığından söz edildi. O virüsün hepimize geçmesi dileğiyle hepinizi Tokat'a bekliyorum. Ayrıca Tarihi Kentler Birliği'nin uygulamacılara eğitim olanağı sağlamasını diliyorum. Çünkü, seçilenler değişir, uygulamacılar kalır.

Derviş Parlak (Danışma Kurulu Üyesi)

Bu toplantı olmasaydı, Antakya'nın Eski Meclis binasının kamulaştırılması ve eski binaların rölöve ve restorasyon projelerinin hazırlanması konusu böylesine ivme kazanamazdı. Belde belediyeleri meselesi ise daha uzun zaman tartışılacak. Çeşitli yasalara devam edeceğiz...

Zekai Görgülü (Danışma Kurulu Üyesi)

Tarihi Kentler Birliği, sinerji yaratıyor. İletişimi kurumsallaştırıyor. Şu anda uygulayıcı kurumlarla çok içiçe. Bundan sonra, "teori ve pratik" in daha çok birarada tutulması iyi olacak. Ancak, bunun için tartışma konularının Encümen'de ve Danışma Kurulu'nda bu tür toplantılardan daha önce masaya yatırılması gerek.

Haluk Abbasoğlu (Danışma Kurulu Üyesi)

Güdümlü demokrasiden çok mutluyum. Antakya'dan çok iyi izlenimlerle ayrıldım. Belediye'yle Vilayet arasındaki çalışmanın çok iyi sonuçlar vereceğini gördüm. Üniversitenin dışında kalması farklı bir düşünce doğurdu.

Ülkü Azrak (Danışma Kurulu Üyesi)

Uygulamacıların problemlerini ve belediyelerin gerçeklerini gördüm. Antakya'nın çok problemleri olduğunu tespit etme imkanı buldum. Bu problemin çözümünün güç olduğunu gördüm. Tarihi

eserlerin çokluğu ve kötü durumda olduğunu saptamış oldum. Uygulamacıların bakış açılarını görmek ilginç idi.

Kayhan Kavas (Danışma Kurulu Üyesi, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürü)

Tarihi Kentler Birliği olarak bugüne kadar hep değerlerimizi koruduk. Bunların başında, her gidilen yerde, toplantının ardından restorasyon için iskeleler kurulması gelir. Antakya Buluşması'nın ardından da bunun gerçekleşmesi çok önemli. Bu Birliğin uygulamaya verdiği değerler bir göstergesidir. Bu da, izlediğimiz yolun doğru olduğunu gösteriyor. Uygulama ayağını hiç eksik etmememiz gerekiyor. Bu toplantıdan sonra Birliğin arzuladığı gelişmeler olmadı taktirde, bir daha Antakya'ya gelirken zorlanırsanız diye düşünüyorum. Üniversite ayağının eksik olmasını son derece üzücü bir olay olarak düşünüyorum. Bilim, her zaman destek olmalı. Uygulamayla beraber cesaret geleceğini tahmin ediyorum.

Naif Alibeyoğlu (Kars Belediye Başkanı)

Tarihi Kentler Birliği muhteşem bir birlik. Ancak, Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın kesinleşmeden önce iyi değerlendirilmesi gibi konularda somut yararlar sağlamalı. Yoksa bu birlik çözülmür. Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı nüfusu esas almış. Oysa Kars'ın gece ve gündüz nüfusu farklı...

En az kaynak alan bir kentin temsilcisi olarak sorunlarım büyük. Kars ile Antakya arasında 60 derecelik bir fark var. Biz -41, Antakya; 20 derece. Burada yeni yapılan bir yol yıllarca dayanır. Kars'ta soğuk ve buzlanmalardan ötürü 1 yıl. Su sorunumuz var. Kars bir "ahır-kent." Büyük baş bir hayvan 10 insanın içtiği suyu içiyor. Bir de hayvansal atıklar var. Hayvancılık ölüyor. Ticaret yok. İşsizlik çok. Göç var. Gidip büyük şehirlerin başına bela oluyorlar. İnsanlara kendi yaşadıkları yerlerde mutluluk yaratmayı düşünen yok. Biz seçilmiş belediye başkanları aynı bizim gibi seçilmiş bakanların kapisında para dleniyoruz. Milletvekilleri biz belediye başkanlarının güçlü olmasını istemiyorlar. Ayda 100 milyar lira gelirimiz var. Buna karşılık 300 milyar maaşlar tutuyor ve daha hizmet götürülecek sorunlar var. Bizden önceki başkan 8 ay maaş ödemiş. 10 milyon dolar borçla devraldık belediyeyi. Dışarıdan başkanlık iyi bir konum gibi duruyor ama inanın ben şimdi daha çok "köle" oldum. Belediyelere yardımda bulunulması lazım.

Adnan Genç (Kale Belediye Başkanı-Antalya)

Buradaki toplantıdan sonra, üretim için kendimi zorluyorum. İyi niyetle Saddam'lık yaptığuma inanıyorum. Tarihi Kentler Birliği'nin büyüyeceğini, çok iyi bir konuma geleceğine inanıyorum. Ben, her toplantı dönüşü bir iki müteahhit bulup, bir iki onarım yaptırıyorum. Devletten hiçbir şey beklemiyorum. Kendi işimi kendim görüyorum.

İbrahim Bostanlı (Boğazkale Belediye Başkanı-Çorum)

Öncelikle, Tarihi Kentler Birliği'nin bu toplantısına katılmaktan ötürü teşekkür ederim. Tarihi Kentler Birliği'nin kuruluş toplantısından sonrakilere katılmamıştım. Bizim Hattuşaş İsa'dan önceki 2000'li yıllarda Hitit İmparatorluğunun başkenti imiş. Bir asırdır kazı yapılıyor, üç asır daha kazı yapılacak potansiyel var Hattuşaş'ta. Bizim ilçe olmamız, Evren Paşa'nın Cumhurbaşkanlığı zamanına rastlar. Yurtdışında farklı ülkelerde kendisine Hattuşaş ile sorular sorulması üzerine bizi ziyarete gelip, sonra da ilçe olmamıza vesile olmuştur. 1999'da küçük bir ofis, bir masa bir telefon ve bir faksla devraldık belediyeyi. 34 yıllık belediye. Tarihi Kentler Birliği tavsiye kararları ile bizim turizm potansiyelimizi doğru değerlendirmememize yardımcı olabilir. Geçmiş dönemleri şikayet etmem lazım, hiç kimseyi suçlayamıyorum. Potansiyelin daha olumlu bir hale getirilmesini yapabilir miyiz bilmiyorum. Birliğin

üye olan belediyeler, tarihi kentlerin ziyaretine öncülük yapabilirler. Halk, hayvancılık ve tarımla geçimini elde ediyor. Hayvanlar, restore edilmiş objelerin üzerinde geziyor. Bu tür sorunlar, sık sık karşılaşılan, çözüm bekleyen sorunlar. Bizim yerel yönetim olarak yapabileceğimiz katkı yok. Yolları yapma, turistlerle ilgilenme gibi imkanlarımız tükendi.

Mithat Kırayoğlu (TKB Başkan Vekili)

Bir etkinliğin daha sonucundayız. Türkiye bir bayağı kesirler ülkesi. Kesirler toplanmaz. Toplamak için ortak payda bulmanız gerek. Ortak payda da bu ülkede bir türlü bulunmaz. Ortak paydayı, Tarihi Kentler Birliği'nde buluyoruz. Biz burada bazı kesimleri ortak paydalarda -kültürel miras- bir araya getirebiliyoruz. Kimler onlar? Merkezi yönetim, Yerel yönetim, Bilim adamları, sivil toplum kuruluşları... Güçleri, Tarihi Kentler Birliği'nde topluyoruz. Demokrasinin gelişmesinde bir model olarak düşünüyorum. Dönüm noktasındayız. Artık hızı düşürmemek için vites değiştirmemiz gerekiyor. O vites değişikliği de "somut ürünler"e yönelmektir. Bu birlik anlayışının ve heyecanının somut sonuçlara dönüştürülmesini istiyorum.

Hasan Özgen (ÇEKÜL Vakfı Yüksek Danışma Kurulu Üyesi)

Şöyle bir arayış var: Belediye Başkanları doğal olarak çeşitli sorunlarla geliyorlar. Dertini anlatmak istiyorlar. Bu Belediye Başkanları'nı daha katılımcı hale getirebilir miyiz? Acaba çalışma gruplarımız bu iş için yararlı olur mu? Sadece kültürel mirasın korunmasından çok kentsel soruna bakmalıyız. Antakya'nın sel ve altyapı sorunu vardı. Sorunlar kadar deneyler de paylaşılmalı. Belki asıl toplantılar yapılırken, bir takım alt çalışma grupları oluşturulabilir. Ayrıca artık Tarihi Kentler Birliği toplantı formatında salt mimarlık değil, daha spesifik disiplinlere ihtiyaç var.

Mehmet Ata Tansuğ (ÇEKÜL Vakfı Yüksek Danışma Kurulu Üyesi)

Antakya sorunu bir şehir. Bir taraftan "büyük şehir" olamamış fakat bir "abla-ağabey şehir" gibi bazı sorumlulukları sırtlanıyor. Tarihi Kentler Birliği'nin Antakya'ya ne katacağına bu açıdan da bakmak gerek. Bu kentte bu çerçevede yapılan üçüncü toplantı bu. Şimdiye kadar herhangi bir sivil mimari yapısının yenilenmesi bağlamında yenileme örneği verilmemiş. Bunun mali zorluklardan kaynaklandığı sanılmakta, oysa sorun öncülük yapılacak noktanın seçilmesi ve harekete geçilmesinde. Yoksa Antakya çaresiz şehir değil.

Nurettin Şanlıoğlu (Adana Büyükşehir Belediyesi Kültür Danışmanı)

Hattuşaş ile Adana akrabadır, ipek konusunda. İlk kez M.S. 325'te İmparator Jüstinyanus Adana'nın pamuk konusunda bir cennet olduğunu farketmiş. İpek ise o zamana kadar yalnız Çinliler tarafından surları korunan bir dokuma türü imiş. Jüstinyanus, İran'dan ikna kabiliyeti yüksek bir grubu görevlendirmiş ve Çin'e göndermiş. İranlılar, Çinli rahiplerden ipeğin sırrını öğrenip, kozaları da alıp Adana'ya getirmişler ve ipekçilik böylece Anadolu'ya gelmiş. Böylece birikimler kültürel turizm projeleri açısından girdi oluşturmaktadır.

Saniye Öz (TKB Genel Sekreteri, Bursa Büyükşehir Belediyesi Etüd-Proje Daire Başkanı)

Tarihi Kentler Birliği ile çok ilginç kazanımlar sağlanıyor. Örneğin bizim "Tarihi Çevre Koruma Yenileme Proje Müdürlüğü"müz var. Bu birim yalnız İstanbul ve Bursa'da vardı. Tarihi Kentler Birliği'nden sonra yayılmaya başladı. Mesela "Tarihi

antakya buluşması

Çevre Bürosu” kuran belediyeler var şimdi. Biz, “Osmanlı Tarihi Kültür Yolları” projesini ilk kez Tarihi Kentler Birliği’nden sonra düşünmeye başladık. Bu proje, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin de Tarihi Kentler Birliği’ne katılmayı düşünmesine yol açtı. Tarihi Kentler Birliği’ne üye şehirler arasında bundan sonra daha geniş katılımlı proje zincirleri oluşturulmalıdır. Ortak kültürleri olan şehirler, mesela ipek ile uğraşan kentler. Böylece amaca ulaşmak için daha güçlü olunur..

Cavit Çalı (TKB Saymanı, Bursa Büyükşehir Belediyesi Giderler Şube Müdürü)

Tarihi Kentler Birliği kurulduğundan beri birçok ilki paylaşıyoruz. Tarihi Kentler Birliği’nin yapması gereken bütün görevlerde başarısı olması ve devamı çok önemli. Bu virüsü devam ettirmeyi birkaç sene sürdürebilirsek, çok daha büyük başarılar imza atacağız. Belediyemiz eli-kolu bağlı kamu kurumu niteliğinde. Hükümetle belediyeler, yapacakları işleri önce bir ayırmalı. Buna göre hangi vergiler devlete ait olacak, hangileri belediyeye kalacak belirlenmelidir. Belediye, hükümete pay vermeli. Demokrasi madem yerelde yetişecek, yerel meclisler yetkili olmalı. Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı da buna göre değerlendirilmelidir. İstanbul’la küçük bir beldeyi kıyaslayabilir misiniz? Yerel yönetimler yasasının daha anlamlı olması için bu yönüyle değerlendirilmesini uygun görüyorum. Üyelerin aidatlarının yatırılması da önemli bir konu. 22 üye aidatını ödemiş durumda. Bilindiği gibi, aidat, belediyelerin bir önceki yıl gelirlerinden borçlar çıktıktan sonra onbinde beşidir ve bu da büyük bir rakam sayılmaz. Mesela bizim belediyenininki 11 milyar tutmuştur. Bu para ile Bursa’da hiçbir şey yapamazsınız, ama ortak güçlüklerin aşılması için bulunacak çözümlerden ve kaynaklardan yararlanma payı olarak bakıldığında bunu vermeye değer. Nitekim biz Birlik başkanlığı Bursa’da olduğu için masraflar yapmaya başladığında ilk olarak Bursa Belediyesi’nden tahsilat yaptık.

Mehmet Eriş (Ödemiş Belediye Başkanı)

Pınarhisar’da yaşayan Akhisarlı arkadaşımız vardı.

“Kadokya neresi biliyor musun?” dedi. Ben Ürgüp’ün, Kadokya olduğunu 33 yaşında öğretmen olarak öğrendim. Özellikle ÇEKÜL evlerinde Metin Hocam’la birlikte olmaktan mutluyuz. Bizde Tarihi Kentler Birliği ile Ödemiş Arastası restorasyon projesi başladı ve bu iş için 40 milyar TL gönderildi. Valilik’te takıldık mamafih. Aslında Birgi de bizim için çok büyük önem taşıyor. Tarihi Kentler Birliği, bu gibi durumlarda, aynı yönde düşünemeyen belediyeler ile valilikler arasında düşünce birliği sağlamalıdır. Ayrıca, bu otobüste yaptığımız şu iletişim, başlıbaşına bir Panele dönüştü, bunun için önerim, bundan böyle yolculukların uçakla değil, hep otobüsle yapılmasıdır.

Dr. Osman Gürün (Muğla Belediye Başkanı)

Yurttan sesler korosunun sonuna geldik. Solist: Osman

Gürün. Buraya geldiğimizden beri gördüğümüz dostlukla yeniden kendimize geliyoruz. Bunun kurulmasını temin eden başta Hocam olmak üzere, tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum. Tarihi Kentler Birliği bir üst kimlik olarak bizi partilerin, bölgelerin v.b. üzerinde buluşturuyor. Bu kültürel mozayığı tüm ülkemize tanıtabilirsek, Türkiye’nin hem yurt hem dünya barışına çok şey katacağımızı düşünüyorum. Tarihi Kentler Birliği, bizi bir üst kimlikte buluşturacak. Kültür bazında olduğu için Tarihi Kentler Birliği, bu bağlamda Belediyeler Birliği’nden de daha önemlidir. Nitekim yeni İç İşleri Bakanı da, sağlam bir temel bulduğu için konuya sahip

çıktı. Tarihi Kentler Birliği, bakanlıklar arasında da iletişim sağlıyor. İçişleri ile Kültür gibi. Uzun hava devam ediyor. Bakanlıklar arası ilişki kuruluyor. Yıllardır böyle bir şey görmemiştik. Üniversite ayağının mutlaka sağlam olarak basması lazım. Evet, Üniversite dışta kalmıştı ama, üniversiteler zaten hangi konularda ülke sorunlarına somut çözüm üretiyor ki? Bu husus da demek ki Tarihi Kentler Birliği’nin gündeminde yer almalıdır. Sonuç olarak, her kentte somut bir sorunun ortak katılımı karara bağlanması iyi olacaktır. Her gittiğimiz kentte küçük bir olayın somutlaşması, madalya olur zannediyorum. Kentlerimizin tanıtımında, her kent için bir cd hazırlanıyor. Ama bir formatın düzenlenmesi, bir kentin tarihi değerlerinin nasıl tanıtılması gerektiği yapılmalıdır. Tarihi Kentler Birliği’nin tanıtımı da uluslararası formatta yapılmalıdır. Belki de ÇEKÜL, profesyonelce nereye “zoom” yapılması gerekli, hangi formatta standardizasyon yapılmalı belirlemeli ve tanıtım buna göre yapılmalıdır.

Aytaç Durak (Adana Büyükşehir Belediye Başkanı)

Yerel yönetimler yasa tasarısı ve kentleşme hususunda konuyu odaklamak istiyorum. Bu Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı saçmadır. Öyle bazı maddeler var ki, bunlarla belediye başkanları her an “içeri” girebilirler. Bakanlıkların gereği yoktur mahalli idarede... Her türlü fon kaldırılıyor. Çarpık kentleşmenin belirgin örnekleri Adana’da vardır.

(Otobüs Adana sınırlarına girdiğinde söz alan Sayın Durak, konuşmasının kalan kısmını "Yeni Adana" üzerine sürdürdü ve otobüsün rotasını bu bölgeye çevirerek, kısa bir turla Adana'nın bu bölgesini gezdirdi)

Prof. Dr. Metin Sözen (TKB Danışma Kurulu Üyesi, ÇEKÜL Vakfı Başkanı)

Tarihi Kentler Birliği’nde, düşüncenin sağlığa kavuşması, sağlıklı düşüncenin eyleme geçmesi arasındaki sürenin kısılması gerekiyor. Ayrıca belediye birliklerinin önemini de gözardı etmemeli. Bunlar Türkiye’nin demokratikleşmesi sürecinde Tarihi Kentler Birliği’nde olduğu gibi, biriken bilgilerin aktığı alanlar olacaktır. Artık hiçbir şey eskisi gibi değildir. Türkiye bir dönüşüm yaşamaktadır. Bu dönüşüm sürecinde kendini diri tutan birey, kurum ve kuruluş olmak önemlidir. Bu süreçte para görüldüğü kadar önemli değildir. Para her zaman bulunur. Önemli olan Türkiye’de ilk kez kaynakların çok yönlü, aşağıdan yukarıya doğru yeniden yaratılmasıdır. Ayrıca bu otobüsteki konuşmaların hepsi de çok içtendi, geleceğe katkı niteliğindedir. Bu da Tarihi Kentler Birliği üyelerinin birbirine duyduğu güveni gösteriyor.

UYGARLIKLARIN İZİNDE...

OKTAY EKİNCİ

Beypazarı'na, Çanakkale'ye, Muğla'ya, Alanya'ya, Afyon'a, Yalvaç'a teşekkürler...

Tarihe saygılı belediyeler

► Bu yılın ilk "Anadolu buluşması" nı Antakya'da yapan Tarihi Kentler Birliği, üye belediyeler arasında kültür mirasını koruma çalışmalarını özendirme için başlattığı 2001 yılı ödül programındaki ilk teşekkürünü 6 belediyeye törenle sundu...

Tarihsel ve kültürel mirasa sahip çıkan bir "belediye" anlayışının yurt düzeyinde ve işbirliği içinde yaygınlaşması amacıyla iki yıldır düzenlenen "Tarihi Kentler Birliği" anımlı bir ödül programı başlatıldı...

26 Ocak 2002 Cumartesi günü Antakya'da yapılan ödül törenine İçişleri Bakanı Rüştü Kızım Yüceken de katıldı... Böylece, Tarihi Kentler Birliği'nin 2000 yılındaki kuruluşuna büyük destek veren önceki Bakan Sadettin Tanınan'ın başlattığı "kültürel değerlere sahip çıkan İçişleri Bakanlığı" kimliğinin artık bir "sekençe" dönüşebileceği mesajı da Antakya'da verilmeye başladı...

Daha, yine Yüceken'in, bu kentteki "tarihi meclis binasının" restore edilerek yeniden kültüre ve kamuya kazandırılması yönünde herkeste görevi çağırması da ev sahibi Antakya'ya bir "müjde" gibiydi...

Kuruluşundan bu yana başkanlığını Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Erdoğan Bilenler'in yaptığı Tarihi Kentler Birliği'nin şimdiki 80'e yakın üyesi var...

Çünkü Birlik Meclisi her isteyen belediyenin değil, tarihi dokusunu ve mirasını bütünüyle koruma konusunda istekli ve etkin olmayan "meclis kararlarıyla" söz veren belediyelerin başvurularını değerlendirmeye alıyor...

Bu özelliklerini kanıtlayan çalışmalarıyla "üyelikleri uygun görülere" de her yıl yinelenecek olan "koruma ve yaşatma projelerini özendirme ödülleri"ne örnek çalışmalarıyla "aday" olmaları tavsiye ediliyor...

İşte böyle bir süreçle "2001 ödülleri" için aday gösterilen belediye çalışmalarını, önce Tarihi Kentler Birliği'nin mimarlık, şehircilik, arkeoloji, sanat tarihi, hukuk ve kent yönetimi bilimi alanlarındaki uzmanlardan oluşan "Danışma Kurulu" inceledi... Kurulun değerlendirmeleri ışığında da sonuçlar Birlik Encümeni'ne her kararına bağlanarak ödül töreni Antakya buluşmasının programına alındı...

Yüceken'in katılımıyla İçişleri Bakanlığı'nın da "kimlikli kent çabası takdirini" alan 6 belediye arasından "özendirme ödülleri" için seçilen 3 belediyenin çalışmaları özetle şöyle:

Beypazarı'nda seferberlik

Belediye yönetimi, kentteki özgün dokuyu oluşturan 300'den fazla geleneksel evin "tü-

BETONLAŞMA YERİNE "UYGARLAŞMA" - Burası Beypazarı... Yıl ise 2001... Türkiye kentleri betonlaşarak kimliklerini yitirirken, bu kent eski dokusunu "onarım kampanyasıyla" kişilikli bir çağdaşlığınyı uyartık örneğini sergiliyor...

münü" içerecek şekilde sürdürdüğü toplu bakım ve onarım çalışmalarındaki "kararlı" ve "süreklili" tutumu nedeniyle kutlanıyor...

Bu "bütüncül" koruma çabasıyla, sadece yöresel mimarinin yaşatılması değil, kentlinin evlerle dokunan "tarihsel kimliğinin" de bozulmadan gelecek kuşaklara aktarılması hedeflenerek tüm kentlerimize "örnek" bir belediyeçilik anlayışını sergilediği belirtilen Beypazarı için Belediye Başkanı Mansur Yavaş şu bilgileri de veriyor: "Halkın, belediyenin ve bir miktar da devletin kut olanaklarını seferber edince, özel sektör de ilgi gösterip çok önemli katkılarda bulunmaya başladı ve sonunda yıllardır bakımsız kalan eski evlerimizi heyecanlı bir kampanya ile onarım, boyasını ve bakımlarını yaparak bu sonucu elde ettik..."

Ankara'ya yaklaşık bir saat mesafedeki Beypazarı, işte bu başarıyla artık "Anadolu kent kültürü ve mimarisini tanıyarak tatil yapmak isteyenlerin" de yollarını gözliyor...

Çanakkale ve Muğla'da zafer...

Kentin tarihsel çekirdeğini oluşturan Çimenlik Kalesi çevresindeki verileşimin önce "kent-

sel SİT" olarak belirlenmesi ve hemen ardından "koruma amaçlı imar planının" yapılması sürecinde, belediyenin sivil katılımcılarıyla birlikte gösterdiği duyarlı ve "teşvik edici" tutumları, sonunda bu ödülün de halk edilmesini sağlayan yeni çabaları öncülük etti...

Ünlü türkiyemizdeki "Aynalı Çarşı"nın restorasyonu; Sarıçay çevresindeki Fatih Sultan Mehmet döneminden beri burada yaşayan ve şimdiki Çanakkale'nin aynı yerde kuruluşunu gerçekleştiren "Romanların" kentsel ortamlarında peyzaj düzenlemeleri; kentsel SİT'te yayılaştırılmalı ve bu SİT'i bezeyen yapılarda başlatılan restorasyonlar...

İşte bütün bu çabalarıyla Tarihi Kentler Birliği'nin yine "özendirme ödülünü" alan Çanakkale Belediyesi adına Başkan İsmail Özyay da şunlara dikkat çekiyor: "Hemen tüm kararlarımız ve uygulamalarımıza kentimizin sivil ve gönüllü gruplarıyla birlikte yaşam geçirmenin önemini de kavramış oluyoruz... Çünkü tarihi koruyabilmek için paradan önce o parayı da doğru harcayacak kent kültürü gerekiyor. Bunun kaynağı ise elbette ki sivil toplum duyarlılığı..."

Muğla ise Türkiye'de geleneksel yapıların tek

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ

Duyarlılık ödülleri

Tarihi Kentler Birliği'nin 2001 yılındaki koruma çabalarına teşekkür ettiği 6 belediyeye "Duyarlılık Ödülü" verilen 3 belediyenin övgüye değer çalışmaları da özetle şunlar:

ALANYA: Kent merkezindeki çevre düzenlemeleri ile yayılaştırma ve rekreasyon amaçlı projeler, tarihi dokusunu yitirmenin gerilimini yaşayan Alanya'ya yeniden "kent kimliği ve kültürünü kazandırma" çabasının önemli örnekleri olarak takdir ediliyor...

AFYON: Gelişme bölgelerindeki yoğun ve yüksek yapılaşmanın arkasında "gülden irak" kalan ve tarihi Kale'nin eteklerinde yıllardır "İğsüz" bırakılan eski evlerin, bu kente "Afyonkarahisar" kimliğini veren eski merkezi dokuyla birlikte "kentsel SİT" kapsamına alınarak ve bir planlama bütünselliği içinde korunması için başlatılan çalışmalar kutlanıyor...

YALVAÇ: Isparta'nın bu tarihi ilçesindeki arkeolojik mirası korumada popüler bir duyarlılığı yıllardır sürdüren belediye, bu kez de kentlinin özgün mahalle kültüründeki sosyal yardımlaşma ve ortak üretim dayanışmasının simgesi "geleneksel firmaları" yaşatacak projelerine ödül aldı...

Antakya'daki ödül töreninde işte bu 6 belediye alkışlanırken, ödüllere konu olan projeler de sergilenerek ayrıntıları anlatıldı... Bu çokkulu sunuşları izleme olanakını bulamayanlar için önerimiz, kısa zamanda yollarına Beypazarı'na, Çanakkale'ye, Muğla'ya, Alanya'ya, Afyon'a ve Yalvaç'a düşürerek, koruma çabalarına kentlerinde tanık olup ellerini de orada sıkmaları...

tek korunmalarıyla yetinilmeyip "SİT" statüsüne bağlı bir planlamayla "kentsel doku bütünselliği içinde" yaşatılmasının "öncü" ve başarılı kenti... Bu yönde 25 yıllık çabasının şimdiki "tek yapı restorasyonlarındaki" yine belediyenin "örnek" girişimleriyle sürdürüyor...

Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün, önceki dönemlerde başlatılan koruma projelerine yenilerini eklerken, özellikle Özbekler Evi'nin restorasyonu Tarihi Kentler Birliği'nin 2001 yılı özendirme ödülünü kentine de kazandırdı. Başkan diyor ki: "Belediyede sadece kentsel SİT'in korunmasına ve tarihi mirası yaşatmada halka yardımcı teknik hizmetlerin sürdürülmesine hizmet edecek bir yeni birimin de işte bu yapıda çalışmasını hedefliyoruz..."

Başkanın bu dileği gerçekleştiğinde, eski kent dokusunda yaşayan Muğlalılar, imar ve onarım ilgilili konularda belediyeye gitmek için artık "konsu" çıkıyorlar. Bir tarihi evin kapısını çalacaklar...

tarihi kentlere ödülleri

T.C.
TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ
DANIŞMA KURULU KARARI

Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu'nun 06.12.2001 günlü OLAĞAN toplantısına ait gündemin 1. maddesi okundu. Yarışmaya katılmak üzere; Afyonkarahisar, Alanya, Beypazarı, Çanakkale, Muğla ve Yalvaç Belediyelerinden gelen projeler incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Beypazarı Belediye Başkanlığı'nca iletilen; kent merkezini bütünüyle ele alan, Ayvaşık, Beytepe, Cumhuriyet, Gazipaşa, Hacıkara, İstiklal, Kurtuluş, Rüstempaşa, Zafer ve Başağaç mahallelerinde bulunan, 320 adet eski eser evin rehabilitasyonu çalışmalarının örnek bir koruma bilinci davranışı olarak takdir ve teşvik edilir nitelikte bulunduğu, Beypazarı'nın dünü ve bugününün cesaretle yan yana getirilişi ve tarihi dokunun bozulmamışlığının tespitinin yapılması, gerçekleştirilen basit onarım çalışmalarıyla da daha uzun yıllar yaşamlarının sağlanmasının, iyi niyetli ve bütüncül bir yaklaşım olarak değerlendirilmesine ve "özendirme ödülüyle" ödüllendirilmesine,

Çanakkale Belediye Başkanlığı'nca iletilen; koruma imar planı içindeki yol düzenleme ve yayalaştırma çalışmaları, yine bu alan içindeki restorasyonu tamamlanmış sivil mimarlık örnekleri, Aynalı çarşı restorasyonu, Halk bahçesi, Cumhuriyet meydanı ve Sarıçay yatağı düzenlemesini içeren çalışmaların, hem özenli ve örnek çabaların ürünü olmaları, hem de ilgili koruma hukuku ve kurallarıyla olan bütüncüllüğü açısından ödüle layık görüldüğüne ve "özendirme ödülüyle" ödüllendirilmesine,

Muğla Belediye Başkanlığı'nca iletilen; restorasyonu hedeflenmiş olan Özbekler Evi'nin gerek kent dokusu içindeki konumu, gerek mimari ve tezyin değeri ve gerekse onarım sonrası seçilen yeni işlevi açısından bu tür ayrıcalıkları ve özelliği olan yapıların kamuya kazandırılması ve uygun koruma yaklaşımlarından dolayı ödüle layık bir tercih olduğuna ve "özendirme ödülüyle" ödüllendirilmesine;

Alanya, Afyonkarahisar ve Yalvaç Belediye Başkanlıkları'nca iletilen çalışmaların da diğer aday konulardaki yukarıda özetlenen hususları sadece amaç ve niyet olarak taşıdıkları, ancak uygulamada aynı değerlendirmeyi yapma olanağını henüz yeterince sağlamadıkları dikkate alınarak ve duyarlı çabaları ayrıca memnunluk ve takdirle karşılandığından her üç aday konunun da "duyarlılık ödülüyle" ödüllendirilmelerine,

Danışma Kurulu'nun bu değerlendirme ve tesbitinin, Tarihi Kentler Birliği Encümeni'ne ödüllendirme kararları için tavsiye edilmesine karar verildi.

Prof. Dr. Metin SÖZEN
ÇEKÜL Vakfı Başkanı

Oktay EKİNCİ
Mim. Od. Genel Bşk

Mithat KIRAYOĞLU
(katılmadı)

Kayhan KAVAS
(katılmadı)

Prof. Dr. Cevat GERAY

Fikret TOKSÖZ
(katılmadı)

Prof. Dr. Haluk ABBASOĞLU

Prof. Dr. Ruşen KELEŞ
(katılmadı)

Prof. Dr. Ülkü AZRAK

Prof. Dr. Zekai GÖRGÜLÜ

A. Derviş PARLAK

özendirme ödülü

beypazarı evleri

Av. Mansur Yavaş
Beypazarı Belediye Başkanı

Geleneksel mimari kültürümüzün içinde, en önemlisi olan TÜRK EVLERİMİZ, bizlerin geçmiş yaşam kültürümüzün, sanatımızın, insan sevgisinin, saygın aile yapısının, dayanışmanın birer belgesidir ve ne yazık ki, korunarak gelecek kuşaklara aktarılması yalnız sözlerde kalan, gündem dışı bırakılmış bir konudur. Bu nedenle seçimler öncesi vaat ettiğimiz “Beypazarı’nda Tarih Korunacak” çalışmalarına 2000 yılında başladık.

İlk olarak maddi destek sağlaması için görüştüğümüz Park Holding Yöneticilerinden aldığımız olumlu yanıtla başladığımız çalışmalarımızda yıl sonunda 96 adet evin restorasyon çalışmalarını tamamladık. 2001 yılında aynı şekilde çeşitli Sivil Kuruluşların maddi yardımları ile devam ettiğimiz çalışmalar sonucu toplam restorasyonu yapılan ev sayısını 320’ye çıkarttık. Hedefimiz 1000 adet evin dış görünüşünü değiştirmektir.

Tüm bu çalışmalarda Belediye bütçesinden ve Devletten bir maddi destek almadan yapılan 550-600 milyarlık harcamaların tamamı tarih ve kültür bilincinde olan dostların yardımıyla gerçekleştirilmiştir.

Amacımız, iki-üç yıl içinde Beypazarı’nı dünyada eşi benzeri görülmedik AÇIK HAVA MÜZESİ haline getirmektir. Bu gerçekleştiğinde gerek Beypazarı insanı, gerekse Beypazarı’nı ziyarete gelenler, 150-200 yıl öncesini aynen yaşayacaklar. Havasıyla, suyuyla, gelenek ve görenekleriyle, yemek ve giyim kuşamıyla ve en önemlisi de sıcacık dostluğuyla yaşayacaklar.

Bugünü yaşayabilmek; yarınlara güçlü, umutlu bakabilmek için dünün bilinmesi, korunması ve yaşatılması gereklidir. Bizlere bırakılan bu emanetlere sahip çıkmalıyız, yaşatmak için bırakılan eserleri, özünü bozmadan daha sağlam bir şekilde yarınlara taşınmalıyız. Biliyoruz ki bütün bu güzellikler ve gizemler, Beypazarı insanının ve Beypazarı dostlarının katkılarıyla gerçekleşecektir. Beypazarı evlerinin değişmesinde emeği geçen ve her türlü destekten kaçınmayan herkese sonsuz saygı ve minnet duyularıyla.

özendirme ödülü

Çanakkale kentsel koruma planının oluşumu ve uygulama perspektifi

Z.Özleyiş ÇETİN
İmar ve Planlama Müdürü

Çanakkale kentinin özellikli yapı dokusunun hızla ortadan kalkması, konuya duyarlı kişilerin oluşturduğu Tarihi Kent Komisyonu'nun dikkatini çekmiş, bunun üzerine il merkezinde özellikli eserlerin tespit edilmesi ve yoğunluklu alanların belirlenmesi için çalışmalara başlanmış, Çanakkale Belediyesi ve Mimarlar Odası'nın da desteği alınarak, konu Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na aktarılmıştır.

1994 yılında başlayan Kentsel Koruma Planı'nın oluşumuna yönelik çalışmalar hızlı bir tempo ve yoğun bir emek harcanarak iki yıl gibi kısa bir sürede bitirilmiş ve uygulamaya geçilmiştir. Plan içerisinde tüm alanın parsel ve yapı ölçeğinde tespit ve araştırmaları yapılmış, çeşitli sivil mimarlık örneklerinin tescillenmesi sağlanmış, detaylardaki özellikler belirlenmiş ve çalışmalar çok yönlü olarak devam ettirilmiştir.

Kentsel Sit Alanı'nın planlama çalışmaları; analiz, sentez, planlama ve onama olmak üzere 4 bölüm olarak gerçekleştirilmiştir. Planlama çalışmaları Prof. Dr. Cengiz Eruzun'un planlama danışmanlığında, Çanakkale Belediyesi tarafından yapılmış, Koruma Kurulu'nun bilgi, denetim ve kararlarıyla yürütülmüş, fiili olarak çizimi de Tarihi Kent Komisyonu tarafından hazırlanmıştır.

Planlama çalışmaları sonucunda oluşan 1/1000 Uygulama İmar Planları, 15 Temmuz 1996 tarihinde Belediye Meclis kararı ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Koruma Planı'nın amaçlarının gerçekleştirilmesi için bir çalışma programı benimsenmiş ve planın onayıyla birlikte uygulama çalışmalarına başlanmıştır. Koruma Planı, belirlenen uygulama hükümleri ve ilke kararları çerçevesinde fiziksel mekana yansımıştır. Planın fiziki mekana yansımaları sivil oluşum, Yerel Yönetim (Belediye) ve Koruma Kurulu ortak çalışmasıyla gerçekleşmektedir. Kentsel mekanların korunma ve iyileştirilme projeleri, kent yaşamının gelişimiyle paralel olarak şekillenmektedir.

Çanakkale kentinin özellikli yapı dokusunun hızla ortadan kalkması, konuya duyarlı kişilerin oluşturduğu Tarihi Kent Komisyonu'nun dikkatini çekmiş, bunun üzerine il merkezinde özellikli eserlerin tespit edilmesi ve yoğunluklu alanların belirlenmesi için çalışmalara başlanmış, Çanakkale Belediyesi ve Mimarlar Odası'nın da desteği alınarak, konu Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na aktarılmıştır.

1994 yılında başlayan Kentsel Koruma Planı'nın oluşumuna yönelik çalışmalar hızlı bir tempo ve yoğun bir emek harcanarak iki yıl gibi kısa bir sürede bitirilmiş ve uygulamaya geçilmiştir. Plan içerisinde tüm alanın parsel ve yapı ölçeğinde tespit ve araştırmaları yapılmış, çeşitli sivil mimarlık örneklerinin tescillenmesi sağlanmış, detaylardaki özellikler belirlenmiş ve çalışmalar çok yönlü olarak devam ettirilmiştir.

HALKIN PLANLA KATKISI – KATILIM – YAŞAYANLARI İLE ŞEKİLLENEN PLAN
Eski eserleri sevmeye ve yaşatma anlayışının kent yaşayanlarına aktarılabilmesi, yine bu tür değerleri oluşturan kentinin kendi değerlerini sahiplenmesiyle mümkün olabilir. Tarihi ve kültürel değerlerin yaşamın içinde yer alması ve bu değerlere sahip olma ayrıcalığının kentli tarafından hissedilmesi önem taşımaktadır.

Çalışma alanında yaşayan insanların, kentin duyarlı kesimlerinin, uzman kişilerin, sivil toplum örgütlerinin, resmi kurumların, planın her safhasına ve karar süreçlerine katılımı kararı, planlama çalışmalarının başlamasından, uygulanmasına ve sürdürülmesine kadar hala devam eden önemli bir karar oldu. Planın yapıldığı süre içinde halk toplantıları düzenlendi. Tüm bilgiler aktarıldı, öneri ve görüşler alındı. Alan genelinde anket çalışmaları yapıldı.

Planlama Yalı Hanı'nda halkın, gönüllülerin, uzmanların, kurumların ve öğrencilerin katılımıyla yapılan toplantılarla, tartışmalarla şekillenmeye başladıkça, tüm rant ve çıkarlardan arındırılmış bir planlama yapmanın da önemi ortaya çıktı. Katılımın mümkün olduğunca geniş bir yelpaze ve çeşitlilikle gerçekleşmesi, yaşayanların yarattıkları kent kimliğine sahip

çıkarmaları ve önerilerin de çeşitlilikle birlikte farklılık göstermesi planın gelişiminde büyük rol oynadı. Kentsel Sit Alanı'na yönelik çalışmalarla kent çehresinin güzelleşmesinin yanında yaşayanların, plan ve proje uygulayıcılarının da ufku genişledi, planlama ve projelendirmede farklı bir anlayış ve üslup ortaya çıktı, kent yaşamına yapılan kazanımlar ve bakış açıları değişti.

PLANIN SÜREKLİLİĞİ, TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ YEREL OLUŞUM PROJESİ

Kentlerin kimliği insan aklının, emeğinin ve yaratıcılığının fiziki mekana; sosyal yaşama yansımalarıyla oluşur. Kent kimliklerinin korunması insanın aklının, emeğinin, yaratıcılığının korunduğu demokratik bir süreçtir. Bu demokratik sürecin sürekliliği kentin kimliğine ayrıcalık ve önem katacaktır.

Planın hazırlanması ve uygulanması ile oluşan iyi niyet ve yeni düşünceler bir demokratik süreçle birlikte devam etmektedir. Bu süreç Türkiye Tarihi Kentler Birliği çalışmalarına katılımı ile birlikte farklı bir coşku ve anlam kazandı. Çanakkale İli düzeyinde bu Birliğin tek temsilcisi durumundaki Çanakkale Belediyesi ilin diğer belediyeleri ile de bu coşkun ve çalışmaların paylaşılması için Türkiye Tarihi Kentler Birliği yerel oluşum projesini hayata geçirmeyi planladı. Gerek yerel yönetimlerin, gerek kent sakinlerinin yeterli ilgiyi göstermeleri ve çeşitli paylaşımlarla farklı yaklaşımların ortaya çıkabilmesi çalışmanın işlerliği açısından önem taşımaktadır. Ulusal coşku yaratan Türkiye Tarihi Kentler Birliği'nin bir alt etkinliği ve örgütlenmesi olarak il ve hatta komşu illerdeki belediyelerin de çağrılacağı bir etkinlik sürecini proje olarak ortaya atmak ve yaşama geçirmek önemli bir anlayışın gelişiminde yararlar sağlayacaktır.

UYGULAMA PROJELERİNDEN ÖRNEKLER

Aynalı Çarşı'nın Çanakkale'nin sembollerinden biri olduğu dikkate alınarak, kent ve kentliye yakışır, eski Çarşı'ya benzer ama modernize edilmiş, malzemesi ve yapımı ile doğal, özgün bir Çarşı oluşturabilmesi için eldeki imkanlarla çalışmalar sürdürülmektedir. Çalışmalarda kentlinin desteği ve görüşü halka açık yapılan toplantılarla tespit edilmektedir. Ayrıca malzeme seçimi yapılırken Aynalı Çarşı'da mini bir referandum yapılmış, doğal yöresel taşlardan hangisinin tercih edildiği tespit edilmiş ve çalışmalar bu yönde şekillendirilmiştir. Biten dükkanlarda kullanılacak tabela gibi detaylara ilişkin çalışmalar yapılmış, dükkan sahiplerinin ve sivil inisiyatifin düşünceleri alınmış ve tabela seçimi bu kısıtlara göre yapılmıştır. Kentin Çarşısı'nı yine kentlinin tercihlerini önemseyerek, restorasyon projesiyle hayata geçirmek için yapılan çalışmaların en kısa sürede tamamlanması hedeflenmektedir.

Yeni Meydan: Kentin önemli bir açık alanı olan Cumhuriyet Meydanı için özel bir proje üretilerek daha modern ve işlevsel bir Meydan yaratılması amaçlanmıştır. Proje Mimar Yalçın Ünal tarafından çizilmiş ve 21.01.2000 tarih ve 5870 sayılı Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kararıyla onaylanarak Kasım 1999'da Çanakkale Belediyesi'nce yapımına başlanmıştır. Yeni projelendirilen meydana kot farkı ve basamaklar kaldırılmış, daha düz ve kullanım kolaylığına sahip bir meydan oluşturulmuştur. Yeni poje içinde peyzaj düzenlemeleriyle geniş yeşil alanlar oluşturulmuş, bu alanlara mevsimlik çiçekler ve bölgesel ağaçların dikimi yapılmıştır. Yaya ulaşımının yeşil düzenlemeleri arasında yürüyüş yollarıyla sağlanması amaçlanmıştır. Bu ulaşım akslarında yakılmış andezit, klinker karosu gibi malzemeler kullanılmış, kırmızı, siyah ve beyaz renk farklarıyla kaplamalar hareketlendirilmiş, süs havuzları kaldırılmıştır.

Tarihi olayları yansıtan özgün sanat objeleri ile meydana yeni bir boyut ve anlayış kazandırılmıştır. İpek Yolu, Truva Atı uyarlaması özellikle ilgi çekici seramik objeler olarak dikkat çekmektedir. Atatürk Heykeli 2,5 metrelik kaidesinden indirilerek, halkla iç içe bir görünüm kazandırılmış, granit ve bazaltla döşenmiş, ayrı bir bölüme yerleştirilmiştir. Heykelin arka fonuna "Gençliğe Hitabe"nin yazılı olduğu seramik bir yazıt eklenmiştir.

Granit döşeli bölüm, dört yönde granit sütunlarla çevrelenmiş ve törenlerde kullanılan bu alana farklı bir karakteristik kazandırılmıştır. Bu sütunlarla Assos-Behramkale tarihi kentine atıfta bulunmaktadır. Meydanın yapımına yönelik çalışmalar Mart 2001 tarihinde tamamlanmıştır.

Kentlilerin Bakışıyla Meydan: Düzenleme çalışmalarının başlamasıyla özellikle çalışmanın sonbahar-kış dönemine denk gelmesi, Meydan'ın kullanım sıklığının çok fazla olması nedeniyle halk arasında tepkilere neden olmuştur. Kullanım sıklığı aynı zamanda yapım çalışmalarını da yavaşlatmış, bazı bölümler yeniden yapılmak zorunda kalmıştır. Meydan kaplamaları tamamlanıp, peyzaj düzenlemeleri yapıldığında temiz ve rafine görüntüsüyle hoşnutluk yaratmış ve halk arasında çoğunlukla beğenilen bir kentsel alan olmuştur. Başlangıçta Meydan'a yerleştirilen sanat objelerine yönelik bazı olumsuz davranışlar yapılmış olmakla birlikte, özellikle bu objeler kısa sürede kentliler tarafından benimsenmiştir.

Yine Sarıçay yatağı içinde taşıt köprüsünün altında bulunan kullanılmayan bölgeye şehir minibüsleri için park ve kalkış yerleri projelendirilmiştir.

Sarıçay yatağına yönelik düzenleme çalışmaları %70 oranında tamamlanmıştır. Sarıçay'ın Boğaz'a aktığı kısımda ise düzenleme çalışmalarına devam edilmekte, proje kapsamındaki yaya ulaşım aksları yapılmaktadır.

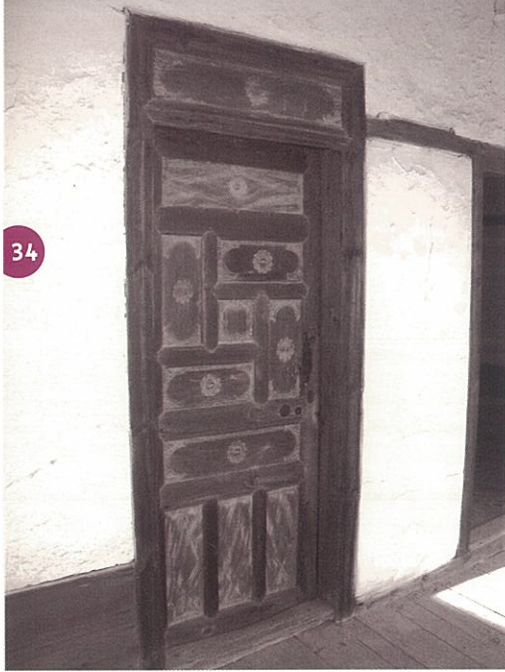
2001 yılında Çarşı Caddesi ve Eczane Sokak dekoratif parke kaplanarak araç trafiğine tamamen kapatılmıştır. Çarşı Caddesi'ne açılan bazı ara yollarda da yayalaştırma çalışmaları çok kısa bir sürede tamamlanmıştır. Özel Proje Alanı dışında kalan tüm alanlarda peyzaj düzenlemeleri yapılmış, refüj ve çiçek havuzları oluşturulmuş, mevcut yollara bakım yapılarak kaplamaları yenilenmiştir. Koruma Alanı içinde yer alan çeşitli meydanlarda da düzenleme çalışmalarında, malzeme yenilenmiş, kent mobilyaları konulmuş, mevcut kısımlarının bakımı sağlanmıştır.

özendirme ödülü

muğla'da koruma süreci

Hasan Önkaş
Muğla Belediyesi Basın Danışmanı

Tarihi Kentler Birliği'nin verdiği 2001 Örnek Koruma Projeleri ve Uygulamaları Özendirme Ödülleri'nden birisi Muğla Belediyesi'ne verilmiştir. Muğla Belediyesi'nin 1970'li yıllardan bu yana süren koruma faaliyetlerinin yanı sıra son olarak, tipik Muğla mimarisinin bütün unsurlarını taşıyan, Özbekler Evi'nin satın alınarak burası için bir restorasyon projesi hazırlanması da bu ödülün verilmesinde önemli bir etken olmuştur.

Tarihi Kentler Birliği tarafından Antakya'da düzenlenen toplantıda verilen ödülle ilgili konuşan Muğla Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün "Herkesin bildiği gibi Muğla'da 1970'li yılların ortalarından itibaren korumacılık çalışmaları, halkın önemli bir bölümünün de katılımı ve desteğiyle günümüze kadar geldi. Muğla'da çok geniş bir alanda hem tarihi hem de doğal koruma bölgesinde süren bu çalışmalar, Türkiye'deki diğer koruma faaliyetlerine örnek oldu. Bu nedenle Tarihi Kentler Birliği'nin 2001 yılı teşvik ödülüne layık görülme bizi onurlandırdı" diye konuştu.

Muğla'da Korumacılık

Muğla'da ilk olarak 1970'li yılların başında Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından 25 tarihsel yapı tescillenip korumaya alınmıştır. Muğla'nın ilk koruma bölgesi olan Kentsel SİT alanıyla ilgili olarak da Koruma İmar Planı yapılmaya başlanmış ve hazırlanan plan 1981 yılında onaylanarak kullanılmaya başlanmıştır. Muğla'nın bir diğer koruma bölgesi de Karabağlar Yaylası Doğal SİT alanıdır. Kentsel SİT alanı 80, Karabağlar Yaylası Doğal SİT alanı da 1000 hektarlık alanı içine almaktadır.

Kentsel SİT alanında ilk başta 178 yapı tescillenerek korumaya alınmış, 1993 yılına kadar geçen sürede bu rakam 322'ye ulaşmış, günümüzde ise 400'ü aşmıştır. Bu alanda 26 adet anıtsal mimarlık örneği ile 7 de anıt ağaç bulunmaktadır. Günümüzde Kentsel SİT alanında 4500'den fazla kullanılan yapı bulunurken, bu alanda 16 binden fazla insan yaşamaktadır.

1981 yılında uygulanmaya başlanan Muğla Mevzii-Koruma İmar Planı Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından revize edilmiş ve 2001 yılında onaylanarak revizyon imar planı kullanılmaya başlanmıştır. Bu revizyonla birlikte koruma bölgesinde yaşanan bürokratik sıkıntılar önemli ölçüde aşılmış ve korumacılığın halka sıkıntı veren yanları büyük oranda giderilmiştir.

Muğla Belediyesi'nin Koruma Çalışmaları

1970'li yıllarda başlayan koruma çalışmalarında en önemli görevi Muğla Belediyesi üstlenmiş ve yerine getirmiştir. Korumacılığın başlangıcından günümüze kadar belediye tarafından gerek restorasyonlar ve gerekse sokak ve doku silüetleri ile rölevoellerinin çıkartılması şeklinde yapılan çalışmalar halen devam etmektedir.

Muğla'nın ilk ve en kapsamlı restorasyon projesi, dönemin Belediye Başkanı Erman

Şahin tarafından uygulanmıştır. Bir zamanlar otel olarak kullanılan Konakaltı Merkez Otel, Erman Şahin'in girişimi ve Nail Çakırhan'ın yardım ve gözetimiyle kamulaştırılıp restore edilmiştir. Bu han günümüzde Muğla Belediyesi Konakaltı Kültür Merkezi olarak hizmet vermeyi sürdürüyor. Konakaltı Kültür Merkezi'nin bulunduğu alandaki eski hapishane ile jandarma alay komutanlığı binası daha sonra Kültür Bakanlığı tarafından restore edilmiş hapishane Muğla Müzesi, alay komutanlığı binası da İl Kültür Müdürlüğü olarak faaliyet gösteriyor.

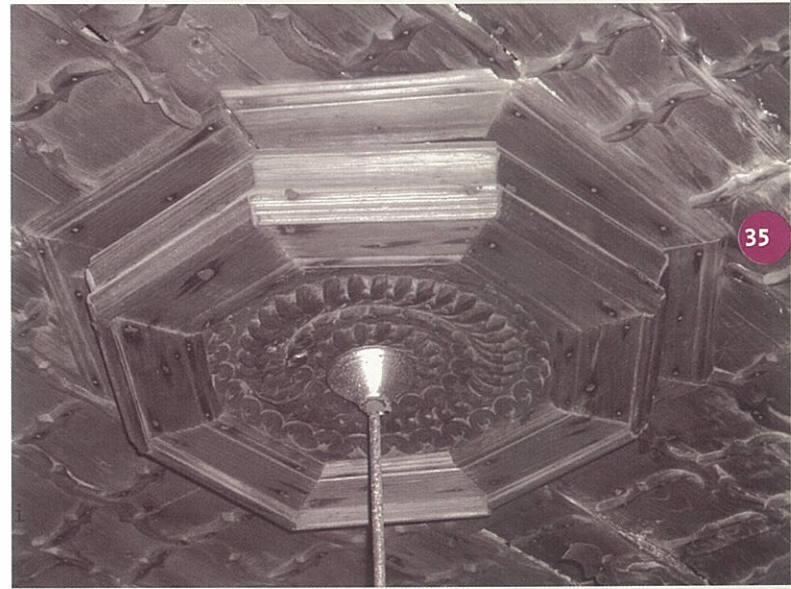
Muğla Belediyesi'nin bir diğer önemli restorasyon projesi de Şerefli Evi restorasyonudur. İsmet İnönü Caddesi üzerindeki tarihi Muğla evi belediye tarafından kamulaştırılarak, hazırlanan proje uygulanmaya başladı. 2000 yılı birim fiyatlarıyla 110 milyar liralık projenin uygulaması, belediye ekiplerince sürdürülüyor. Proje tamamlanınca Şerefli Evi şehir müzesi olarak hizmet vermeye başlayacak.

Diğer proje ise bir dönemin en önemli ticaret mekanları arasında yer alan Muğla Arastası'nın yeniden önemli bir ticari merkez haline gelmesi ve Arasta'yı oluşturan binaların restorasyonudur. Muğla tarihinin önemli bir parçası olan Arasta'nın geleneksel iş kollarının sürdürüldüğü, alternatif turizm faaliyetlerine açık bir alan olması amacıyla dönük projeye ilişkin olarak Muğla Belediyesi bölgeyi "özel planlama" alanı kabul etmiştir. Bölgedeki 120'ye yakın işyerinin restorasyonu ile günün birlik turizm faaliyetlerine açık, sanat ve ticaret merkezi olması amaçlanmaktadır. Sekibaşı Sokak'ta yer alan tarihi kahvenin restore edilerek Sağlık Ocağı ve Kadın Sığınma Evi yapılmasına ilişkin proje bir başka önemli çalışmadır. Bir diğer proje ise Karabağlar Yaylası Doğal SİT alanındaki Keyfoturağı Kahvesi'nin günübirlik dinlenme alanı olması ile ilgili projedir. Buraya ilgili olarak Galata Grubu öğrencileri çeşitli alternatif projeler üretmiş, hazırlanan projeye destek sağlanması için Turizm Bakanlığı'na başvurulmuştur.

Özbekler Evi- Barış ve Dostluk Evi Projesi

Muğla Belediyesi'nin Tarihi Kentler Birliği'nin özendirme ödülünü almasına neden olan proje ise Özbekler Evi ile ilgili hazırlanan restorasyon projesi ve bu çerçevede yapılan çalışmalardır. Muğla'nın Şeyh Mahallesi'ndeki yapı Ali Rıza Özbek Evi olarak bilinir ve 230 yıl önce yapıldığı tahmin edilmektedir. Toprak damlı ev sonradan ahşap, bağdadi, kiremit çatılı hale getirilmiştir. Ayrıca Muğla'nın ilk kuzulu kapısının bu eve ait olduğu tahmin edilmektedir. Ev, 1987 yılında Mimarlar Odası Muğla Şubesi tarafından "En İyi Korunan Muğla Evi" seçilerek ödüllendirilmiştir.

Evin rölevaleri Galata Grubu öğrencileri tarafından çıkartılmış, satın alınmasından sonra da Muğla Belediyesi tarafından restorasyon projesi hazırlanmıştır. Hazırlanan restorasyon projesine ise Şerefli Evi restorasyonunun tamamlanmasının ardından başlanması planlanmaktadır. Projeye göre Özbekler Evi, Muğla Belediyesi'nin yurtdışındaki kardeş kentlerinin ayrı bölümlerinin olacağı, ayrıca Muğla'daki korumacılık faaliyetlerinin kısa bir tarihçesinin de yer alacağı bir yapı haline gelecektir. Muğla Dostluk ve Barış Evi Projesi olarak adlandırılan projenin tamamlanmasıyla birlikte Muğla'ya gelen yerli ve yabancı turistlerin eski kent dokusundaki gezilerine bu evden ve burada alacakları bilgilerle başlaması planlanmaktadır.

duyarlılık ödülü

afyon ulu camii çevresi ve afyonkarahisar kalesi giriş mekanı kentsel tasarım projesi

Y. Mimar Selda Çelikyay
ÇEKÜL Bölge Koordinatörü

Ekim 1994 yılında Kültür Bakanlığı tarafından yaptırılan 'Afyon Koruma Amaçlı İmar Planı' Afyon Belediye Meclisi, Konya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Kentsel sit alanının en önemli özelliği, diğer kentsel sit alanlarında veya tescilli yapıların pek çoğunda olduğu gibi kullanılmayan mekanlardan oluşmamaktadır. Günümüz aile ölçeğine uygun yaşanan ve yaşayanları tarafından sevilen yapılardır. Bu nedenle ki korunarak günümüze kadar ayakta kalabilmişlerdir.

Afyonkarahisar koruma amaçlı imar planı, Afyon kentinin tarihsel sit alanının bir bütün olarak korunması ve çevre değerlerinin iyileştirilmesini, tarihsel kent dokusunun özgün nitelikleri ve değerleri ile korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasını hedeflemekte, bu yönde hüküm ve yönetmelikler getirmektedir.

Bu alanda yaşayan insanların yaşam koşullarının iyileştirilerek tarihsel sit alanlarının daha sağlıklı bir çevreye dönüştürülmesini sağlamak amacı ile, koruma amaçlı imar planında ÖZEL İLGİ ODAKLARI çevresinde uygulamaya yönelik olarak 'öncelikli düzenleme alanları' belirlenmiştir.

Ulu Camii çevresi son yıllarda en çok yıpranan ve dini günlerde en çok kullanılan mekanlardandır. Afyonkarahisar Kalesi tarihin her döneminde ilgi odağı olmuş, daha önceki dönemlerde ulaşılmaz sarplığı nedeni ile askeri amaçlı kullanılmış, son yıllarda ise fiziki yapısı ile daima cazibe merkezi olmuştur.

Özellikle Ulu Camii çevresinde yer alan bu özgün kent parçasında yapısal bir bozulma izlenmekte idi.

Afyon kentinin en önemli camilerinden biri olan Ulu Cami'nin önündeki toplanma mekanı ve yakındaki türbeler ile bütünleşmesi motorlu araçların geçişine tahsis edilmiş bir trafik yolu yüzünden bozulmaktadır.

Afyonkarahisar Kalesi'nin girişi, bu alandaki kötü yapılaşma yüzünden zor görülür zor bulunur durumdadır. Hem bu sorunların ortadan kaldırılması hemde koruma amaçlı imar planında öngörüldüğü gibi özel ilgi odakları çerçevesinde uygulamaya yönelik ilk öncelikli düzenleme alanı olarak kentsel tasarım projesi yaptırılmıştır.

Ulu Camii kuzey batı, güney batı ve batı duvarlarında ve zeminde görülen

aşırı nemlenme binaya zarar vermenin yanı sıra kullanımını da olumsuz etkilemiştir. Önlem olarak camiye en yakın konut yapılarının neden oldukları su kaçakları v.b. nedenlerle yakın çevredeki konutlar Belediyemiz ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce istimlak edilmiştir.

Bu uygulama Ulu Cami'yi görünüm olarak etkilemiştir. Sızıntıyı önlemek için yıkılan evlerin ölçeksizliği oransal olarak Ulu Cami'yi küçültmüştür. Bunun yanı sıra yıkıntı görünümleri ve alışılmış mekansal ölçülerin bozulması çevreyi olumsuz etkilemiştir.

Açıklanan nedenlerden dolayı kentin ilk yerleşiminin odağında ve kent tarihi açısından simgesel bir değeri bulunan Ulu Caminin çevresindeki alanın öncelikli projelendirme ve uygulama alanı olmasını gerektirmiştir.

Koruma Amaçlı imar planında önerilen yayalaştırma projesi henüz uygulanmadığından Ulu Camii önu toplanma mekanı motorlu araç geçişine tahsis edilmiş bulunmakta, yoğun araç trafiği yüzünden kentin önemli bir toplanma alanı olan Ulu Camii meydanının Camii önu ile bütünleşmesi imkansız hale gelmektedir. Koruma Amaçlı imar planında önerilen Ulu Camii önu meydanı ve Camikebir Caddesi yayalaştırma projesinin ayrıntıda kentsel tasarım düzenlemesi geliştirilerek uygulamaya geçilmesi kent için simgesel değeri bulunan Ulu Cami'ye mekansal olarak değer kazandırması ve çevresi ile mekansal bütünlüğünün sağlanması açısından öncelik oluşturmaktadır. Bu amaçla öngörülen yayalaştırma projesi kale eteklerinden geçen kale sokağında genişletme ve düzenleme yapılmasını da gerektirmektedir.

Ulu camii dini günlerde kentin önemli bir toplanma odağı olması nedeniyle alan ve çevresinde önemli ölçüde otopark ihtiyacı doğmaktadır. Bu alanda bugün karmaşaya neden olan otopark sorununun da çözülmesi gerekmektedir.

Bir başka sorun Ulu Cami'nin hemen kuzeyinde Kale Sokağı üzerinde bulunan ve Afyonkarahisar kalesi'nin tek çıkışının başlangıcı olan alan mevcuttur. Bugün çok kötü bir görünümde olan bu alanın nitelikli bir giriş mekanı oluşturacak bir biçimde düzenlenmesi gerekmektedir.

ÖNERİ VE ÇÖZÜMLER

-Ulu Camii ile önündeki meydanın bütünleştirilmesi amacı ile bu alanda meydan düzenlemesi yapılması ve Ulu Camii ile karşıdaki türbelerin mekansal olarak bütünleştirilmesi.

-Kentsel sit alanı batısında yer alan yerleşme alanlarının kent merkezi ve diğer kentsel aktivite ile bağlantısını kuran transit trafiğin çözümlenerek düzenlenmesi ile Ulu Camii önünde trafik sorunlarının Cami Kebir Caddesinin yukarı Pazar Cami'ye kadar yayalaştırılması

- Cami içine su sızması nedeni ile cami çevresinde yapılan yıkımlar neticesinde bugün yıkıntı alanı haline gelmiş ölçü ve oranları bozulmuş olan mekanlara yapılacak tasarımla yeniden tanım ve anlam kazandırılması.

-Afyonkarahisar Kalesi çıkışının başlangıcında bulunan kale çeşme çevresinin kalenin giriş mekanı olarak düzenlenmesi.

-Afyonkarahisar Kalesi giriş mekanına araçların ulaşımının sağlanması ve otopark sorunlarının çözülmesi ve yayalaştırma

projesi kapsamında kale sokakta güzergah ve profil düzenlemeleri yapılması.

-Çevresel alanlarda, kale giriş mekanı çevresinde, Türbeler çevresinde, Ulu camii bahçesi olarak düzenlenecek olan alanda ve Afyon kentinin önemli tarihsel anıtlarından biri olan ancak bugün harap durumda bulunan Selçuklu Kale Mescidi ve çevresinde düzenlemeler yapılması Kentsel Tasarım Projesinin hedefleri olarak belirlenmiş ve proje buna göre gerçekleştirilmiştir.

37

duyarlılık ödülü yalvaç mahalle taş fırınlarının 1100'lerden 2002'ye batı müzeciliği anlamında etnografya müzesi projesi

Tekin Bayram
Ziraat Yüksek Mühendisi
Yalvaç Belediye Başkanı

Türklerin Anadolu'ya gelerek yerleşik düzene geçtiği yıllardan itibaren, Yalvaç'ta mahalle taş fırınlarında ekmek yapım geleneklerinin sürdüğü bilinmektedir. Bu fırınların ve geleneklerin son yıllarda yok olma, kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya kalması, bu geleneğin ve fırınların yaşatılması bu kültürün kaybolmadan diğer nesillere taşınmasını sağlayacaktır.

Amacımız, önceki yıllardaki mahalle fırınlarının binalarının hijyenik şartları çok iyi olmadığı için bu binaların yenilenecek iç düzenin nostaljisi hiç bozulmadan her mahalledeki fırınların yenilenmesi ve bunların üzerine mahalle toplantı salonları oluşturularak mahallelerin, müşterek hizmetlerini burada kararlaştırmalarını sağlamaktır. Katılımcı demokrasi ve yurttaşlık bilincinin gelişmesiyle mahalle sorunlarına çözümler üretilmesi ve Yalvaç beslenme kültürü öğelerinden en önemlisi olan ekmeğin, mahalle taş fırınlarında ev hanımları tarafından yöresel ürünlerle, kendi iş güçleri ile yapımını sağlayarak ev ekonomisine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Hedef:

- Tüm yörelerdeki ekmek çeşitlerine uymayan mayalı ekmek, hamursuz, haşhaşlı, patatesli, börek ve keşkeğin gelecek nesillere taşınması,
- Yıkılmış ve yıkılmaya yön tutmuş, nostaljik fırınların batı müzeciliği anlayışında etnografya müzesi olması amaçlandı,
- Ev hanımlarının işgücü ile para kullanılmayan bu geleneğin yaşatılması, kendi kültürümüzün ve mekanlarının devamlılığını sağlamak,
- Yalvaç'ta her mahallede bu fırınların yapılması ile aile ekonomisine katkı sağlanması,
- Fırınların üst tarafına yapılacak olan salonların, orada yaşayanların düzenlenecek etkinliklere katılmaları sağlanabilecek,
- Fırında ekmek pişirmede kullanılan ağaç yaprakları ve artıkların yakılması sonucu çevre korumaya katkıda bulunmak,
- Mevcut doğal, kültürel dokunun yanında yöresel beslenme kültürünü, ekolojik ürünlerle dünyaya tanıtmak.

Türk tarihi geçmiş 1100'lere değin uzanan, adını bir Türk Beyi'nden alan Yalvaç, derin bir tarihi geçmişe sahip olması yönüyle, gelenek ve göreneklerini günümüze kadar taşımasını bilmiştir. Göç almaması, kapalı havza durumunda bulunması bunda etken olmuştur.

Yalvaç, mahalle taş fırınlarında ekmek yapılması da önemli bir geleneğin, kültürün ürünüdür. Bunun günümüzde yaşatılması, yıkılmaya yön tutmuş, hijyenik şartları olmayan binaların iç nostaljilerini bozmadan yaşatılması istenmiştir. Bunun sonucunda Belediyemiz tarafından projelendirilmiş 20 adet fırın ve üzerinde toplantı salonları olan binalar oluşturulmuştur. Toplumsal ve sosyal yaşamda bugünkü yerlerini almışlardır. 12 adeti bitirilmiş, diğerlerine devam edilmektedir.

Bu mahalle taş fırınlarının çevre uyumu ile, işletme yapıları ile, nostaljisi ile, aile ekonomisine katkıları ile, damak tadı ile, 1100'lerden bu yana akılcı dayanışma geleneklerinden olmuş, bu kültürün batıdaki müzecilik açık hava anlayışı ile etnografya müzeleri durumuna getirilmiş, haftanın her gününde çalışan bir müze durumundadır.

Toplum bunları kendi anlayışlarıyla kullanarak ekonomiye katkıda bulunmaktadır. Bunları yerli ve yabancı turistler, Yalvaç'a gelerek görmeye değer olduğunu anlayacak ve ekmeğin tadına bakmaları bir kazanç olacaktır.

duyarlılık ödülü

Alanya Belediye Başkanlığı

alanya çarşı merkezi kentsel katılım projesi

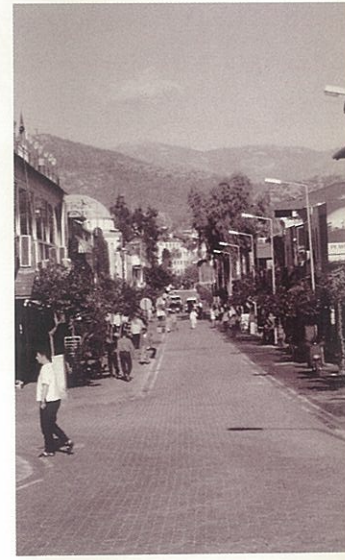
Akdeniz’de tarih boyunca konumu nedeniyle önemli bir yerleşim yeri olan *Alanya* günümüzde ülkemizin başta gelen turizm merkezleri arasında yer almaktadır. Antik çağda “*Coracesium*” olarak bilinen kent; Pamfilya ve Kilikya bölgesindeki sınırda yer aldığından bazı kaynaklarda *Kilikya*, bazılarında ise *Pamfilya* şehirleri arasında yer alır. Kent Bizans döneminde “*Calonoros*” adını almıştır. 13. yüzyılda *Anadolu Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubat’ın (1200-1237)* şehri almasıyla birlikte kentin ismi “*Alaiyye*” olarak değişmiştir. 1935 yılında kenti ziyaret eden Atatürk ise “*Alanya*” adını vermiştir.

Alanya Çarşı Merkezi şehre gelen yerli ve yabancı turistlerin alışveriş yaptıkları bir merkez olmakla birlikte, aynı zamanda İskele caddesi olarak adlandırılan bir yürüyüş yolunu da içine aldığından önemli bir alışveriş ve eğlence merkezi konumundadır.

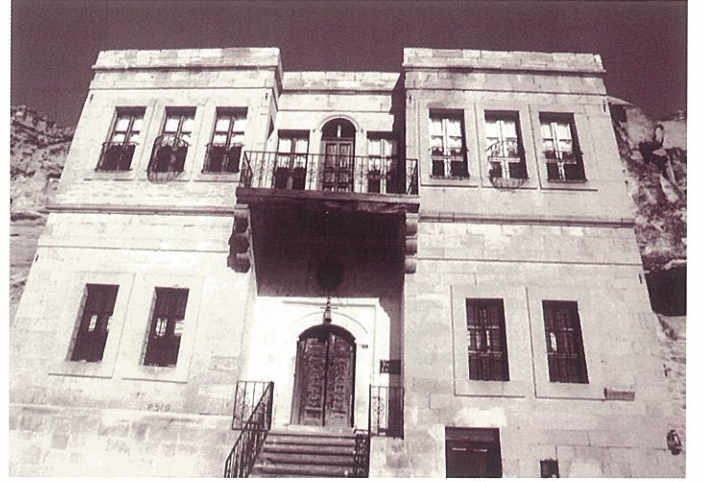
Çarşı Merkezi Kentsel Tasarım Projesi bu bölgenin kültürel kimliğini yansıtmak hem de insanların rahatça dolaşabilecekleri mekanları oluşturmayı hedeflemiştir. Çarşı Merkezinin Projesinin hazırlanışında şehrin kültürel kimliğinin korunması amaçlanarak kent dokusuna uygun yaya yolları, çatı ve dış cephe uygulamaları, peyzaj ve altyapı projeleri hazırlanmıştır. Daha sonra bölgedeki esnafların katılımcı bir anlayışla proje uygulamaya başlamış ve 2001 yılı Turizm sezonuna yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Alanya’yı sosyal, kültürel ve fiziki açıdan yaşayanları tatmin eden bir kent, turistler için de tercih edilen bir turizm merkezi haline getirmek amacıyla; Alanya Belediyesi tarafından Çarşı esnaflarının katkılarıyla yeniden düzenlenen Gazipaşa, Hükümet ve İskele caddeleri, 25 Mayıs 2001 tarihinde Çarşı Merkezindeki firmaların kurduğu standlarda her türlü promasyon, yiyecek ve benzeri ürünlerin halka ikram edildiği bir törenle Turizm Bakanı Erkan MUMCU tarafından açılmıştır.

2001 yılı turizm sezonunda açılışının yapıldığı güne, Çarşı Merkezi Kentsel Tasarım Projesi yetiştirilmiş ve hayata geçirilerek istenen hedefe ulaşılmıştır. Çarşı merkezinin diğer alt projeleri 2002 kış sezonunda uygulaması başlamıştır. Bu çalışmalarında 2002 turizm sezonuna yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Ürgüp kayakapı mahallesi

Eyüp Güngör
Afyon Belediyesi İmar Müdürü

40

Yüzyıllar boyunca tarihe hizmet eden Ürgüp, eşsiz doğasında sayısız medeniyet barındırmış, tarih boyunca savaşa ve barışa ev sahipliği yapmıştır.

Anadolu'da dinlerin kesişme noktası olan Ürgüp, yerel kültürü ve mimarisinde hala geçmişi yansıtmaktadır. Bu yansımanın sonsuza dek sürebilmesi amacıyla yapılan projelerin önemle sonuçlandırılması gerekmektedir. Zira Ürgüp Anadolu kültürü ve geçmişi yansıtan en canlı örneklerden birisidir. Yaşayan bir tarih olan Kayakapı'nın yeniden canlandırılması belki de bu projeler arasında en önemlisidir.

Kayakapı'da kamulaştırma süreciyle başlayan projede 151 tarihi ve sivil mimarlık örneği yapının restoresi yapılarak, yaklaşık 650 yatak kapasiteli tesis haline getirilecektir. Tarihi ve eşsiz doğal güzelliğe sahip alanda kiliseler, hamamlar, çeşmeler, camiler gibi yüzyıllardır farklı dinlerden ve kültürlerden toplumların kullandığı yapılar da bulunmaktadır. Hıristiyanlıkta önemli bir yere sahip olan Aziz Yuhannes'in Evi bu tarihi mahallede yer almakta, her yıl binlerce ziyaretçiyi yıllanmış taşlarıyla ağırlamaktadır.

Kayakapı Mahallesi 7269/1051 sayılı afet kanunu gereğince Afet Kapsamına alınmış, bölge sakinlerinin başka yerleşim alanlarına nakli sonucunda bakımsız kalarak bugüne kadar ulaşmıştır. Sivil mimarlık örneği bu değerli ve özgün yapılar birer harabe durumuna gelmiştir. Aziz Yuhannes'in Evi'nin yanı sıra Osmanlı Sadrazamı Damat İbrahim Paşa'nın kaldığı ev de Kayakapı Mahallesi'nde yer almaktadır. Çevresel koşulların etkisiyle gün geçtikçe yok olan tarihi mahalle, kapsamlı bir çalışma beklemektedir.

Kayakapı Mahallesi;

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20.11.2000 gün ve 19025 sayılı yazıları ekinde sunulan jeolojik ve jeoteknik etüt raporuna istinaden Afet Bölgesi kapsamından çıkartılmıştır.

Nevşehir Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 10.02.2001 gün ve 1441 sayılı kararı ile Kentsel Sit Alanına dönüştürülmüştür. Alanda Koruma Amaçlı İmar Planı yapımına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Nevşehir Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu Müdürlüğü'nün 21.05.2001 gün ve 1029 sayılı yazıları ile Kayakapı Mahallesi'nde bulunan taşınmazların belediyece kamulaştırılmasına herhangi bir sakınca bulunmadığı belirtilmiştir.

Ürgüp Kaymakamlığı Müze Müdürlüğü'nün 23.07.2001 tarihli ve Nevşehir İl Bayındırlık Müdürlüğü'nün raporlarında Kayakapı Mahallesi'nde iskan olmadığı, harabe durumda olup, gün geçtikçe yıkılmaya ve doğal etkenlerle tahribatının artmakta olduğu ve kamulaştırılması gerektiği belirtilmiştir.

1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 115. maddesinde belediyeye verilen yetki uyarınca 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 5/a-3 maddesine istinaden Belediye Encümeni'nin 11.09.2001 tarih ve 2002/341-491 sayılı kararları ile kamu yararı kararı alınmış, alınan kararlar aynı kanunun 6/a maddesi uyarınca 17.10.2001 tarihinde Kaymakamlık Makamınca onaylanmıştır.

Kayakapı Mahallesi'nde bulunan ve kamulaştırılmasına karar verilen toplam taşınmaz sayısı 151 adettir.

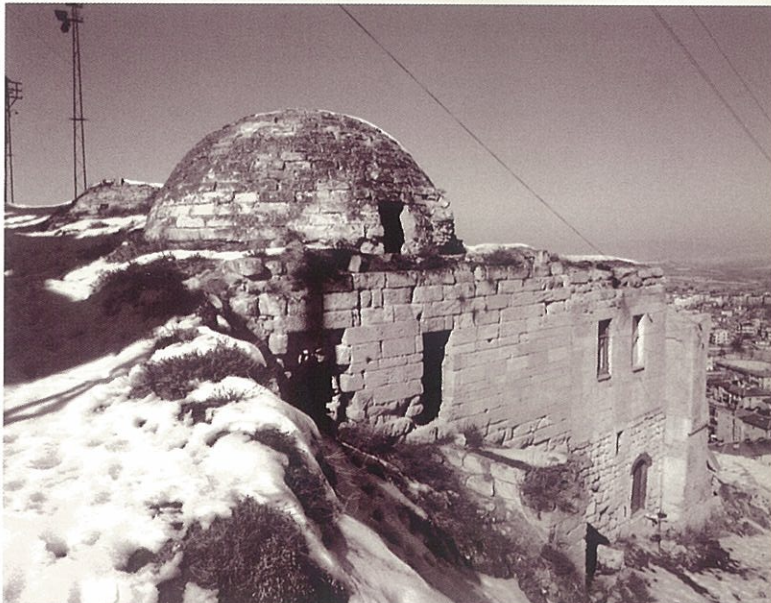
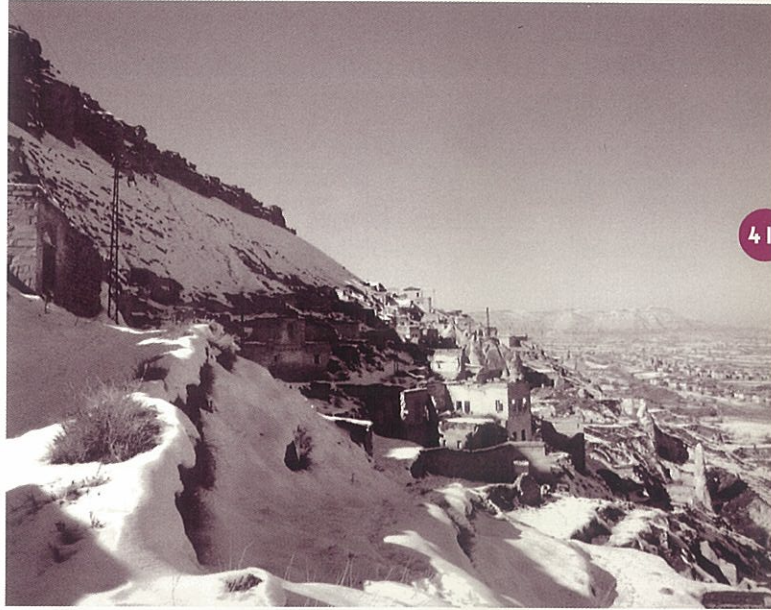
1969 yılında afet bölgesi statüsünü kazanıp 2000 yılında bu statüden çıkarılan alan, içerdiği anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapılar ve geleneksel kent dokusu ile bölgenin en önemli tarihi mahallesi olarak nitelendirilmektedir.

Kayakapı Mahallesi'nin tamamı proje alanı olarak belirlenmiş olup, alanda turizm amaçlı restorasyon uygulamaları yapılması amaçlanmaktadır.

Kamulaştırma alanı, Kentsel Sit Alanı ile örtüşmekte ve bir bakıma yapılacak koruma amaçlı imar planının çekirdek alanını oluşturmaktadır. Bu alanın anlamlı bir şekilde korunması için, çevresindeki komşu alanlarda korumaya yönelik etkileşim alanları tanımlanmış olup, bu alanların bir kısmının, Doğal ve Kentsel Sit statüleri aracılığıyla mevcuttaki koruma koşullarını devam ettireceği, diğer kısmının ise Kentsel Sit etkileme geçiş alanı statüsü aracılığıyla yeni yapılaşma koşullarıyla korunması düşünülmektedir.

Kayakapı Mahallesi turizme açıldığında kültür ve tarihimizi yansıtacak önemli bir şehir müzesi görevi yapacaktır. Bu sayede bölgenin turizm potansiyeline önemli ölçüde katkı sağlanacaktır. Aynı zamanda yeni iş alanları yaratılarak, turizme bağlı olan tüm sektörlerin yeniden canlanmasına öncülük edecektir.

Tarihi Kentler Birliği'nin 28-29 Nisan 2001 tarihli "Nevşehir Bildirgesi"nde belirtildiği gibi özellikle Kentsel Sitler'de ve tarihi kent merkezlerinde korumanın temel prensibi turizm konaklamalarının, yörenin sivil mimarlık örneği yapılarının pansiyon olarak da kullanılabilirliği ile mümkündür. Böylelikle hem kültürel mirasın korunup yaşatılması, hem de bu değerlerin sahibi olan insanların turizme ev sahibi olarak hizmet vermeleri ve bu kaynaktan gelir elde etmeleri ile mümkün olabilecektir. Pansiyon türü konaklamayı özendirmek, kültür öncelikli turizmin gelişmesini de sağlayacaktır.

Tarihi Kentler Birliği Tüzüğü, 05.05.2002 tarihinde Bursa'da yapılan meclis topyantısında değiştirilerek, İçişleri Bakanlığı'nca onaylanarak yenilendi... Tüzüğün son şeklini yayınlıyoruz...

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ TÜZÜĞÜ

Birliğin Adı:

Madde 1: Birliğin Adı "Tarihi Kentler Birliği"dir.

Birliğin Merkezi:

Madde 2: Birliğin Merkezi Bursa'dır.

Birliğin Çalışma Alanları ve Süresi:

Madde 3: Birliğin Faaliyetleri, Birliğe üye belediyelerin yetki alanları ile sınırlı olup, çalışma süresi sınırsızdır. Çalışma Alanları: Kar amacı gütmeyen Birlik amacını yaşama geçirmek üzere:

a) Tarihi kent dokularının ve kentsel - kültürel mirası koruma ve imar konularında birliğe üye belediyeler arasında işbirliği ve deneyim alışverişi sağlar;

b) Üye belediyelere belediyeçilik, koruma, kültür, çevre, imar ve tarihi kent konularıyla ilgili bilgi, belge, mevzuat kaynakları sağlar ve aynı konularda eğitime dönük etkinlikler düzenleyerek danışmanlık yapar

c) Birliğe bağlı tarihi kent belediyelerinin Avrupa Tarihi Kentler Birliği'ne üye belediyelerle ve İçişleri Bakanlığı'nca belirlenecek konular dahilinde diyalog ve işbirliği kurulmasını sağlar, bu ilişkileri kurar ve kolaylaştırır.

d) Birliğe bağlı belediyeler adına ve amaca uygun çalışmalarını düzenler, koordine eder, ortak alımlarda bulunur, yatırımları organize eder, denetler

e) Tarihi ve doğal çevreyi, kültürel mirası koruma ve yaşatma yönünde üye belediyelerin girişimlerine destek verir, kaynak bulur, bu gibi girişimleri organize eder, yapar ve yaptırır.

f) Amaç ve çalışma alanlarına bağlı uluslar arası ilişkiler kurar ortak çalışmalar yapar, ulusal ve uluslararası katılımcı bilimsel ve kültürel etkinlikler düzenler, tarihi kent ve çevre teknik inceleme gezileri düzenler ve süreli yada süresiz yayın faaliyetlerinde bulunarak üye belediyeleri ve kamuoyunu bilgilendirici programlar düzenler.

g) Yasal olanaklar dahilinde ve üye belediyelerdeki kent halkının da tarihi kent dokusunu, doğal - kültürel çevreyi koruma bilincini yükseltmeye yönelik film, multivizyon ve benzeri görsel, belgesel malzeme hazırlar, hazırlattırır radyo, televizyon yayınları için program düzenleyebilir.

h) Birliğe üye kentlerin koruma amaçlı imar planlarını, anıt eserleri çevresinde kentsel tasarım projelerini Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca tescil edilmiş yapıların röleve ve projelerini yapar, yaptırır ve bunların uygulamalarında teknik denetim katkısı sağlar.

i) Tarihi Kentler Birliği arasında bir bilgi ağı kurar ve geliştirir.

j) Kültürel mirası korumanın ekonomik gelişmeyi destekleyeceği inancıyla Tarihi Kentlerin yaşama yeteneğini ve sürdürülebilirliğini destekler.

k) Tarihi Kentlerin kültürel miraslarının korunması ve artırılması için uygun kanunların çıkmasını destekler.

l) Tarihi Kentler arasında Avrupa kardeşliklerinin kurulmasını

teşvik eder ve destekler.

m) Amaçları doğrultusunda faaliyet gösterecek şirketler kurar ve işletir.

n) Bu etkinliklerden ortaya çıkabilecek karlar yalnızca Birliğin etkinlikleri için kullanılabilir.

Birliğin Kurucuları:

Madde 4: Ekli listede isimleri bulunan Belediyeler, Birliğin kurucularıdır.

Birliğin Amacı :

Madde 5: Avrupa Birliği Aday Üyesi olan Türkiye'nin de kurucusu olduğu Avrupa Konseyinin "Avrupa: Bir Ortak Miras" kampanyasının 25. yılı kapsamında oluşturduğu Avrupa Tarihi Kentler Birliğinde Türkiye'nin de temsilini güçlü ve etkin bir şekilde sağlamak üzere Tarihi Kentleri bir araya getirmek ve bu kentler arasında kentsel, kültürel ve doğal mirasın bir "Ortak Miras" kavramıyla korunması ve yaşatılması için tarihi kentler birliği kurulmuştur.

Birliğin Organları:

Madde 6: Birliğin Organları şunlardır;

- 1- Birlik Meclisi
- 2- Birlik Encümeni
- 3- Birlik Başkanı

BİRLİK MECLİSİ' NİN KURULUŞU GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Meclisinin Kuruluşu:

Madde 7: Birlik Meclisi, Üye Belediyelerin Belediye Başkanı ve Meclis Üyeleri arasından seçeceği bir üye olmak üzere iki üyeden teşekkül eder, asil üye sayısı kadar ayrıca yedek üye seçilir.

Birlik Meclisinin seçilmiş üyelerinin görev süresi 5 yıldır. Seçilmiş üyelerin herhangi bir nedenle ayrılması veya asil üyelerin zorunlu sebeplerle Birlik Meclisine katılmamaları halinde bu durum, Birlik Meclisi Başkanınca belgelendirildikten sonra seçilmiş yedek üyeler Birlik Meclisi'ne katılır.

Belediye Meclis Üyeliğini kaybederler, Birlik Meclis üyeliğini de kaybetmiş sayılırlar.

Birlik Meclisinin Tabii ve Gözlemci Üyeleri:

Madde 8: TMMOB Mimarlar Odası, ÇEKÜL Vakfı, UNESCO Millî Komitesi Birlik Meclisinin tabii üyeleridir. Bu kuruluşlar ikişer temsilci ile mecliste temsil edilir. Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odası Birliği'ne bağlı ilgili diğer meslek odaları temsilcileri ile Arkeoloji ve Arkeologlar Derneği temsilcisi, Üniversitelerin mimarlık ve şehircilik bölümleri temsilcileri, Yerel Gündem 21'lerin temsilcileri, EUROPA NOSTRA, WTA, ICOMOS (Uluslararası Anıtlar ve SIT'ler Konseyi) Türkiye Komiteleri gözlemci üye olarak katılabilirler. Bu kuruluşlar birer temsilci ile mecliste gözlemci bulundurulabilirler.

Tabii Üyeler, seçilmiş üyeler gibi, Birlik Meclisinin karar ve oylamalarına katılırlar. Gözlemci Üyeler ise Birlik Meclisinde Birliğin gündemine ilişkin görüşlerini açıklarlar ancak Meclisin karar ve oylamalarına katılamazlar.

Birlik Meclisinin Görev ve Yetkileri:

Madde 9: Birlik Meclisinin görev ve yetkileri şunlardır;

- 1- Birlik Başkanı, Başkan Vekili ve Encümen üyelerini seçmek
- 2- Çalışma Plan ve Programlarını karara bağlamak
- 3- Birliğin bütçe ve kesin hesabını görüşüp karara bağlamak, bütçenin program ve alt programları arasında aktarma yapmak, ek ve olağanüstü ödenek vermek
- 4- Birlik Başkanı tarafından hazırlanıp sunulan bir önceki yıla ait çalışma raporunu incelemek ve kabul etmek. Çalışma raporu,

Meclis üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile kabul edilir. Yeterli görülmez ise, Birlik Başkanı hakkında 1580 sayılı Belediye Kanununun 76. Maddesine göre işlem yapılır.

5- Birlik personeline ait kadroların ihdası, değiştirilmesi ve kaldırılması hakkında İçişleri Bakanlığına teklifte bulunmak.

6- Birliğe üye Mahalli İdarelerin bir sonraki yıl bütçelerine koyacakları katılma payı oranının gerektiğinde artırılmasına karar vermek

7- Birlik adına alınan ve süresi bir yılı aşan ikraz ve istikrazları karara bağlamak

8- Taşınmaz malların alım, satım ve trampasına karar vermek

9- Şarta bağlı yardımların amacına uygun bir şekilde kullanılmasını izlemek ve bu hususta gereken kararları almak.

10- Birlik Başkanı'nın Birlik hizmet ve faaliyetleriyle ilgili konulardaki önerilerini görüşüp karara bağlamak .

11- On yıldan fazla süreli ve yıllık 10 Milyon (On milyon) TL'den fazla bedelli kiralama, kiraya verme veya intifa sözleşmelerine izin vermek

12- Kuruluş amacında belirtilen görevlerle ilgili olarak yabancı, uluslararası arası kamu kurum ve kuruluşları ile yapılacak işbirliği konusunda karar almak.

13- Birlikçe çıkarılacak yönetmelikleri incelemek ve kabul etmek

14- Ana Tüzükte değişiklik yapılmasına karar vermek

15- Birliğin feshine karar vermek.

16- Birbirini takip eden üç toplantıya mazeret olmaksızın katılmayan Meclis üyelerinin istifa etmiş sayılmalarına karar vermek.

17- Başkan tarafından Mecliste görüşülmesi istenen diğer konular hakkında karar vermek .

18- Birlik amacına uygun olarak taşınmaz malların şartlı bağışını kabul etmek ve amaca uygun kullanımını sağlamak.

19- Maliye Bakanlığı, TSK, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmazları kullanma amacına uygun olarak satın almak, bağış kabul etmek, kiralamak, kullanma hakkı tesis etmek yap-işlet -devret modelini uygulamak ve böylece kültür varlıklarının korunarak yaşatılmasına katkıda bulunmak.

20- Çevre düzenlemesi yapılmış alanları, restore edilmiş yapıları kullanma amacına uygun olarak tahsis etmek , kiralamak, işletmek.

21- Birlik amaçlarına ulaşmak üzere ulusal ve uluslararası kredi kullanmak , elindeki taşınmazları teminat olarak göstermek.

Birlik Meclisi Toplantıları ve Karar Nisabı

Madde 10: Birlik Meclisi her yıl Mayıs ve Eylül aylarında olağan olarak Birlik Başkanınca belirlenen üye belediyelerin merkezinde bir yerde toplanır. Meclis Başkanı ve Meclis üyelerinin üçte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü olarak toplantıya çağrılabilir. Gerekli nisap sağlanmazsa Başkan tarafından toplantı üç gün sonraya ertelenir. İkinci toplantı üye sayısına bakılmaksızın görüşmeler açılır ve karar verilir. Ancak olağanüstü toplantıda gündemdeki konular dışında başka iş görüşülmez. Birlik Meclisi üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla toplanır. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Birlik Meclisinin Kararlarının Kesinleşmesi

Madde 11: 9 uncu maddenin 2,3,5,7, ve 12. bentlerinde sayılan Birlik Meclisi kararları, Birliğin yetki alanı birden çok ili içine alıyorsa İçişleri Bakanlığı onayı ile kesinleşir. Ayrıca Birlik Meclisinin alacağı tüm kararlar 15 gün içinde bilgi için yetki alanına göre İçişleri Bakanlığına ve üye belediyelere gönderilir.

BİRLİK ENCÜMENİNİN KURULUŞ GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Encümeninin Kuruluşu:

Madde 12: Birlik Encümeni; Birlik Başkanı, Birlik Genel Sekreteri ve Birlik Saymanı ile Birlik Meclisinin kendi üyeleri arasından 1 yıl süre için seçeceği 4 üye olmak üzere 7 üyeden oluşur.

Birlik Başkanı, Encümenin tabii başkanıdır. Başkanın bulunmadığı hallerde bu görev, Başkan Vekili tarafından yürütülür. Birlik Genel Sekreteri ve Birlik Saymanı Encümenin tabii üyeleridir.

Birlik Encümenin Görev ve Yetkileri:

Madde 13: Birlik Encümeninin Görev ve Yetkileri şunlardır:
1- Birlik Başkanı tarafından hazırlanan bütçenin ilk incelemesini yapmak.

2- Bütçe kesin hesabı hakkında görüş bildirmek.

3- Meclisçe yetki verilmesi halinde bütçenin proje dahilindeki harcama kalemleri arasında aktarma yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak.

4- Birliğin yıllık çalışma ve yatırım programını hazırlamak ve meclisin görüşüne sunmak,

5- Aylık cetvelleri incelemek ve karara bağlamak,

6- Arttırma ve eksiltme şartnameleri ile ihaleleri ve pazarlık kararlarını incelemek ve tasdik etmek.

7- Kiralama ve kiraya verme ile ilgili işlemleri yapmak, Birlik Meclisinin yetkisi dışında kalan kiralama ve kiraya verme işlemlerini karara bağlamak.

8- Muhasebe hesaplarını denetlemek ve Birlik parasının bütçeye uygun olarak harcanıp harcanmadığını kontrol etmek.

9- Bu Tüzükte sayılan görevlerle, çeşitli kanunlarla Birlik meclisine görev olarak verilen konuları, Meclisin toplantı halinde bulunmadığı zamanlarda Meclisin ilk toplantısında onayına sunmak şartıyla görüşüp karara bağlamak.

Birlik Encümeni Toplantı ve Karar Nisabı:

Madde 14: Birlik Encümeni, en az 15 günde bir kere üye tam sayısının yarısından bir fazlasının iştirakiyle toplanır ve toplantıda bulunanların yarısından bir fazlasının oylarıyla karar verir. Oyların eşitliği halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

BİRLİK BAŞKANININ GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Başkanı

Madde 15: Birlik Başkanı Birliğe üye Belediyelerin Başkanları arasında, Meclisçe kapalı oy usulü ile, iki yıl için seçilir. Birlik Başkanı en çok iki dönem için seçilir ve ataması İçişleri Bakanınca yapılır.

Birlik Başkanının Görev ve Yetkileri Şunlardır:

1- İdare ve Yargı mercilerinde Birliği temsil etmek veya temsil ettirmek,

2- Bütçe Tasarısının, çalışma plan ve programını, kesin hesap cetvellerini, yıl sonu faaliyet raporunu hazırlayıp ilgili makamlara sunmak ve bütçeyi uygulamak,

3- Meclis ve Encümen kararlarını uygulamak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek,

4- Meclis ve Encümenin Kararlarını gerektiren 1580 sayılı Belediye Kanununun Belediye Başkanına verdiği görevleri yürütmek ve yetkilerini kullanmak.

5- Birlik Bütçesinin ita amirliğini yapmak veya gerektiğinde Birlik Genel Sekreterine ita amirliği yetkisini vermek,

6- Birlik gelirinin tahsilini sağlamak, Birliğin alacak, hak ve menfaatlerini izlemek ve korumak.

7- Birlik Meclisini toplantıya çağırarak,

8- Birliğin yıllık programını uygulamak,

9- Birlik Encümeni'nin de görüşünü alarak Birlikle ilgili konularda Birlik Meclisine teklifte bulunmak,

10- Birlik adına şartsız bağışları kabul etmek,

11- Birliğin taşınır ve taşınmaz varlığını yönetmek.

BİRLİK GÖREVLİLERİNİN ATANMASI, GÖREV VE YETKİLERİ

Birlik Personelinin Atanması:

Madde 16: Birlik Personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nu ile 23.6.1987 tarihli 19496 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlikler ile Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Müessese ve İşletmelerde İlk defa Memuriyete Atanacaklara Ait Sınav Yönetmeliği"nde belirtilen esaslara göre Birlik Başkanınca atanır ve Birlik Meclisinin Onayına sunulur.

Birlik Genel Sekreterinin Görevleri:

Madde 17: Birlik Genel Sekreteri Birliğe ait hizmetlerin başkan adına onun direktifi ve sorumluluğu altında yürütülmesini sağlar.

Birlik Başkanı hangi işleri Birlik Genel Sekreterine devrettiğini bir yönerge ile bildirir. Birlik Genel Sekreteri Birlik personelinin birinci sicil disiplin amiridir.

MALİ HÜKÜMLER

Birliğin Gelirleri:

Madde 18: Birliğin Gelirleri Şunlardır:

1- Birliğe üye belediyelerin bir önceki yıl bütçe kesin hesapları esas alınarak gelirleri toplamından iç ve dış borçlanmalar ile bütçe içi fonlara aktarılan bütçe gelirleri düşüldükten sonra en az onbin de beş oranında genel, katma ve özel bütçelerden yapılacak yardımlar,

- 2- Hizmet karşılığı alınacak ücretler,
- 3- Her türlü yardım ve bağışlar,
- 4- Gönüllü harcamalara katılma payları
- 5- Çeşitli gelirler.

Birliğin Giderleri:

Madde 19: Birliğin Giderleri Şunlardır:

1- Kanunlar ve bu Tüzük 'le Birliğe verilen görev ve hizmetleri karşılamak için yapılan

- 2- harcamalar,
- 3- Birlik İdaresinin yönetim ve personel giderleri
- 4- Birlik Meclisi ve Birlik Encümen Üyeleri ile Başkan ve Başkan Vekili yolluk ve diğer giderleri,
- 5- Özel Kanun, Birlik Meclisi kararı, ilan ve sözleşmelere dayanan harcamalar ve borçlar,
- 6- Çeşitli giderler.

Birlik Bütçesi

Madde 20: Birlik Bütçesi, her yıl Ocak ayı başından Aralık ayı sonuna kadar 1 yıla ait gelir ve gider tahminlerini gösteren ve Birlik gelirlerinin toplanmasına, harcanmasına ve hizmetlerin yapılmasına izin veren Meclis kararına dayanan bir gider bütçesi diğer gelir bütçesi olmak üzere iki kısımdan oluşan bir program bütçe şeklinde düzenlenir.

Bütçe kararnamesinde; gelir ve gider toplamları, Birlik Encümenine verilen yetkiler, Birlik üyelerinden toplanacak katılma paylarının taksit süreleri ve tahsil tarihleri, Birliğin göreceği hizmetler karşılığı alınacak ücretlere ait tarifeler ile ilgili diğer hususlar maddeler halinde açıklanır. Kararnameye Kanun ve diğer mevzuat hükümlerine aykırı madde konulmaz.

Birlik Meclisi, Birlik Bütçesini Eylül ayı olağan toplantısında görüşerek Bütçe Kararnamesini madde madde, gelir ve gider bütçesini ise bölüm bölüm inceler ve gerekiyorsa değiştirerek kabul eder.

Birlik Bütçesinin Kesinleşmesi:

Madde 21: Birlik Bütçesi; birden çok ilin Mahalli İdare

Birimlerinden oluşması nedeniyle İçişleri Bakanlığı'nın onayı ile kesinleşir.

Birlik Bütçesinin Onaylanması:

Madde 22: Birlik Meclisince kabul edilen bütçe, 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 123.Maddesi gereğince tasdiğe yetkili makama gönderilir. Tasdiğe yetkili makam bütçeyi, kendisine teslim tarihinden itibaren bir hafta içinde inceleyerek aynen veya değiştirerek tasdik eder.

Tasdiğe Yetkili Makamlar

a) Bütçe Kararnamesi metninde Kanuna ve diğer mevzuata aykırı bulunan madde ve ibareleri düzeltmeye,
b) Birliğin tahsile yetkili bulunmadığı geliri düşmeye,
c) Birlik Tüzüğünde belirtilen görevler dışında olan işler için konulan ödenekleri kaldırmaya,
d) Bütçeye konulması mecburi giderlere ait ödeneği ilaveye,
e) Bütçe gelirleri, Tüzükte belirtilen mecburi hizmetleri görmeye yeterli değilse, hizmet karşılığı alınacak ücretleri günün koşullarına uygun seviyeye yükseltmeye, bu da kafi gelmezse ihtiyari giderden mecburi giderlere ödenek nakline,
f) Yıllık Yatırım Programının gerçekleşmesi için gerekli ödenekleri eklemeye,
yetkilidir.

Bu suretle aynen veya tadilen tasvip ve tasdik edilen bütçe kesinleşir. Ancak, tasdiğe yetkili makam tarafından yapılan değişikliklere karşı Birlik Meclisi, İdari Yargıya müracaat edilip edilemeyeceğini karara bağlayabilir.

Birlik Bütçesi, Tasdiğe yetkili makama verilme tarihinden itibaren 15 gün içinde onaylanmadığı takdirde kesinleşir.

İta Amiri:

Madde 23: Birlik Başkanı, Birlik Bütçesinin ita amiridir. Birlik Başkanı, yazılı olarak ve kapsamını belirtmek şartıyla bu yetkisini Birlik Genel Sekreterine devredebilir.

Saymanın Görevleri:

Madde 24: Saymanın Görevleri Şunlardır:

- 1- Birliğin bütçesini hazırlamak,
- 2- Birliğin gelir ve gider bütçeleri ile ilgili defter kayıtlarını tutmak ve hesap işlerini yapmak,
- 3- Birlik Bütçesine konulan gelirleri tahsil etmek veya ettirmek,
- 4- Birlik gider bütçesindeki ödeneklere ait giderlerin ödenmesini sağlamak,
- 5- Mutemetlere verilen avans ve adlarına açılan kredilerle ilgili gider belgelerini incelemek ve mahsup etmek, mahsup dışı kalan avans ve kredi varsa araştırmak ve mahsubunu sağlamak,
- 6- Bütçe kesin hesaplarını hazırlamak ve yetkili kurumların onayına sunmak,
- 7- Kanun ve diğer mevzuatla belediye saymanlarına verilen diğer görevleri yapmak, Birlik Saymanları, Belediye Muhasebe Usulü Hakkındaki Tüzük ile belediye saymanlarına diğer mevzuatla verilen yükümlülüklerle sorumludur.

Birlik Alım, Satım, İhale ve Hesap İşleri

Madde 25: Birlik, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve Belediye Muhasebe Usulü Hakkındaki Tüzük ile bu tüzüğün uygulanmasını gösteren yönetmeliklere tabidir.

Birliğin Tutacağı Defter ve Kayıtlar:

Madde 26: Birlikte, Meclis ve Encümen Karar Defteri ile gelen giden evrak kayıt defteri ve üye kayıt defteri tutulur.

Birlikte, Belediye Muhasebe Usulü Hakkındaki Tüzük ile bu tüzüğe göre çıkarılan yönetmeliğin öngördüğü bütçe ve muhasebe hesapları açılır ve yardımcı defterler tutulur.

Birlik, "Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Defteri", "Bütçe

Gelirleri Yardımcı Hesapları Defteri", "Avans ve Kredi Defteri, Banka Cari Defteri ve Adi Emanetler Defteri" tutmak zorundadır.

Birliğin gelirleri, bir alındı ile tahsil edilir ve paraları bankada muhafaza edilir.

Birliğin giderleri, Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen evrak ile yapılır.

Birliğin Üye ve Sorumluluğu:

Madde 27: Birlik adına yapılan her türlü sözleşme ve taahhütlerden birlik tüzel kişiliği sorumludur.

Birliğin mal varlığı ile sınırlı olan bu sorumluluk hiçbir şekilde üye belediye ve kuruluşların tüzel kişiliğini bağlamaz.

Yönetmelik Yapılması:

Madde 28: Bu tüzüğün uygulanmasına ilişkin esaslar yönetmeliklerle düzenlenir. Yönetmelikler Birlik Meclisinin kabulü ve İçişleri Bakanının Onayı ile yürürlüğe girer.

Birliğe Katılma:

Madde 29: Birliğin kuruluşundan sonra Birliğe katılmak isteyen Mahalli İdare Birimleri karar organlarıncı alınacak katılma kararının Birlik Meclisince Kabulü ve İçişleri Bakanlığının onayı ile üye olurlar.

Üyelikten Çıkarılma:

Madde 30: Üye Mahalli İdare Birimlerinden herhangi birisi bu tüzük ile tespit ve tayin edilen yükümlülüklerini yerine getirmediği takdirde, Birlik Meclisinin Onayı ile Birlikten çıkarılırlar.

Bu takdirde ayrılan üyelerin Birlikteki hak ve alacakları ayrılmış tarihinden itibaren iki yıl süre ile bloke edilir ve Birlik Meclisi kararına göre işlem yapılır.

Birliğin Tasfiyesi:

Madde 31: Birlik Meclisinin üye tam sayısının 2/3 çoğunluğun alacağı kararla fes edilebilir.

Birliğin tasfiyesini, Birlik Encümeni yürütür. Tasfiye işlemleri en geç 1 yıl içinde sonuçlandırılır. Birliğin mal varlığı, Birlik Meclisince alınacak kararlar doğrultusunda ve üye birimlerinin Birlik mal varlığına katılma oranlarına göre, katılma oranları belli değil ise, Mahalli İdare Birimlerinin nüfusları oranında dağıtılır.

Birlik Meclisinin İlk Toplantısı:

Geçici Madde 1- Birlik Meclisi bu Tüzük'ün yürürlüğe girmesinden itibaren en çok bir ay içerisinde merkezinin bulunduğu ilin Valisince belirlenen bir yerde ve günde toplantıya çağrılır.

Yürütme:

Madde 32: Bu Tüzük hükümleri Birlik Başkanı tarafından yürütülür.

Madde 33: Bu Tüzük Yayımlı tarihinde Yürürlüğe girer.

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ KURUCU BELEDİYELER, İLETİŞİM ADRESLERİ Tarih: 20/11/2000

BELEDİYE VE BAŞKANIN ADI	TEMSİLCİLER	TELEFON/FAX
01 Akşehir Belediyesi, Konya Ahmet Nuri KÖKSAL	Suner TOKLU	Bld.Tel:(0332) 813 29 06 Fax:(0332) 812 68 15
02 Alanya Belediyesi, Antalya Hasan SİPAHIOĞLU	Mükerrem ŞAHİN	Bld.Tel:(0242) 513 10 02 Fax:(0242) 513 05 02
03 Amasra Belediyesi, Bartın Ali YILDIRIM	Yüksel KABADAYI	Bld.Tel:(0378) 315 10 14 Fax:(0378) 315 21 86
04 Ankara Büyükşehir Belediyesi İ.Melih GÖKÇEK	Ahmet ERBAĞ-Malkoç ÇAMĞLU	Bld.Tel:(0312) 419 01 01 Fax:(0312) 384 09 64
05 Antakya Belediyesi İris ŞENTÜRK	Ahmet SAKER	Bld.Tel:(0326) 214 21 66 Fax:(0326) 214 91 99
06 Antalya Büyükşehir Belediyesi Bekir KUMBUL	Süleyman EVCİLMEN	Bld.Tel:(0242) 241 22 81 Fax:(0242) 241 01 46
07 Avanos Belediyesi, Nevşehir M.Seyhan DURU	Zeynep KAYAHAN	Bld.Tel:(0384) 511 40 64 Fax:(0384) 511 40 65
08 Bartın Belediyesi M.Rıza YALÇINKAYA	Fatih KANBUR	Bld.Tel:(0378) 227 02 29 Fax:(0378) 227 40 13
09 İzmir, Bergama Belediyesi Akif ERSEZGİN	Mithat BARUT Nuri TAŞKIROĞULLARI	Bld.Tel:(0232) 632 80 05 Fax: (0232) 633 20 12
10 İzmir, Birgi-Ödemiş Belediyesi Ahmet KÖNÜR	Kemal GÜNER	Bld.Tel:(0232) 531 50 92 Fax:(0232) 531 50 04
11 Ankara Beypazarı Belediyesi Mansur YAVAŞ	Hüsnü BAYRAMOĞLU	Bld.Tel:(0213) 7622510-5 Fax:(0213) 763 13 58
12 Çorum, Boğazkale Belediyesi İbrahim BOSTANLI	Hacı ÖZEL	Bld.Tel:(0364) 456 20 78 Fax:(0364) 452 20 21
13 Burdur Belediyesi A.Necdet İLGÜN	Hasan DUYGULU	Bld.Tel:(0248) 233 16 51 Fax:(0248) 233 53 94
14 Bursa Büyükşehir Belediyesi Erdogan BİLİNSER	Halit DENİZ-Tamer BULUT Halil ERDOĞAN	Bld.Tel:(0224) 234 40 10 Fax:(0224) 234 41 11
15 Çanakkale Belediyesi İsmail ÖZAY	Yaşar DEMİRCAN	Bld.Tel:(0286) 217 10 75 Fax:(0286) 217 08 48
16 Sivas, Divriği Belediyesi Mehmet GÜRESİNLİ	Mustafa ARSLAN	Bld.Tel:(0346) 418 10 02 Fax:(0346) 418 10 02
17 Diyarbakır Belediyesi Feridun ÇELİK	Vedat ÇETİN	Bld.Tel:(0412) 221 13 18 Fax:(0412) 224 41 73
18 Edirne Belediyesi Cengiz VARNATOPI	Turgut GÜRKAYNAK	Bld.Tel:(0284) 213 50 11 Fax:(0284) 212 09 94
19 Elazığ Belediyesi Hamza YANILMAZ	Mehmet BAYGIN	Bld.Tel:(0424) 218 24 85 Fax:(0424) 212 28 82
20 Eskişehir Belediyesi Yılmaz BÜYÜKERŞEN	Jale Nur SÜLLÜ	Bld.Tel:(0222) 231 10 90 Fax:(0222) 220 42 35
21 Batman, Hasankeyf Belediyesi A. Vahap KUŞEN	Abdullah TARHAN	Bld.Tel:(0488) 381 20 01 Fax:(0488) 381 22 49
22 İzmir Büyükşehir Belediyesi Ahmet PİRİŞTİNA	Ertuğrul AKSOYDAN-İbrahim YILDIZ Yelda TUNA	Bld.Tel:(0232) 484 21 55 Fax:(0232) 483 80 73
23 İzmit Büyükşehir Belediyesi M. Sefa ŞİRMEN	Salim KUKUL-Nejat ÇAKIR Hilmi KAMPARA	Bld.Tel:(0262) 322 43 00 Fax:(0262) 322 39 78
24 Bursa, İznik Belediyesi Zeynep A. TURAN	Mümin EŞEL-Osman N. KOYUTÜRK	Bld.Tel:(0224) 757 10 10 Fax:(0224) 757 19 08
25 Kars Belediyesi Naif ALİBEYOĞLU	Turan ATALAY	Bld.Tel:(0474) 212 39 42 Fax:(0474) 223 21 55
26 Kastamonu Belediyesi Turhan TOPÇUOĞLU	Alikerim ÖZDİKMENLİ	Bld.Tel:(0366) 214 11 53 Fax:(0366) 214 99 83

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ KURUCU BELEDİYELER, İLETİŞİM ADRESLERİ Tarih: 20/11/2000

BELEDİYE VE BAŞKANIN ADI	TEMSİLCİLER	TELEFON/FAX
27 Kayseri Büyükşehir Belediyesi Mehmet ÖZHASEKİ	Hamdi KAHRAMAN Erkan KANDEMİR	Bld.Tel:(0352) 222 39 15 Fax:(0352) 222 67 20
28 Erzincan, Kemaliye Belediyesi Mustafa DEMİR	Sadık YAMAN	Bld.Tel:(0446) 751 29 34 Fax:(0446) 751 25 52
29 Manisa, Kula Belediyesi Selim AŞKIN	İsmail Hakkı KAŞIKÇI	Bld.Tel:(0236) 816 70 01 Fax:(0236) 816 70 02
30 Kütahya Belediyesi Süleyman CANAN	Ahmet DÜLGER	Bld.Tel:(0274) 223 60 36 Fax:(0274) 223 60 44
31 Malatya Belediyesi Mehmet Yaşar ÇERÇİ	Rıza ÖZŞİMŞEK	Bld.Tel:(0422) 326 55 55 Fax:(0422) 323 29 50
32 Mardin Belediyesi Abdülkadir TUTAŞI	İsmail UĞURLU	Bld.Tel:(0482) 212 13 48 Fax:(0482) 212 21 36
33 Muğla, Milas Belediyesi Fevzi TOPUZ	Ahmet KILBEY	Bld.Tel:(0252) 512 14 16 Fax:(0252) 512 80 29
34 Bursa, Mudanya Belediyesi Hasan AKTÜRK	Rıdvan ÇALIŞKAN	Bld.Tel:(0224) 544 78 00 Fax:(0224) 544 16 57
35 Bolu, Mudurnu Belediyesi Mehmet KARAKAŞOĞLU	Mesut BAYTEKİN	Bld.Tel:(0374) 421 31 99 Fax:(0374) 421 34 47
36 Muğla Belediyesi Osman GÜRÜN	Sami SAYIN	Bld.Tel:(0252) 214 15 43 Fax:(0252) 212 07 18
37 Mardin, Nusaybin Belediyesi Mehmet TANHAN	Mustafa YILDIRIM-Celal ATA Ahmet YİĞİT-ALİ KARABOĞA	Bld.Tel:(0482) 415 10 10 Fax:(0482) 415 59 01
38 Bilecik, Osmaneli Belediyesi Bahaettin BULUT	Ali ÇİFTLİKLİ	Bld.Tel:(0228) 461 41 31 Fax:(0228) 461 40 18
39 İzmir, Ödemiş Belediyesi Mehmet ERİŞ	Ufuk AYKOL	Bld.Tel:(0232) 544 90 97 Fax:(0232) 545 12 69
40 Denizli, Pamukkale Belediyesi Osman AKKULAK	Halit DURMUŞ	Bld.Tel:(0258) 272 20 82 Fax:(0258) 272 22 81
41 Karabük-Zonguldak, Safranbolu Belediyesi Mehmet CEYLAN	Ahmet AYGÜR	Bld.Tel:(0370) 712 00 28 Fax:(0370) 712 36 42
42 İzmir, Selçuk Belediyesi H. Vefa ÜLGÜR	H. Haki DOĞAN	Bld.Tel:(0232) 892 69 11 Fax:(0232) 892 69 13
43 Sivas Belediyesi Osman SEÇİLMİŞ	Ali AKSOY	Bld.Tel:(0346) 221 16 47 Fax:(0346) 221 16 42-47
44 Şanlıurfa Belediyesi Ahmet BAHÇIVAN	Mustafa HEKİMOĞLU-Faruk ÇADIRCI M. Azmi AKBIYIK	Bld.Tel:(0414) 313 16 34 Fax:(0414) 313 32 58
45 Kayseri, Talas Belediyesi Orhan SAY	Sadullah SAYER	Bld.Tel:(0352) 437 70 05 Fax:(0352) 437 22 21
46 Sakarya, Taraklı Belediyesi Halil AYDIN	İsmail AKDOĞAN	Bld.Tel:(0264) 491 20 15 Fax:(0264) 491 20 17
47 İçel, Tarsus Belediyesi Burhanettin KORKMAZ	Muharrem ŞİMŞEK	Bld.Tel:(0324) 624 12 50 Fax:(0324) 613 24 56
48 Trilye-Zeytinbağı Belediyesi Hüseyin KARA	Aziz AYAN -Eyüp FERE Hüseyin ERKİN-Hüseyin SARI H. Avni SAY	Bld.Tel:(0224) 563 21 51 Fax:(0224) 563 20 17
49 Tokat Belediyesi Nizamettin AYDIN	Bahadır SAN	Bld.Tel:(0356) 214 11 64 Fax:(0356) 214 43 73
50 Nevşehir, Ürgüp Belediyesi Bekir ÖDEMiŞ	Orhan ÖZKAN	Bld.Tel:(0384) 341 70 76 Fax:(0384) 341 42 26
51 Van Belediyesi Şehabettin ÖZARSLANER	Kayahan TÜRKMENOĞLU-İbrahim ŞAHİN Abdullah BAYRAM-İsbat ABİ	Bld.Tel:(0432) 216 73 40 Fax:(0432) 216 20 08
52 Isparta, Yalvaç Belediyesi Tekin BAYRAM	Ercan ÖZCAN	Bld.Tel:(0246) 441 24 67 Fax:(0246) 441 50 07

20 Kasım 2000 Tarihi Kentler Birliği Meclisi'nde üyeliğe kabul edilenler

BELEDİYE VE BAŞKANIN ADI	TEMSİLCİLER KİŞİSİ	TELEFON/FAX
53 Afyon Belediyesi Hayrettin BARUT	M.Ülküer ABİ	Bld.Tel:(0272) 215 22 53 Fax:(0272) 212 09 74
54 Antalya, Akseki Belediyesi Osman Salih ÇELİKEL	Selahattin GÖĞÜŞ	Bld.Tel:(0242) 678 10 08 Fax:(0242) 678 12 66
55 Amasya Belediyesi Hüseyin BAŞ	Hayati KOCUR	Bld.Tel:(0358) 218 80 02 Fax:(0358) 218 32 86
56 Şanlıurfa, Birecik Belediyesi Mahmut MİRKELAM	Rıfat AYALP	Bld.Tel:(0414) 652 10 07- 09 Fax:(0414) 652 13 92
57 Sırnak, Cizre Belediyesi Süleyman YILDIRIM	Mesut TÜZÜN	Bld.Tel:(0486) 616 17 58 Fax:(0486) 616 85 13
58 Mahmut UYKUSUZ Erzurum Büyükşehir Belediyesi	Sebahattin AYDIN-Fehmi ARSLAN	
59 Bolu, Göynük Belediyesi Ahmet ÇANKAYA	Şerafettin AKBIYIK	Bld.Tel:(0374) 451 60 20 Fax:(0374) 451 24 54
60 Mustafa CANLI Gümüşhane Belediyesi	Salim BAŞER	
61 Antalya, Kale Belediyesi Adnan GENÇ	Adem ÖZKAN	Bld.Tel:(0242) 871 51 28 Fax:(0242) 871 36 61
62 Mardin, Midyat Belediyesi Şahmus NASIROĞLU	M. Zeki DEMİRDAĞ	Bld.Tel:(0482) 462 29 82 Fax:(0482) 462 15 20
63 Eskişehir, Sivrihisar Belediyesi Fikret ARSLAN	Vahdettin EFE	Bld.Tel:(0222) 711 38 20 Fax:(0222) 711 45 27
64 Trabzon Belediyesi Asım AYKAN	Mahmut ÇİZMECİOĞLU	Bld.Tel:(0462) 321 22 09 Fax:(0462) 321 08 01

5 Mayıs 2001 tarihli Tarihli Kentler Birliği Meclisi'nde üyeliğe kabul edilenler

65 Bilecik Belediyesi Yaşar TUZÜN	Sinan BABA	Bld.Tel:(0228) 212 10 42 Fax:(0228) 212 18 02
66 Kayseri-Melikgazi, Ağırnas Belediyesi Mehmet OSMANBAŞOĞLU	Resul BARKUZ	Bld.Tel:(0352) 293 23 15 Fax:(0352) 293 23 13
67 Datça Belediyesi M. Erol KARAKULLUKÇU	Önder ANTALYALI-Sami BİRCAN Naci ESER	Bld.Tel:(0252) 712 34 92
68 Konya, Karapınar Belediyesi Kamil Bülbül OKUYUCU	Emin YÜKSELER	Bld.Tel:(0332) 755 10 63 Fax:(0332) 755 25 16
69 Şanlıurfa, Harran Belediyesi İbrahim ÖZYAVUZ	Mustafa IŞIK	Bld.Tel:(0414) 441 20 75 Fax:(0414) 441 25 58
70 Konya Belediyesi Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar İşleri Dai.Bşk İmar Pln.Şb.Md	Mustafa ÖZKAFA	Bld.Tel:(0332) 335 48 00
71 Kuyucak Belediyesi Nurettin SÜZEN	Tevfik EREN	
72 Ayvalık Belediyesi Ahmet TÜFEKÇİ	Sevinç YILDIRIM-Halil ÖZER	Bld.Tel:(0266) 312 10 21 Fax:(0266) 312 32 19
73 Söğüt Belediyesi Halil AYDOĞDU	Serdar GENÇAY	
74 Kuşadası Belediyesi Fuat AKDOĞAN	Haydar TANIK-Aljan KARTOĞLU Osman TEKCAN	
75 Ziyaret Belediyesi Salih KINAY	Bedrettin YILDIRAK	Bld.Tel:(0484) 566 22 05 Fax:(0484) 566 22 06
76 Ortahisar Belediyesi Erkal YANDI	Ali KAPTAN	Bld.Tel:(0384) 343 32 04 Fax:(0384) 343 30 04
77 Göreme Belediyesi Fevzi GÜNAL	Süleyman YÜCEFAYDALANI	Bld.Tel:(0384) 271 21 21 Fax:(0384) 271 21 24

Kurucu Belediyeler : 52
Yeni Belediyeler : 25
Toplam Birlik Üyesi Belediyeler : 77

tarihi kentler birliği'ne nasıl üye olunacak?

Tarihi Kentler Birliği'ne üye olmak isteyen belediyeler hızla artıyor. Ancak, bu üyeliğin, öncelikle bir 'tarihsel kent koruması dayanışması' anlamını taşıyor olması da böylesi bir hedefle bütünleşmeye uygun kentlerin ve belediyelerin Birlik çatısı altında toplanmalarını gerekli kılıyor...

İşte bu durumu değerlendiren Birlik Meclisi, 05/Mayıs /2001 tarihindeki Bursa-2. Olağan Toplantısı'nda konuyu ve üyelik taleplerini ele alarak, Birliğe üyelik için aşağdaki kriterleri belirledi... Meclis Kararı'na göre, belediyeler üyelik için kendi meclis kararlarını da alırlarken, bu kriterlerden hangilerine dayandıklarını belirtecekler ve Birlik Encümeni kanalıyla Birlik Meclisi'ne başvuru yaparken de aynı kriterlerle olan ilişkilerini açıklayan bir raporu meclis kararlarına ekleyecekler...

ÜYELİK KRİTERLERİ

1. Tarihi ve doğal çevre korumasına Yerel yönetim politikalarında önem ve ağırlık verilen kentler; bu konuda kent kültürünü, sivil toplum katılımını ve toplumsal duyarlılığı geliştirme çabaları içindeki kentler;
 2. Yerleşme dokusunun önemli ve etkin bir kesimi 'kentsel SİT, arkeolojik SİT, tarihsel SİT ve doğal SİT' olarak tescil edilmiş kentler;
 3. Güçlü ve önemli anıtsal yapıları bulunan ve özellikle bu yapılarıyla tanınan kentler;
 4. Bir ya da birkaç antik kentle üst üste ve iç içe yaşayan kentler;
 5. Diğer ülkelerdeki tarihi kentlerle 'Kardeş Şehir' ilişkisi kurmuş tarihi kentler;
 6. Önemli, tarihsel olayların cereyan ettiği tarihsel kentler;
 7. Geçmiş uygarlıklara başkentlik yapan kentler;
 8. UNESCO'nun Dünya Mirası listesine girmiş kültür değerlerinin bulunduğu kentler;
 9. Tarihsel metropoller.
- 05.05.2001, Meclis Kararı

Introduction

Erdoğan Bilenser, the Mayor of Bursa and the Chairman of the Association of Historical Towns and Regions, claims that "recently a different wind blows in Turkey".

Editor's Note

Oktay Ekinci, (Architect), the editor of magazine, emphasizes "with this great enthusiasm, one can be either an author or a poet".

Competitions at Historical Cities

Mithat Kırayoglu, the Vice President of ÇEKÜL, explains "Cultural Heritage Preservation Competition" amongs the members of the Assosiation of Historical Towns and Regions.

Historical Cities Met in Antakya

Historical cities got together in Antakya in 26-27 of January 2002. The opening speeches were realized by Rüştü Kazım Yücelen – the Minister of Internal Affairs, Zeki Şanal – the Governor, Iris Şentürk – the Mayor of Antakya and Erdoğan Bilenser – the Chairman of the Assosiation of Historical Towns and Regions and also the Mayor of Bursa.

Bus Forum

The Antakya Meeting was evaluated during bus trip from Antakya to Adana airport.

What Did Chairmen Say?

Cengiz Varnatopu – the Mayor of Edirne, Naif Alibeyoğlu – the Mayor of Kars, Ahmet Bahçivan – the Mayor of Şanlıurfa and Orhan Say – the Mayor of Talas have talked about the targets of 2002 of the Assosiation of Historical Towns and Regions.

From The Point Of The Bureaucrats

Ülkü Saygılı, the Vice President of the Protection of Cultural and Natural Values and Eşref Girgin, the Councillor Assistant of the Forest Ministry have talked about the targets of 2002 of the Assosiation of Historical Towns and Regions.

Panel

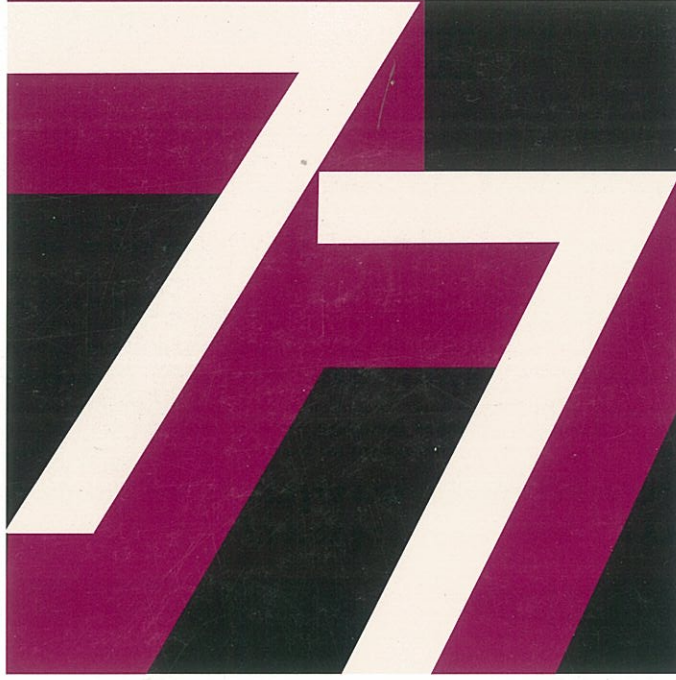
The introduction was made by Oktay Ekinci (Architect). The panel, called "The targets of city plan regulation in Antakya" was chaired by Prof. Metin Sözen. The members of Advisory Commitee, Prof. Zekai Görgülü, Derviş Parlak (Advocate), Prof. Haluk Abbasoğlu, Prof. Ülkü Azrak and Prof. Cevat Geray joint the panel. Final evaluation of the meeting was made by Prof. Ruşen Keleş.

Awards To The Historical Cities

The competition called "The encouragement award to the sample protection project and practice" will be arranged every following year. For the year of 2001, Beypazarı, Canakkale, Muğla Municipalities have gained "encouragement awards", Alanya, Afyonkarahisar and Yalvaç Municipalities have gained "care awards".

Kayakapı Neighbourhood in Ürgüp

In this section, the Kayakapı Neighbourhood in Ürgüp is explained.

77m² toprak kurtarın yeni fidanlara yer açın.

Toprak ve ağaç... Ağaç toprakta kök salar, toprağa bağlı yaşar. Toprak olmazsa ağaç olmaz. **Toprak ağaca tutunur.** Onun desteğiyle yağmura , rüzgara direnir. Akıp gitmez.

Toprak ve ağaç birbirinden ayrılmaz

77 m² Toprak Kurtarma Projesi, toprağımıza sahip çıkmak için güçlü bir adım. Katılımınızla daha da güçlenecek, hızlanacak... O kadar çok yurt toprağı var ki yeşillenecek... Siz olmadan, siz katılmadan olmaz!

77 m² toprak kurtarın, ülkemizin toprağını yokolmaktan koruyalım.

ÇEKÜL

ÇEVRE VE KÜLTÜR DEĞERLERİNİ KORUMA VE TANITMA VAKFI

Ekrem Tur Sokak No:8 Beyoğlu 80060 İstanbul

Tel: 0.212. 249 64 64 Faks:0.212. 249 64 64

e-posta: cekul@cekulvakfi.org.tr

www.cekulvakfi.org.tr